

Diagnòstic de la situació de la infància i l'adolescència de la mancomunitat del Pla de Mallorca

Octubre 2023

MANCOMUNITAT
PLA DE MALLORCA

Impulsat per:

Serveis Socials Comunitaris
de la Mancomunitat del Pla de Mallorca

Elaboració de:

Circula Cultura, SCCL

Amb el suport de Carme Reynés, Catalina Nebot i Marc Colomar
Edició: Circula Cultura, SCCL
Octubre 2023

Índex

Presentació,	4
Marc normatiu	5
Metodologia	7
Participants en l'estudi	11
Context sociodemogràfic	13
Els pobles de la Mancomunitat del Pla a ulls d'infants i adolescents	32
Diagnòstic de recursos i necessitats de la infància i adolescència	40
Emancipació: Educació, Formació, Espais Públics, Mobilitat	42
Benestar: Salut, Esport, Oci, Lleure	79
Transformació: Participació, Cultura, Igualtat	109
Anàlisi de resultats	140
Propostes de millora	149
Conclusions	154

Presentació

El desembre de 2022 els Serveis Socials Comunitaris de la Mancomunitat del Pla de Mallorca inicien un projecte de diagnòsi participativa per conèixer i plasmar les realitats de la infància i l'adolescència en el context dels pobles que formen part de la Mancomunitat. Aquestes realitats s'han estructurat en tres eixos: emancipació, benestar i transformació, cada un d'ells inclou àmbits de la vida dels infants i adolescents des d'una perspectiva integral.

La finalitat d'aquest estudi ha sigut obtenir una eina pràctica que ens permet elaborar el primer Pla d'Infància i Adolescència de la Mancomunitat.

El document que presentem a continuació és el resultat del procés de diagnòstic on els principals objectius d'aquest estudi han sigut:

Identificar recursos i serveis destinats a infants i adolescents per promoure la seva emancipació, benestar i transformació

Analitzar la distribució de recursos i serveis destinats a infants i adolescents per promoure la seva emancipació, benestar i transformació entre els diferents municipis de la Mancomunitat de Pla de Mallorca.

Recollir i analitzar la percepció i valoració dels diferents participants en el diagnòstic, dels principals recursos i serveis destinats a infants i adolescents per potenciar la seva emancipació, benestar i transformació

Marc Normatiu

Xerrar d'infants i adolescents és mirar a una part de la població que s'ha trobat desprotegida durant segles sense tenir en compte les seves necessitats i capacitats ni els seus drets. L'interès per la protecció de la infància i adolescència es comença a donar ja al segle XIX i arriba fins al dia d'avui. A continuació enumerarem els principals marcs legals que tenen en compte aquests drets i necessitats en l'àmbit internacional, nacional i autonòmic i insular.

Àmbit internacional

- **Declaració dels drets de l'infant de 20 de novembre de 1959.**
- **Convenció sobre els Drets de l'Infant (CDN)**, aprovada per l'assemblea de les nacions unides de 20 de novembre de 1989 i ratificada per l'estat espanyol el 30 de novembre de 1990.
- **Conveni de l'Haia** del 29 de maig de 1993 relatiu a la protecció de l'infant i a la cooperació en matèria d'adopció internacional i ratificat per Espanya el 30 de juny de 1995.
- **Carta Europea dels Drets de l'infant.** Resolució A3-0171/92, del 8 de juliol de 1992, del Parlament Europeu.
- **Carta dels drets fonamentals de la Unió Europea**, del 18 de desembre del 2000, a l'article 24 estableix que els infants tenen dret a ser protegits i a què es tingui cura pel seu benestar.

Àmbit Nacional

- **Llei de Tribunals Titulars de Menors** de 1948.
- **Constitució Espanyola** de 1978 (Art. 20, 27 i 39).
- **Llei 11/1981** del 13 de maig, en matèria de filiació i pàtria potestat.
- **Llei Orgànica 8/1985** del 4 de juliol, reguladora del dret a l'educació.
- **Llei 1/1990 del 3** d'octubre, d'Ordenació General del Sistema Educatiu.
- **Llei Orgànica 4/1992** del 5 de juny, sobre reforma de la Llei reguladora de la competència i el procediment dels jutjats d'infants i adolescents.
- **Llei Orgànica 1/1996** del 15 de gener, de protecció jurídica del menor. Modificada per la Llei Orgànica 8/2015, del 22 de juliol, i la Llei 26/2015, del 28 de juliol. Aquestes estan vigents actualment.
- **Llei Orgànica 14/1999**, del 9 de juny, de modificació del codi penal de 1995 en matèria de protecció a les víctimes de maltractament i de la Llei d'enjudiciament criminal.
- **Llei Orgànica 5/2000** del 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels infants i adolescents.
- **Llei Orgànica 1/2004** del 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere (Art. 1 i 2).
- **Pla Estratègic Nacional d'Infància i Adolescència (2006-2009)** (I PENIA).
- **Pla Estratègic Nacional d'Infància i Adolescència (2013-2016)** (II PENIA).
- **Llei Orgànica 8/2021**, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència front a la violència.

Àmbit Autonòmic i insular

- **Estatut d'Autonomia de les Illes Balears de 1983.**
- **Llei 9/1987**, d'11 de febrer, d'Acció Social. Amb dues disposicions com són la Llei 6/1995, de 21 de març, d'Aplicació de les Mesures Judicials sobre Menors infractors i la Llei 7/1995, de 21 de març, de Guarda i Protecció de Menors en situació de desemparament.
- **Reial decret 2170/1993**, de 10 de desembre, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Administració de l'Estatut a la comunitat autònoma de les Illes Balears en matèria de protecció d'infants i adolescents.
- **Llei orgànica 9/1994**, de 24 de març, de Reforma de l'Estatut d'Autonomia.
- **Llei 8/1997**, de 18 de desembre, d'atribució de competències als Consells insulars en matèria de tutela, acolliment i adopcions.
- **Llei 17/2006**, de 13 de novembre, Integral de l'atenció i els Drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears.
- **Llei 4/2009**, de juny, de Serveis Socials de les Illes Balears.
- Llei 14/2010, de 9 de desembre, de mediació familiar de les Illes Balears
- **Llei 7/2016**, de 17 de maig, de modificació del text refós de la Llei de consells escolars de les Illes Balears, aprovat pel Decret legislatiu 112/2001, de 7 de setembre
- **Llei 10/2006**, de 26 de juliol, integral de la joventut, constitueix l'objecte d'aquesta llei establir un marc normatiu i competencial, per al desenvolupament de les polítiques de joventut, i també ordenar els serveis i activitats que promouen i organitzen les persones físiques i jurídiques, públiques i privades, en l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears, que tinguin com a destinatari la joventut, amb la finalitat d'obtenir un desenvolupament i una protecció efectiva dels seus drets.
- **Llei 17/2006**, de 13 de novembre, integral de l'atenció i dels drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears. L'objecte d'aquesta llei és assegurar la protecció integral dels infants i adolescents mitjançant el reconeixement i la garantia dels drets que són titulars, l'establiment d'un sistema integral que els protegeixi en tots els àmbits i la concreció dels principis que han de regir l'actuació de les entitats responsables de la seva atenció.

Altres decrets que creen i regulen el funcionament de d'entitats dirigides a la infància i l'adolescència

- **Decret 16/1997**, de 30 de gener, pel qual es crea l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears
- **Decret 15/2003**, de 14 de febrer, pel qual es crea el Consell d'Infància i Família de les Illes Balears i se'n regula el funcionament.
- **Decret 10/2006**, de 10 de febrer, pel qual es modifica el Decret 15/2003, de 14 de febrer, pel qual es crea el Consell d'Infància i Família de les Illes Balears i se'n regula el funcionament.
- **Decret 45/2006**, de 12 de maig, pel qual es crea l'Observatori permanent de suport a la família de les Illes Balears.
- **Decret 57/2005**, de 20 de maig, pel qual es crea l'Observatori i el Comissionat per a la convivència escolar en els centres educatius de les Illes Balears.
- **Decret 74/2005**, d'1 de juliol, de modificació del Decret 57/2005, de 20 de maig, pel qual es crea l'Observatori i el Comissionat per a la convivència escolar en els centres educatius de les Illes Balears.
- **Pla de l'Atenció i els Drets de la Infància i l'Adolescència de Mallorca 2023- 2028 (PADIAM).**

Metodología

Aquest procés de diagnosi participativa s'ha desenvolupat en tres fases més una quarta de retorn als agents participants:

A continuació es descriuen les accions principals desenvolupades a cada fase del procés de diagnosi.

FASE 1: PUNT DE PARTIDA

A la primera fase s'ha involucrat a l'equip de Serveis Socials comunitaris de la Mancomunitat en el co-disseny de l'estudi. A aquest equip de professionals l'anomenarem grup motor.

S'han fet tres sessions de treball amb el grup motor per presentar el pla de treball, acordar les dimensions de l'estudi i recollir informació sobre els agents, entitats o canals a través dels quals obtenir informació. S'ha presentat el pla de treball a la Comissió Pedra de Toc¹ i s'han recollit expectatives i formats de col·laboració amb el diagnòstic dels professionals i polítics participants en la Comissió. A més a més, s'han dissenyat les eines de recollida d'informació, principalment les enquestes, i s'ha acotat la mostra d'estudi.

3 sessions de treball grup motor

Presentació projecte a Comissió Pedra de Toc

5 enquestes

- **Infants** (5è i 6è curs)
- **Adolescents** (2n, 4t d'ESO i 1r batxillerat)
- **Famílies**
- **Docents** (escoles, CEIP, IES)
- **Professionals casals de joves i biblioteques**

¹ Taula comunitària de professionals de de diferents serveis la Mancomunitat.

FASE 2: TREBALL DE CAMP

A la segona fase s'ha seguit la coordinació amb el grup motor per tal d'obtenir accés a contactes del territori, als centres educatius, entitats, o espais, etc.

S'han enviat les enquestes a les famílies a través dels centres educatius i també a l'alumnat i equips docents amb un material explicatiu perquè els tutors i tutores poguessin explicar el projecte a l'alumnat.

A aquesta fase s'han realitzat entrevistes presencials i en línia a diferents agents clau de la comunitat i s'han fet sessions participatives grupals (grups focals) amb diferents col·lectius.

També s'ha consultat fonts documentals per tal de conèixer el context socioeconòmic de la Mancomunitat.

6 entrevistes

**4 sessions
participatives
grupals**

**Fonts
documentals**

FASE 3: ANÀLISI I REDACCIÓ

A aquesta fase s'han analitzat totes les dades obtingudes i s'ha redactat aquest document.

Abans de donat per conclòs l'estudi, aquest s'ha presentat al grup motor en una reunió per tal de recollir les seves aportacions sobre el document. Una vegada incorporats els canvis s'ha redactat el document final.

Anàlisi dades

Reunió presentació Grup motor

Redacció document definitiu

FASE 4: RETORN A PARTICIPANTS

Aquesta fase no s'ha conclòs en el moment d'elaboració d'aquest document i té a veure amb el retorn dels resultats del diagnòstic a les persones participants i a la comunitat.

Fins aleshores, s'han presentat els principals resultats del diagnòstic a la Comissió Pedra de Toc.

A partir d'aquí es preveu fer un retorn tant als i les representats polítics, com els agents participants: centres educatius, alumnat, famílies, entitats, agents clau, etc.

Presentació resultats Comissió Pedra de Toc

Presentació Comunitat

Participants en l'estudi

Aquest estudi s'ha caracteritzat per ser un estudi participatiu on hem volgut comptar amb el màxim d'informants possibles.

S'ha fet un esforç per recollir la màxima representació de tots els pobles de la Mancomunitat a través de les enquestes. A l'hora de fer entrevistes o trobades grupals s'ha intentat recollir aquelles veus de serveis o persones que tenen la mirada de Mancomunitat i no només municipal. Cal dir que en aquest diagnòstic no s'han recollit dades qualitatives del poble de Porreres, ja que aquest ha realitzat el seu propi diagnòstic.

S'han realitzat **1.615 enquestes** i han participat:

468 adolescents d'entre 14 a 17 anys

El 34% de 2n d'ESO, el 45% de 4t d'ESO, 8% de Batxillerat i 6% de Formació Professional.

El 51,5% al·lotes, 48,5% al·lots.

438 Infants de 10 a 12 anys

El 58% de 5è i el 42% de 6è curs de primària. El 48,7% nines i el 51,3% nins.

558 famílies

11% 0-3 anys, 31% 3-6 anys, 36% 6-9 anys, 31% 9-12 anys, 13% 12-14, 9% 14-16, 4% 16-18.

47% nins/al·lots i 53% nines/al·lotes.

141 Docents d'educació primerenca, infantil, primària, secundària i batxillerat

El 4% escoleta, 77% CEIP, 18% IES. El 100% centres públics.

36% 1r any al centre, 21% de 2 a 6 anys al centre i 42% més de 6 anys.

10 professionals de casals de joves i biblioteques

36% de casal de joves i 55% Biblioteques

S'han fet **4 sessions participatives:**

- 1** amb l'equip de serveis socials comunitaris de la Mancomunitat
- 1** amb famílies dels municipis del Pla
- 1** amb joves de batxillerat i Formació Professional de l'IES Sineu
- 1** amb joves representants d'entitats juvenils i de lleure del Pla

I s'han realitzat **6 entrevistes a agents** clau:

- Agent de coeducació de l'IES Sineu
- Coordinador de polítiques tutors de Pla de Mallorca
- Coordinador de Seguretat viària
- Tècnica de la Unitat d'Igualtat de Gènere i Abordatge de Violències Masclistes
- Tècnics de promoció econòmica de la Mancomunitat
- Infermeres gestores de casos de la Mancomunitat

**Context
sociodemogràfic
en la
Mancomunitat
Pla de Mallorca**

Context sociodemogràfic en la Mancomunitat Pla de Mallorca

Aquest estudi està centrat en les necessitats de la infància i l'adolescència de la Mancomunitat del Pla de Mallorca, ara bé, abans cal posar una mica de context, és a dir, algunes pinzellades de dades que ens permetin endinsar-nos en l'escenari d'estudi; el Pla de Mallorca.

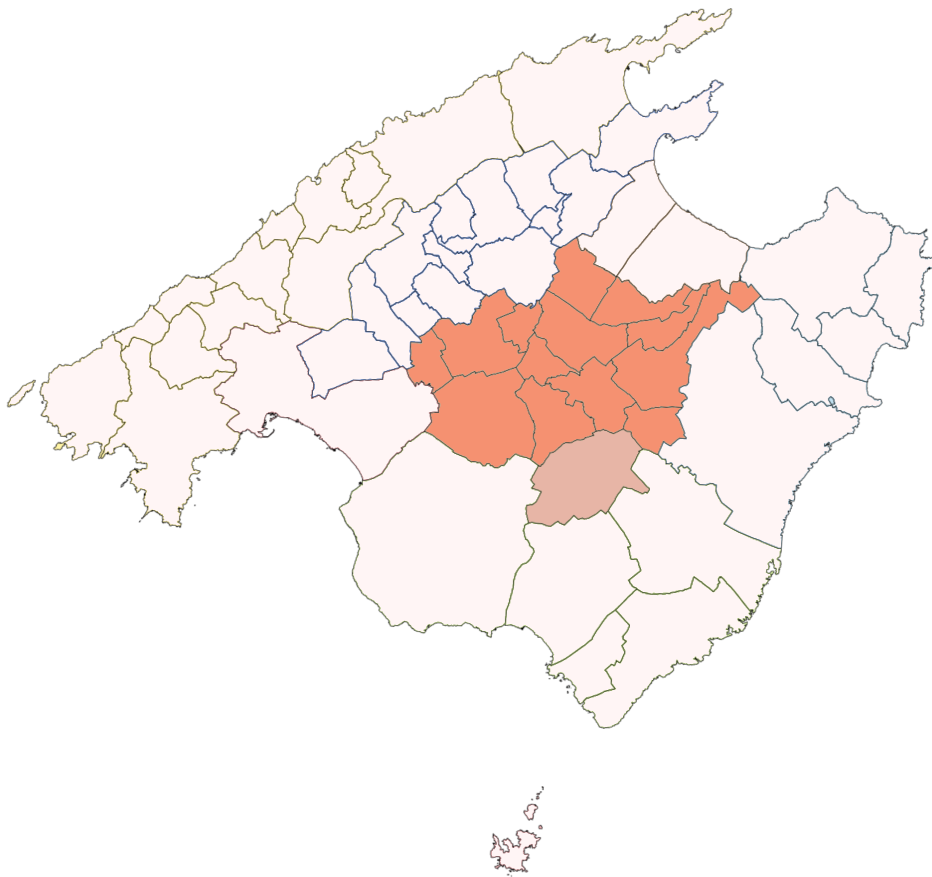
Quins municipis conformen la Mancomunitat? Com és, en trets generals el seu territori, el clima, com ha evolucionat la seva demografia en els últims anys?

Com se situa la població infantil i adolescent en la Mancomunitat? Quins son els municipis amb major nombre d'infants o adolescents? I els que menys?

Aportar una mica de context a aquest estudi ens permetrà entendre millor la informació que vindrà després.

A continuació exposem algunes dades quantitatives relatives al **territori, la demografia i l'economia.**

1. Territori

“El concepte del Pla de Mallorca, com tota idea abstracta, ha tengut un significat diferent al llarg del temps. Les fites que delimiten aquestes contrades no han estat fixes. S’han mogut cap a totes bandes. El Pla s’ha expandit i s’ha contret.

La fotografia que veim ara només ens mostra un moment determinat i, per res, vol dir que hagi estat sempre així o que sigui així en el futur².”

² De l'article "Per què s'anomena el Pla si no ho és?", escrit per Gabriel Mayol a la revista Tot Pla. Recuperar l'article aquí: <https://www.totpla.cat/2023/10/07/per-que-sanomena-el-pla-si-no-ho-es/>

La comarca del Pla de Mallorca es troba conformada per catorze municipis: Algaida, Ariany, Costitx, Lloret de Vistalegre, Llubí, Maria de la Salut, Montuïri, Petra, Porreres, Sant Joan, Santa Eugènia, Sencelles, Sineu i Vilafranca de Bonany.

La comarca del Pla assoleix els municipis de la depressió central de Mallorca, ocupant al voltant 600 km², un 21,6% de la superfície de l'illa. La part més cèntrica presenta una notable complexitat geològica amb terrenys plegats de diferents edats i litologia, puigs i valls. La gran majoria de les terres de la zona oscil·la entre els 50 i els 150 metres d'altitud, mentre que l'alçada dels puigs no sol sobrepassar els 300 metres. El cim més alt de la comarca és el Puig de Randa, que assoleix els 548 metres d'alçada.

La comarca es troba travessada per diversos torrents i afluents que vessen cap a la Badia d'Alcúdia, cap a l'Albufera, cap a la Badia de Palma, o cap a la depressió de Campos. A més a més, hi ha dos aquífers subterranis importants: el de la plana Sa Pobla – Muro (que assoleix la comarca del Raiguer i la part septentrional del Pla de Mallorca), i el de Sa Marineta (a la part sud-oriental de la Badia d'Alcúdia, de difícil explotació humana, ja que se salinitza fàcilment).

Ara bé, cap municipi del Pla es troba en zona costanera, aquest fet pot haver influït en l'economia de la Mancomunitat i també en la seva societat.

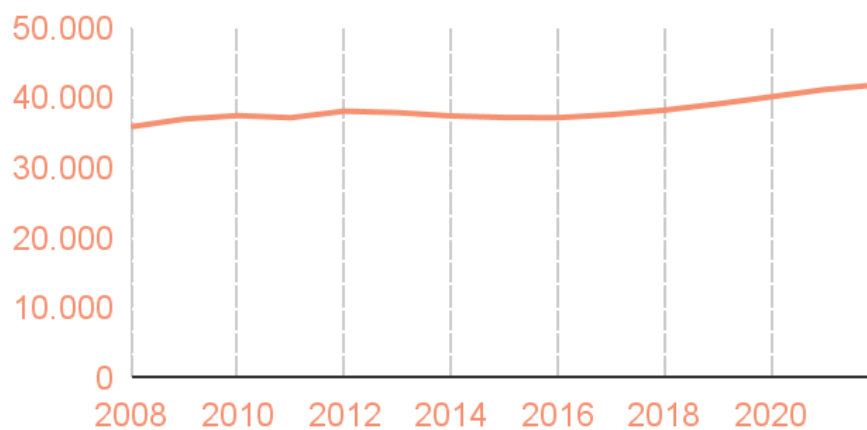
El clima és el típic mediterrani, amb un període sec i calorós a l'estiu, i els hiverns freds i humits. Les pluges es manifesten sobretot a la tardor, com també a la resta de Mallorca. Això no obstant, es donen algunes característiques específiques del Pla: l'oscil·lació tèrmica és notòria, ja que la disposició interior de la comarca disminueix els efectes moderadors de la mar, són comunes les boires.

La sequera de l'estiu a les terres del Pla fa que les plantes de fulla tendra difícilment hi puguin viure.

2. Població

La població total empadronada en els diferents municipis que conformen la Mancomunitat Pla de Mallorca és de 40.161 persones.

Evolució de la població del Pla

³ Font: ibestat

El poble amb major població és Algaida, seguit de Porreres. Ambdós municipis són els únics que tenen més de 5.000 habitants. Tots els altres s'agrupen com a municipis de menys de 5.000 habitants, i tenen al capdavant Sineu i Sencelles. El municipi amb menys habitants l'any 2022 és Ariany amb 912 habitants.

Tots els pobles del Pla han incrementat la seva població des del 2010.

Evolució de la població per municipis del Pla de Mallorca⁴

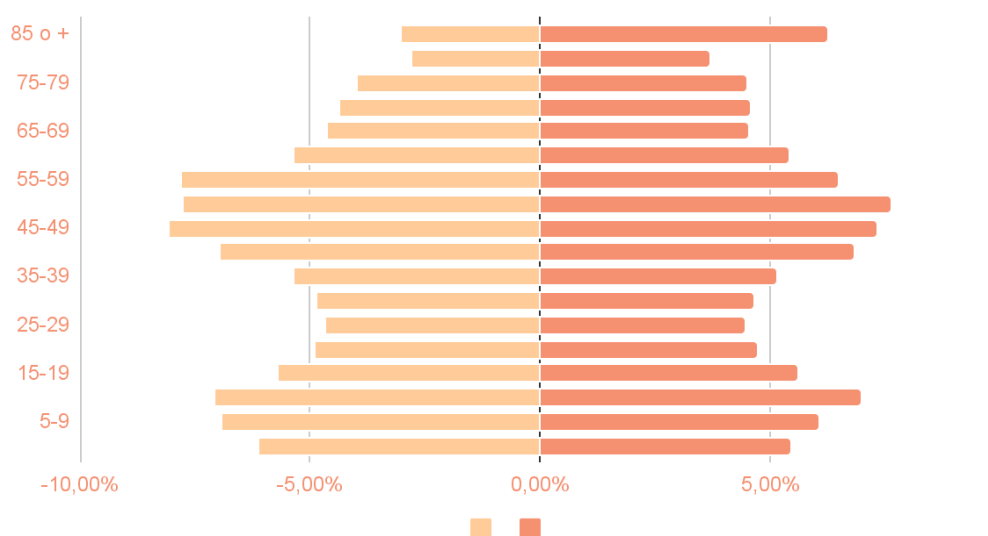
Municipi	2010	2014	2018	2022	Municipi	2010	2014	2018	2022
Algaida	5.116	5.354	5.529	6.075	Sant Joan	1.958	2.030	2.083	2.179
Ariany	876	903	860	912	Santa Eugènia	1.595	1.652	1.671	1.771
Costitx	1.116	1.183	1.271	1.446	Sencelles	3.155	3.073	3.195	3.659
Lloret de Vistalegre	1.257	1.289	1.137	1.514	Sineu	3.619	3.681	3.764	4.232
Llubí	2.302	2.216	2.243	2.392	Vilafranca de Bonany	2.989	2.910	3.176	3.600
Maria de la salut	2.187	2.114	2.143	2.273	Pla de Mallorca	37.448	37.446	38.225	41.884
Montuïri	2.817	2.888	2.867	3.119	Mallorca	869.067	858.313	880.113	914.564
Petra	2.928	2.812	2.825	3.067	Illes Balears	1.106.049	1.103.442	1.128.908	1.176.659
Porreres	5.531	5.369	5.339	5.645					

⁴ Font: ibestat

Pel que fa a la distribució de la població per edats, ens trobam davant una piràmide de població regressiva, on en la zona elevada de la distribució es troba la població més envellida presenta una gran densitat de població. És la típica piràmide dels països desenvolupats en les que la natalitat disminueix i l'esperança de vida creix, la qual cosa desemboca en un envelliment de la població.

5

Piramide poblacional

Així i tot, la piràmide de la població del Pla de Mallorca té algunes particularitats. Per una banda, el model és el de piràmide regressiva, però no del model clàssic, la base de 0 a 14 a és més ampla, encara que de 15 a 19 anys torna a ser la forma regressiva clàssica.

Per tant hi ha un nombre elevat de població infantil, probablement per l'efecte de la immigració i l'encariment de l'habitatge a ciutat i els municipis del voltant, produint així un desplaçament cap als municipis del Pla, on, a priori, el preu de l'habitatge ha estat més assequible.

En la franja d'edat de 85 o més anys hi ha un gran desequilibri entre dones i homes, essent les dones majoritàries, per l'esperança de vida més alta.

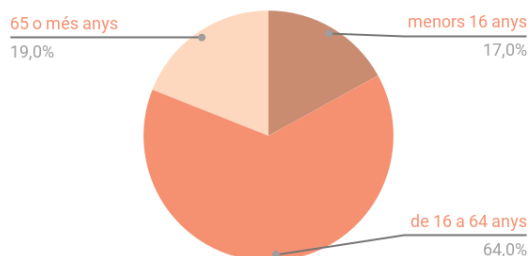
Tenint de referència la població general, pel nostre objecte d'estudi també és interessant recollir com ha evolucionat la població infantil i adolescent del Pla en els últims anys.

Evolució de la població al Pla i a Mallorca per franges d'edat⁶

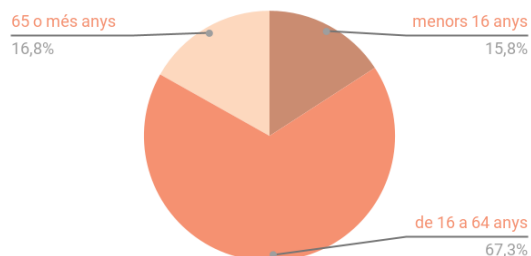
	Pla				Mallorca			
	2010	2014	2018	2022	2010	2014	2018	2022
Total	37.484	37.436	38.225	41.884	869.067	858.313	880.113	914.564
De 0 a 16 anys	5.986	6.361	6.610	7.063	140.705	143.996	145.879	143.361
De 16 a 64 anys	23.859	23.312	23.872	26.790	603.210	582.948	593.932	617.931
65 o més anys	7.639	7.763	7.773	8.031	125.152	131.369	140.402	153.272

La població infantil i adolescent de 0 a 16 anys representa entre un 16% i un 17% tant al Pla de Mallorca com al conjunt de Mallorca. Aquesta dada no ha variat gaire en el temps, ja que des de 2010 s'observa la mateixa tendència.

Pla de Mallorca

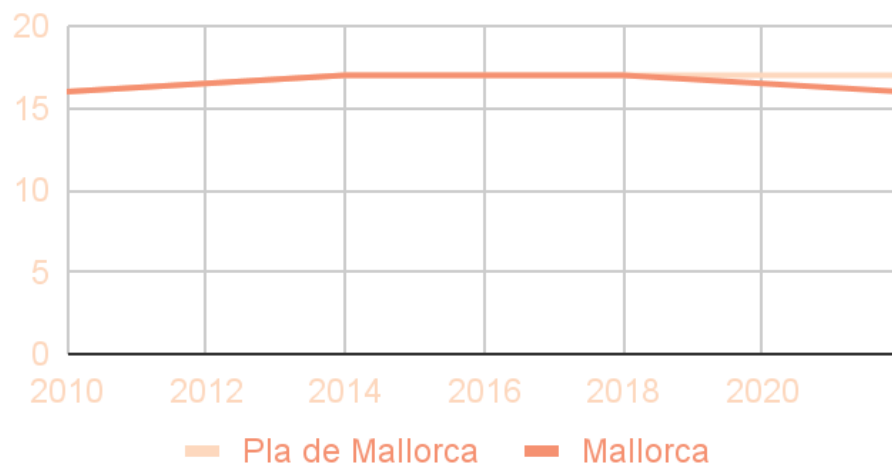
Mallorca

⁶ Font: ibestat

La població d'infants i adolescents de 16 anys al Pla de Mallorca i al conjunt de Mallorca, se situa en els mateixos nombres fins a 2022, on al conjunt de Mallorca experimenta una lleugera baixada d'un punt respecte al Pla de Mallorca.

Evolució de la població infantil i adolescent

La distribució per sexes d'infants i adolescents fins a 16 anys és molt similar tant al Pla de Mallorca com al conjunt de Mallorca.

Població infantil i adolescent (fins a 16 anys)
distribuïda per sexe⁷

Pla			Mallorca	
Percentatge	Població		Població	Percentatge
51,9 %	3663	Nins / al·lots	73.615	51,3 %
48,1 %	3400	Nines / al·lotes	69.746	48,7 %
100 %	7063	Total	143.361	100 %

Si es mira el detall per sexes i per municipis, tenim resultats amb petites diferències: **Costitx, Llubí, Petra, Sant Joan i Santa Eugènia tenen un percentatge més alt de població de nines o al·lotes**, tot i que aquest no és significatiu.

⁷ Font: ibestat

Si observem les dades sobre la població de 0 a 19 anys des de 2010 a 2022, podem veure com al Pla de Mallorca, la població infantil ha experimentat una creixença progressiva al llarg dels anys, sobretot en la franja de 19 a 19 anys. En canvi, si ho comparem amb el conjunt de Mallorca passa el contrari, la població infantil i juvenil ha disminuït de forma progressiva, sobretot la franja d'edat de 0 a 9 anys.

Població infantil i adolescent a Mallorca (fins a 19 anys) distribuïda per grups d'edat⁸

Mallorca	2010	2014	2018	2022
0-4	5,42	5,23	4,8	4,23
5-9	5,12	5,54	5,42	4,95
10-14	4,72	5,05	5,32	5,4
15-19	4,92	4,73	4,99	5,27
Total	20,19	20,55	20,53	19,86

Població infantil i adolescent al Pla (fins a 19 anys) distribuïda per grups d'edat⁹

Pla de Mallorca	2010	2014	2018	2022
0-4	5,72	5,44	5,06	4,42
5-9	4,80	5,77	5,89	5,49
10-14	4,54	4,88	5,43	5,89
15-19	4,35	4,32	4,61	4,94
Total	19,42	20,41	20,98	20,73

⁸ Font: ibestat

⁹ Font: ibestat

El municipi amb un percentatge major d'infants d'edats compreses entre els 0 i els 19 anys és Porreres amb un 22,5%, seguit de Vilafranca de Bonany amb un 22,4%, seguit de Llubí amb un 21,8% i Sant Joan i Sineu amb un 21,2%. I els municipis amb manco població infantil son Ariany (16,9%), Maria de la Salut (19,1%) i Montuïri (19,3%).

Població infantil i adolescent en els diferents municipis del Pla (fins a 19 anys) distribuïda per grups d'edat¹⁰

2022	Total edat	0-4	5-9	10-14	15-19	0-19
MALLORCA	100	4,2	5,0	5,4	5,3	19,9
Mancomunitat PLA	100	4,4	5,5	5,9	4,9	20,7
Algaida	100	4,3	5,2	5,9	4,8	20,2
Costitx	100	3,6	5,0	6,3	4,9	19,8
Lloret de Vistalegre	100	4,4	6,9	5,0	4,2	20,6
Llubí	100	4,6	6,0	6,0	5,2	21,8
Maria de la Salut	100	3,9	4,8	6,4	4,1	19,1
Montuïri	100	3,7	5,1	5,7	4,8	19,3
Petra	100	4,7	4,9	5,3	5,4	20,3
Porreres	100	4,4	6,7	6,3	5,1	22,5
Sencelles	100	3,9	5,4	5,3	5,8	20,4
Sant Joan	100	5,3	5,6	5,9	4,4	21,2
Santa Eugènia	100	3,8	5,3	5,8	4,7	19,7
Sineu	100	4,6	5,2	6,1	5,3	21,2
Vilafranca de Bonany	100	5,9	5,3	6,4	4,8	22,4
Ariany	100	3,6	5,2	4,6	3,5	16,9

¹⁰ Font: ibestat

Context sociodemogràfic en la Mancomunitat Pla de Mallorca

Pel que fa a la procedència de la població, al Pla de Mallorca un 71,18% de la població és nascuda a les Balears, molt per damunt de Mallorca on aquesta se situa en un 56%, la qual cosa podria implicar un major impacte entre cultures i major preservació de la cultura i tradicions pròpies de Mallorca al Pla. Alhora aquest fenomen, en ocasions també fa que sigui més senzilla la integració de persones nouvingudes sempre que no es produeixi guetificació.

Així mateix el Pla de Mallorca com Mallorca, tenen un alt percentatge de població nascuda a l'estranger (19,05% el Pla de Mallorca i 24,19% Mallorca). Podem observar una diferència de 10 punts amb les persones nascudes a una altra comunitat autònoma, probablement perquè aquestes han arribat a l'illa i s'han establert en llocs més turístics per motius laborals.

Població del Pla i Mallorca per lloc de procedència

	Total	Balears	Una altra comunitat autònoma	Estranger
Pla de Mallorca	41884	29815	4092	7977
	100%	71,18%	9,77%	19,05%
Mallorca	914564	514191	179111	221262
	100%	56,22%	19,58%	24,19%

Context sociodemogràfic en la Mancomunitat Pla de Mallorca

Pel que fa als països de procedència, si tenim en compte tots els grups d'edat, el més nombrós és Amèrica del sud (27,43%), Àfrica (26,09%) i Europa (22,39%). En el cas d'infants i adolescents fins a 16 anys, un 37,85% procedeixen d'Àfrica, i el país majoritari d'on venen és Marroc. Seguit d'Àfrica, vendria Europa, que representa el 22,39%.

Països de procedència de la població estrangera al Pla

	Total edat	Menors de 16 anys	16-64 anys	65 o més
Total	100	8,98	80,96	10,07
UE-15	22,39	23,32	20,35	37,98
Resta UE-25	1,93	1,54	2,06	1,25
Resta UE-27 y UE-28	5,82	2,93	6,64	1,74
Resta Europa	8,93	8,38	7,77	18,68
Àfrica	26,09	37,85	26,60	11,46
Amèrica del nord	1,40	1,82	1,35	1,49
Amèrica central	4,34	3,49	4,49	3,86
Amèrica del sud	27,43	16,06	29,28	22,67
Altres d'Amèrica	0,01	0,00	0,02	0,00
Àsia	1,45	3,91	1,25	0,87
Oceania	0,21	0,70	0,19	0,00

3. Dades econòmiques

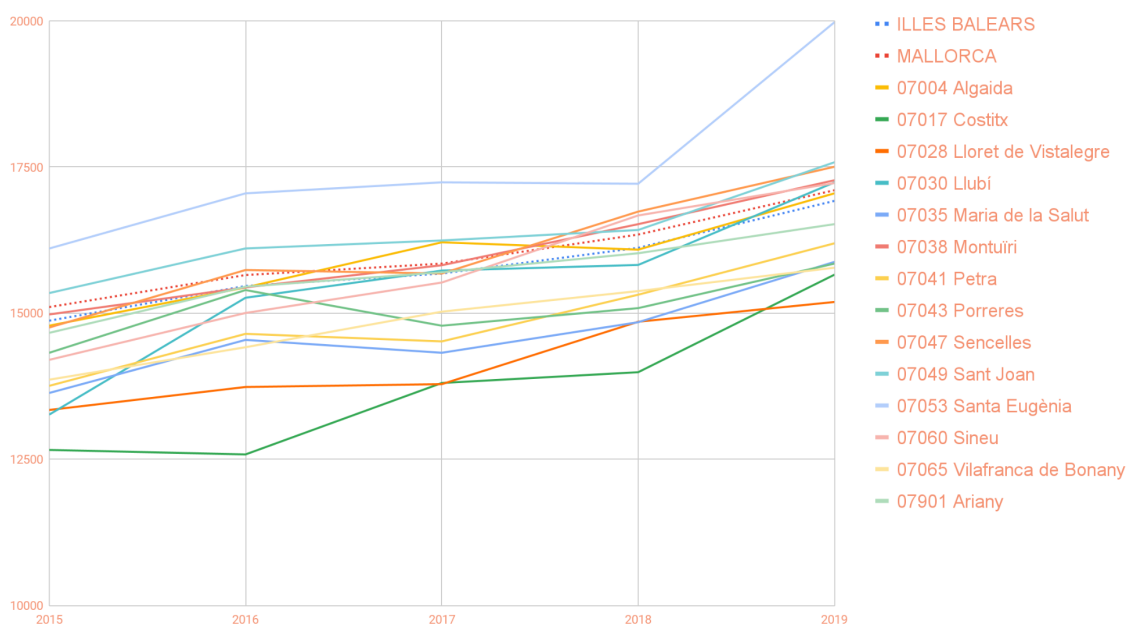
Segons dades de l'IBESTAT a l'any 2019 (darreres dades disponibles) la renda bruta disponible (RDB) a Balears era de 16.918,33 euros, i la del conjunt de Mallorca es situava un poc per damunt (17.100,58€).

Si comparam aquestes dades amb la dels municipis del Pla identifiquem **grans diferències entre els pobles de la Mancomunitat**. Començant per la cua, hi trobam 4 pobles que se situen per davall dels 16.000 euros de RDB, en ordre ascendent són: Lloret de Vistalegre, Costitx, Porreres i Vilafranca de Bonany.

A la part alta destaca Santa Eugènia (19.974,74€), el qual sobrepassa per més de 2.400 euros als següents de la llista, en ordre descendent: Sant Joan, Sencelles, Montuïri, Llubí i Sineu; tots ells se situen per damunt de la RDB de Mallorca.

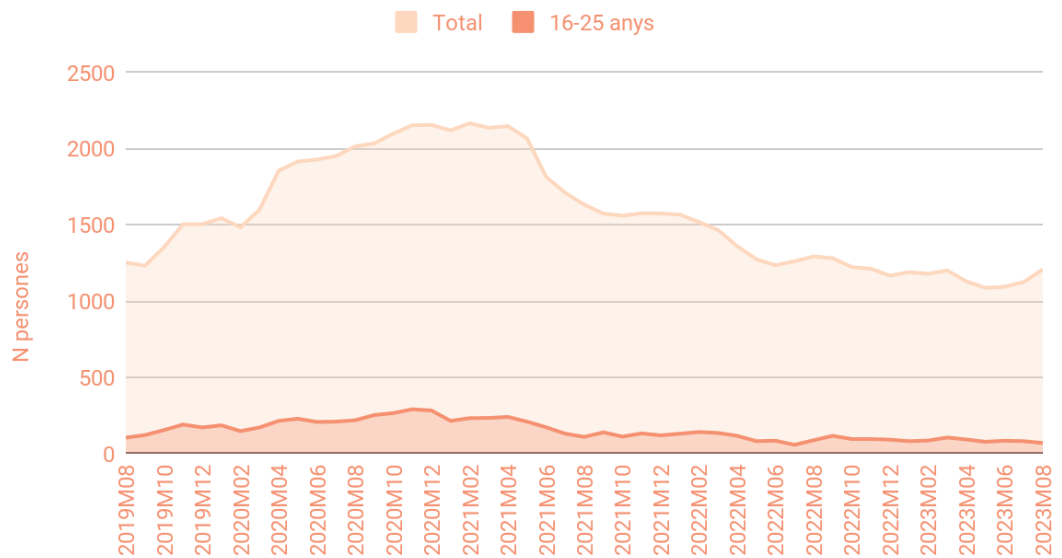
Si parlem de la variació de la RDB, entre els anys 2015 i 2019 ha augmentat de forma conjunta a Mallorca i a les Balears al voltant d'uns 2.000 euros. La gran majoria de pobles del Pla incrementen la seva RDB per damunt d'aquesta fita, els únics que no ho fan són Lloret de Vistalegre, Porreres, Ariany i Vilafranca.

Renta disponible bruta per càpita (euros)

Els efectes de la pandèmia tenen una conseqüència directa en les taxes d'atur. Al Pla de Mallorca l'efecte que va tenir la pandèmia en el treball, així com la recuperació de l'economia fins a la situació anterior al COVID es pot veure reflectit a la següent gràfica. Augmenta la població en situació d'atur entre el 2020 i 2022, i això també afecta, evidentment a la població més jove.

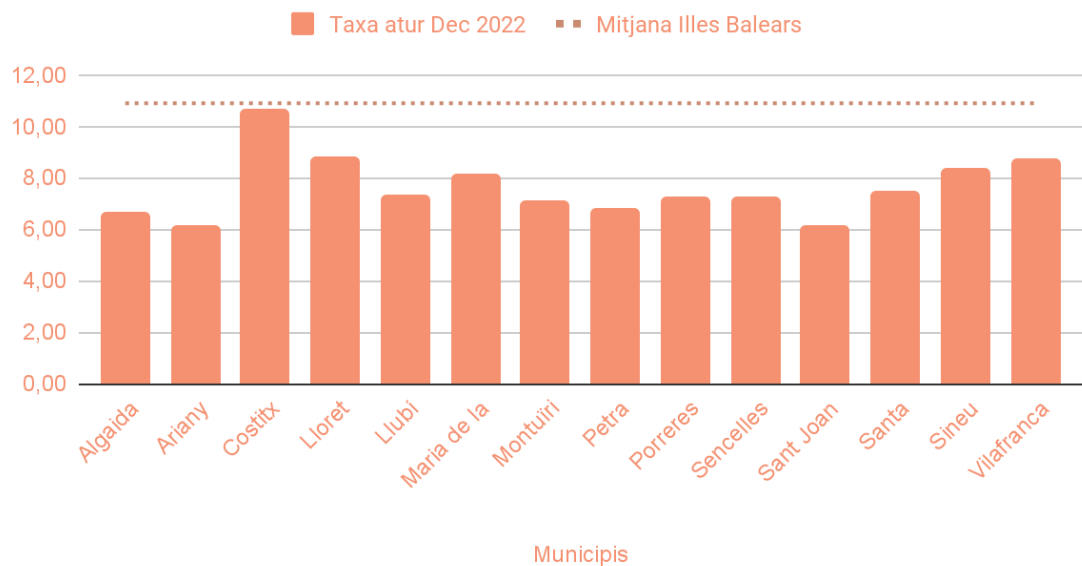
Població en situació d'atur el Pla

Les dades que aportam a continuació serveix per comparar la taxa d'atur a final d'any dels pobles del Pla amb la mitjana a les Illes Balears.

Com es pot veure al gràfic, **en general, el Pla de Mallorca es situa per davall de la mitjana balear.** Aquest fet no és d'estranyar si tenim en compte que el pes de l'economia del Pla no depèn tant del turisme com a la resta de les Balears.

Taxa atur Dec 2022 i Mitjana Illes Balears

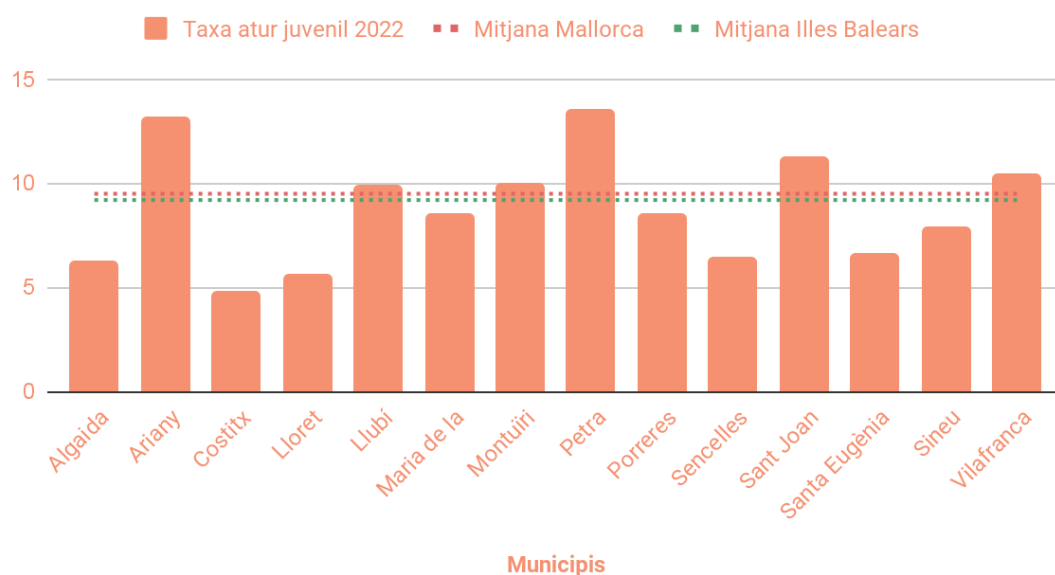

Tot i que gran part dels subjectes d'estudi d'aquest diagnòstic no es troben en situació legal per accedir al món laboral, els i les adolescents des dels 16 anys sí que ho poden fer. Així i tot, aportar informació sobre quin és l'estat de l'atur juvenil, és útil per ampliar l'horitzó de les expectatives laborals dels adolescents.

Ara bé, així com la taxa d'atur de la població en general dels pobles del Pla de Mallorca se situava sempre per davall de la mitjana, si parlem de l'atur juvenil no podem fer una anàlisi general de la Mancomunitat.

En aquest sentit, hi ha pobles, com Ariany o Petra, que sobrepassen clarament la taxa mitjana de l'illa, mentre que hi ha pobles com Costitx o Lloret, juntament amb altres, que tenen una situació molt positiva amb relació al mercat laboral juvenil.

Taxa atur juvenil 2022, Mitjana Mallorca i Mitjana Illes Balears

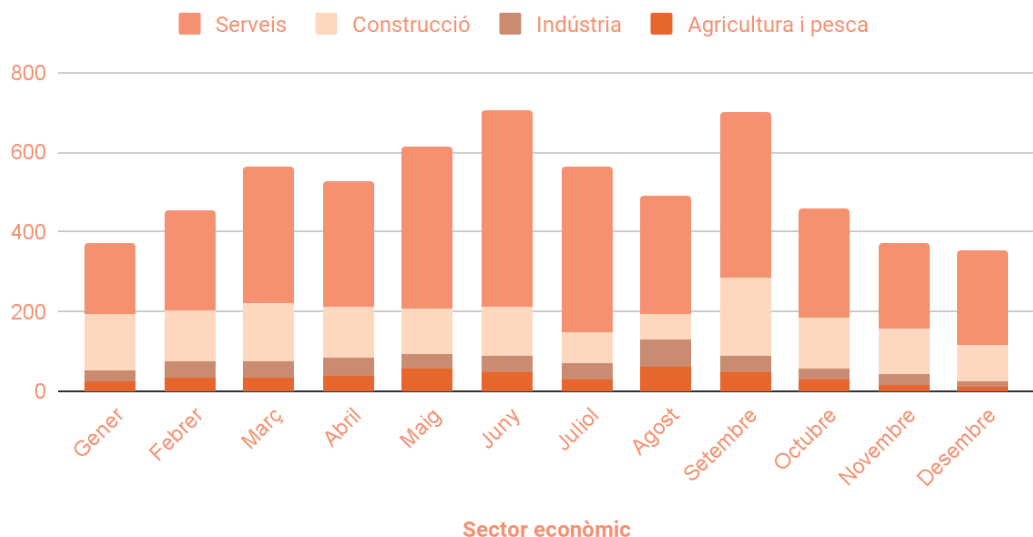
Identificar els contractes de treball per sector, també ens pot donar una idea aproximada de les expectatives laborals o oportunitats laborals de les persones joves si volen treballar en els seus pobles.

El nombre de contractes de treball registrats al Pla varia segons l'estació de l'any, de forma similar que a la resta de Mallorca.

Si ens fixam en el sector de serveis, es pot observar com la temporada d'estiu, tot i ser manifest l'augment dels contractes (al juny es varen registrar 493 contractes del sector serveis), s'allarga més enllà d'aquesta època i hi ha el mateix nombre de contractes d'aquest sector al juliol i al setembre.

Cal destacar el paper important de la construcció en l'economia del Pla.

Contractes de treball per sector (2022)

Els pobles de la Mancomunitat del Pla

**a ulls d'infants,
i adolescents**

Els pobles de la Mancomunitat del Pla a ulls d'infants i adolescents

Com miren i perceben els infants, adolescents i famílies els seus pobles?

Els agrada viure en el poble? Quines coses agraden més i quines menys? Els pobles son acollidors i amables amb la infància i l'adolescència o son, més aviat, hostils i excloents?

Quins equipaments, recursos o serveis els hi son més familiars?

Els pobles del Pla respecten els drets dels infants i adolescents? Es respecten tots per igual o n'hi ha que més que altres?

Aquest bloc de **“Els pobles de la Mancomunitat a ulls de la infància i l'adolescència”**, recull les respostes a aquestes preguntes i ens permeten apropar-nos a conèixer, en trets generals, l'ambient que respiren dia a dia els nins, nines, al·lots i al·lotes i les seves famílies en els seus pobles.

La **satisfacció** amb el poble on vivim és un símptoma de benestar en l'entorn. Evidentment, és una percepció molt personal i cada persona li donarà el seu significat.

M'agrada el poble on visc?

Infants 4,6

Adolescents 4,1

Creus que el poble és amable amb els teus fills/es?

Famílies 3,5

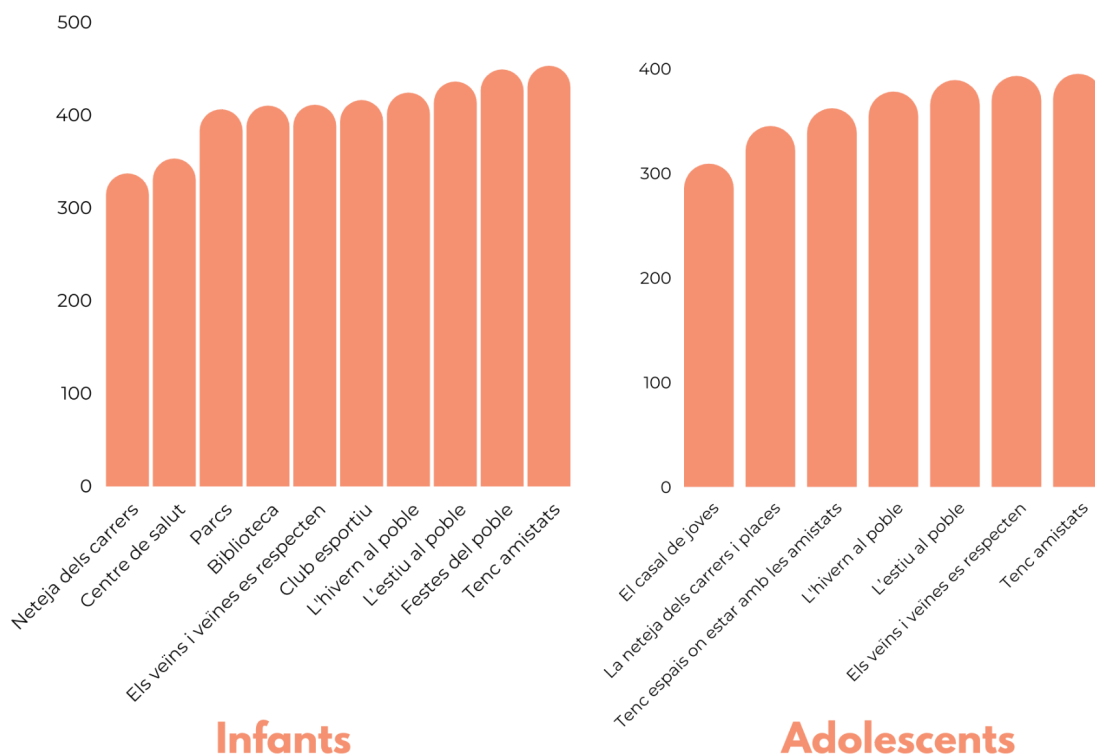
Els infants del Pla estan molt satisfets d'allà on viuen, veiem que a mesura que augmenta l'edat, les valoracions baixen una mica, és possible que el grau d'exigència sigui major, que la percepció de necessitats també i que, molt possiblement siguin la franja d'edat amb menys serveis i recusos destinats especialment a ells i elles.

Identificar quins **equipaments, recursos o dinàmiques** veïnals agraden als infants i adolescents en el seu poble, ens aporta una visió general d'allò que més valoren.

Tant per a infants com per a adolescents és molt important tenir amistats en el seu poble. Passar l'estiu en el poble agrada, almenys, una mica més que passar l'hivern, aquesta percepció pot ser expressada per moltes raons, el clima, el tipus d'activitats o les vacances, poden ser algunes.

La neteja dels carrers sembla ser una de les dinàmiques que no agraden tant a la població més jove dels pobles del Pla.

Del poble m'agrada

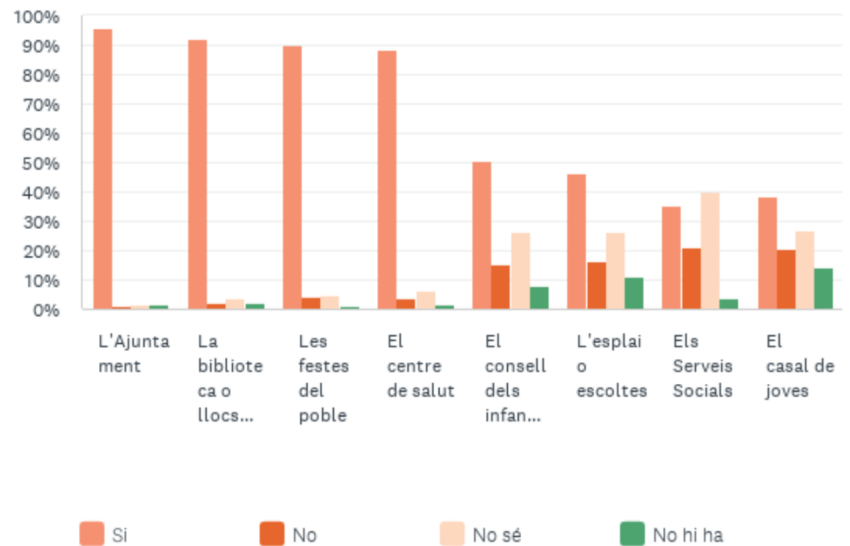

Conèixer els equipaments, recursos o dinàmiques del lloc on vius és clau per la teva relació amb l'entorn; amb la salut, l'oci, l'educació o la participació, per exemple.

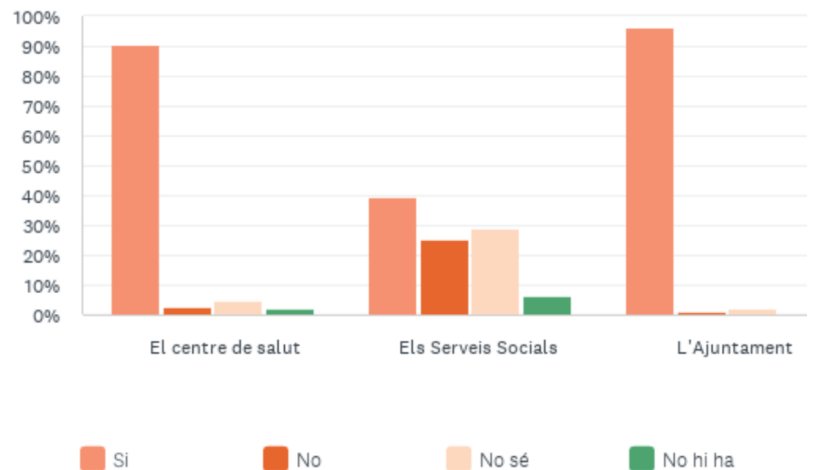
L'ajuntament i el centre de salut son els recursos que, dins les opcions possibles a l'enquesta, els infants i adolescents identifiquen amb més claredat.

Els serveis socials o, en el cas d'infants els recursos relacionats amb el lleure, la participació i l'oci son els que més desconeixement hi ha.

Del poble conec

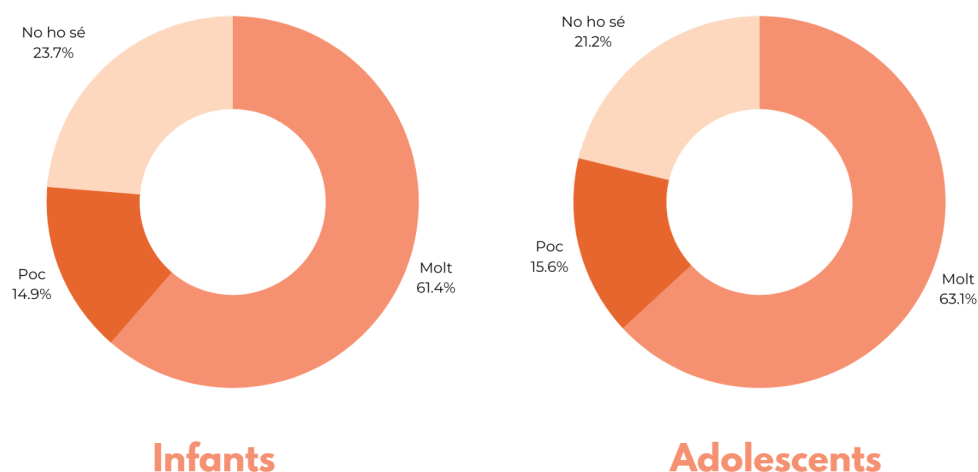
Infants

Adolescents

El conjunt dels **drets dels infants** tenen la voluntat d'entendre el benestar dels infants i adolescents des d'una mirada integral. El fet que la població infantil, adolescent i també, els professionals i famílies del seu entorn els coneguin, és essencial perquè puguin defensar-los i reivindicar-los.

Conec els meus drets?

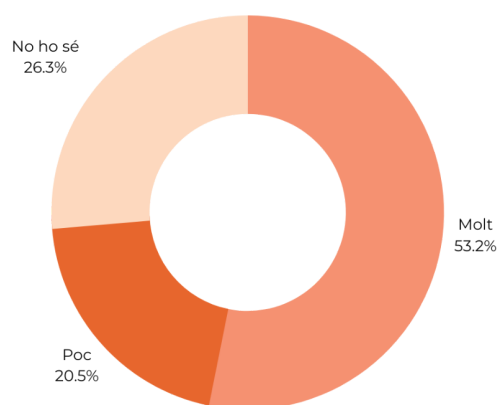
Idò sembla que així mateix, més d'una tercera part d'infants i adolescents del Pla, o no coneix els seus drets o no ho sap. Això vol dir que encara queda recorregut a fer. Això sí, pareix que a major edat, hi ha una mica més de coneixement.

Conèixer els **drets dels infants** i analitzar en quina mesura els sent respectats en el teu entorn no és un exercici senzill, requereix certa consciència i maduresa.

Per això, es va consultar als infants si sentien que els seus drets es respectaven al poble i als adolescents i famílies, en quina mesura es respectaven alguns dels drets recollits a la CDI¹¹.

La meitat dels infants pensen que els seus drets es respecten molt.

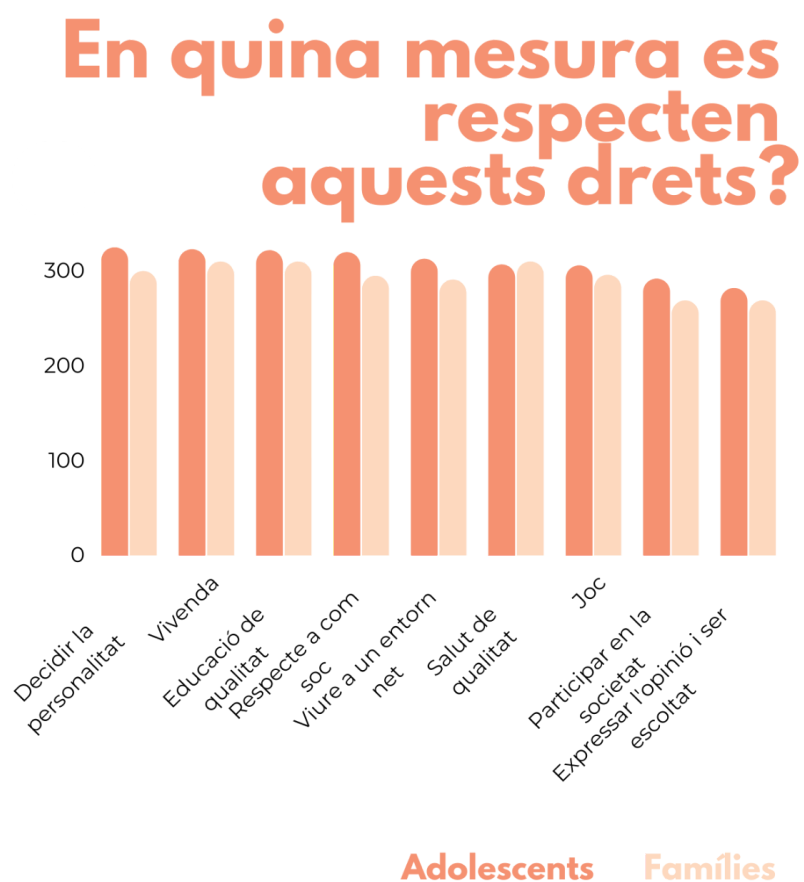
En el poble es respecten els meus drets?

Infants

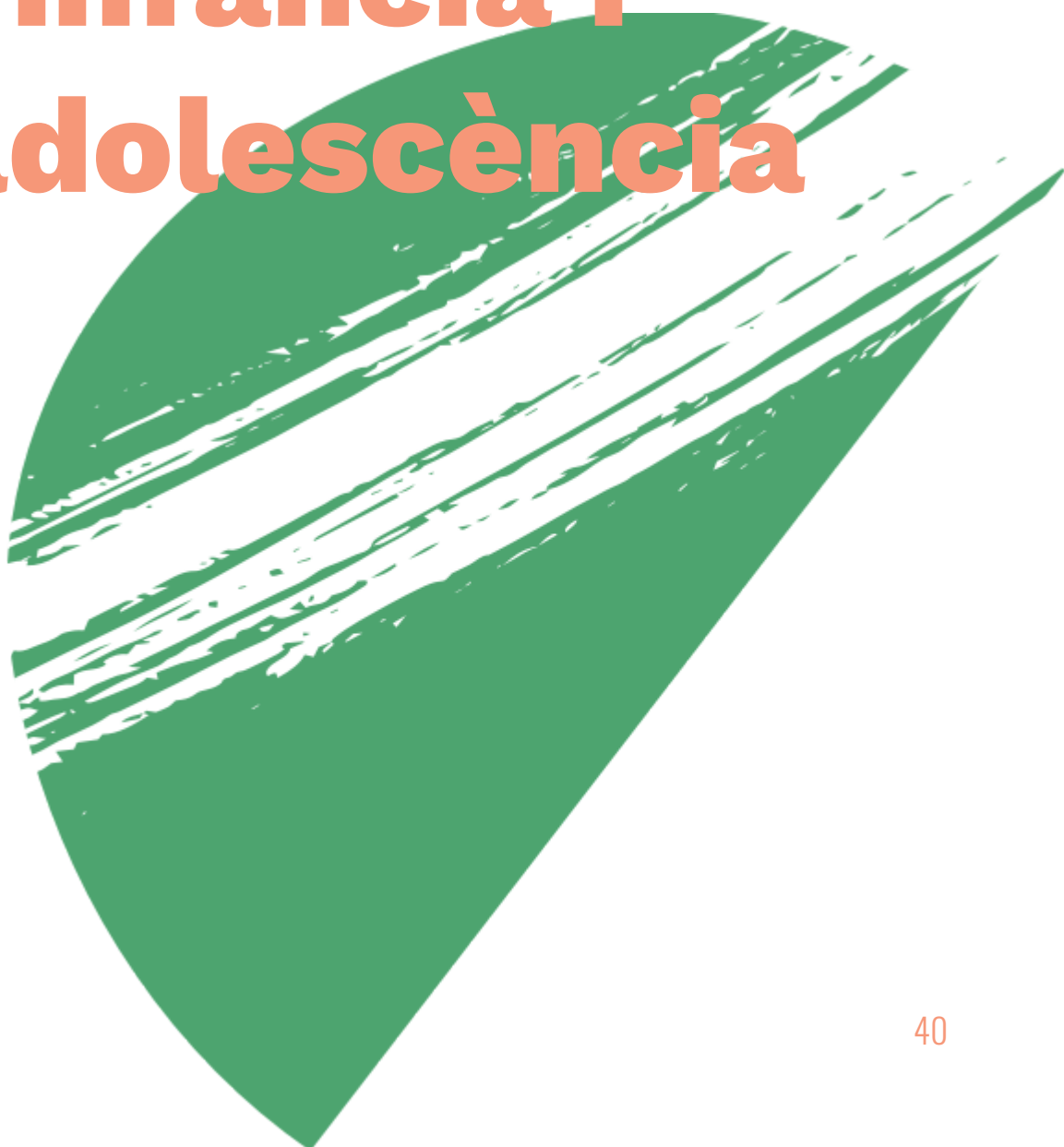
¹¹ Convenció dels Drets de l'Infant.

Adolescents i famílies coincideix que **el dret a la participació social i el de poder expressar l'opinió i ser escoltat/da és el que menys es respecta en el poble.**

Des del punt de vista dels drets de la infància i la classificació recollida en la CDI, infants i adolescents del Pla, en general, tendrien bastant coberts els drets relacionats amb la protecció i provisió i menys coberts aquells relacionats amb la participació.

Diagnòstic de recursos i necessitats de la infància i l'adolescència

Conèixer els recursos, serveis o equipaments que existeixen en els municipis del Pla i que afecten les vides dels infants i dels adolescents, és una bona manera d'aproximar-se a la realitat d'aquests col·lectius.

Una visió general dels recursos, però, no és suficient, si volem que aquest estudi serveixi per a l'elaboració del primer **Pla d'infància i d'adolescència de la Mancomunitat**, per tant, cal recollir també les necessitats i problemàtiques que es donen en el dia a dia. I sobretot, quina és la percepció, valoració o propostes de millora que els infants i adolescents tenen sobre aquestes necessitats.

Per organitzar aquest bloc, separarem pels eixos de treball que s'ha treballat en aquest procés de recerca:

Emancipació, Benestar i Transformació

Emancipació

**#Educació #Formació
#Espais Públics #Mobilitat**

Diagnòstic de recursos i necessitats de la infància i l'adolescència

L'eix de promoció de **l'emancipació** infantil i adolescent inclou quatre àmbits d'actuació, que s'entenen com una successió de mesures que s'adeqüen al cicle vital dels infants i adolescents: educació, formació, espais públics i mobilitat i que estan orientades a promoure l'autonomia de la infància i adolescència.

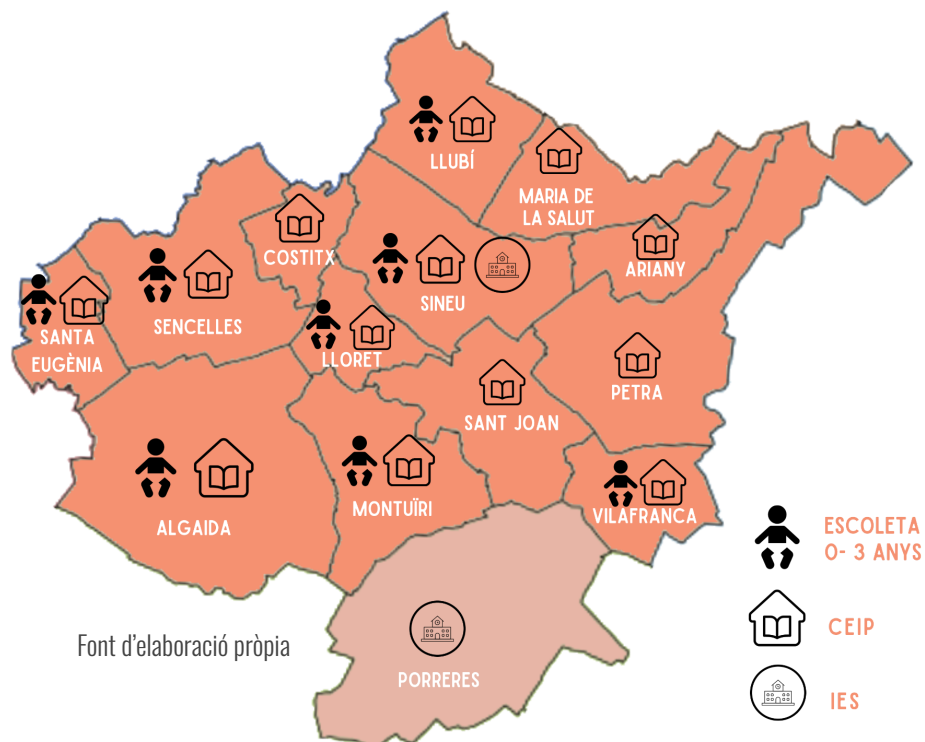
De cada àmbit es recolliran: recursos, necessitats, valoració i propostes de millora, en la mesura que s'hagin recollit dades al respecte.

1. Educació

El dret a l'educació de qualitat és un dels drets fonamentals pels infants i adolescents, ja que és clau en el seu desenvolupament, creixement personal, emancipació i autonomia. Ara bé, l'educació entesa en un sentit ampli inclou infinitat d'espais, agents, etc. i això es pot classificar en tres àmbits: l'educació formal, no formal i informal.

En aquest apartat ens centrarem en l'**educació formal** dels nadons, infants i adolescents.

1.1 Centres educatius en la Mancomunitat del Pla

En tota la Mancomunitat hi ha **vuit escoles** per a infants de 0 a 3 anys de titularitat pública, això vol dir que no hi ha aquest servei en tots els pobles del Pla. Els municipis que encara no tenen servei d'escola 0-3 pública són Ariany, Costitx, Maria de la Salut, Petra (hi ha centre privat) i Sant Joan. En el moment de la realització d'aquest estudi s'estan construint escoles a tots els pobles que en falten menys a Ariany.

Les escoles de 0 a 3 anys estan acompanyades dels Equips d'Atenció Primerenca (EAP) que són els serveis interdisciplinars d'orientació i suport dels centres educatius de primer cicle d'educació infantil (0-3) que conformen les xarxes educatives de centres de primer cicle d'educació infantil. Les tasques dels membres dels EAP es centren en tres àmbits d'acció: atenció i acompanyament a centres educatius i a les famílies, atenció al territori i organització interna. Els EAP que atenen els municipis que conformen la Mancomunitat des Pla: EAP Llevant, EAP Sud, EAP Es Raiguer i EAP Mallorca Centre.

Els infants més grans, de 3 a 12 anys, tenen escola en el seu poble, ja que **tots els municipis tenen un Centre d'educació infantil i Primària** (CEIP) de titularitat pública.

Hi ha **dos centres d'educació secundària** (IES) de titularitat pública, aquests son: l'IES Sineu i l'IES Porreres.

Davant aquesta realitat, és comú que adolescents dels pobles de Lloret, Petra, Sant Joan, Sencelles, Llubí, Costitx, Maria i Ariany s'escolaritzin a l'IES Sineu. És comú també que adolescents de Montuïri, Vilafranca i Porreres, un cop acabats els seus estudis de secundària a l'IES Porreres, en lloc d'acudir a l'IES Sineu, centre de referència, la majoria, refereixen fer el batxillerat a Manacor o a Palma.

A més a més, és freqüent que adolescents de Santa Eugènia s'escolaritzin a l'IES Santa Maria, i que els adolescents d'Algaida ho facin a l'IES de Lluçmajor.

Al Pla de Mallorca pràcticament tota l'oferta educativa és pública, només hi ha un centre de titularitat concertada a Porreres (infantil i primària) i algunes escoles de 0 a 3 anys. A pobles adjacents amb els del Pla com Lluçmajor, Manacor, Muro o Inca sí que n'hi ha oferta privada i concertada.

1.2 Escolarització en la Mancomunitat del Pla

Segons una entrevista¹² realitzada als dos directors dels centres de secundària i batxillerat de la Mancomunitat, publicada en la revista digital Tot Pla el març de 2023, aquests assenyalen un augment en la demanda de places en l'última dècada. Els motius que apunten son:

“El degoteig constant d’alumnes de famílies que abandonen Palma per anar a viure al Pla de Mallorca ha duit al límit el col·lapse dels dos instituts de la comarca del centre de l’illa. Aquesta tendència s’inicià a causa de la Covid-19 en què moltes famílies optaren per fugir de ciutat per temor a nous confinaments i ha continuat a causa de l’escalada del preu de l’habitatge a Palma”.

Davant aquesta situació, amb el pas dels anys els dos centres s’han anat adaptant per poder acollir l’alumnat, pràcticament tots dos han duplicat les seves capacitats en menys de vint anys. La solució és l’habitual: aules prefabricades i reconversió i ocupació d’espais destinats inicialment a altres usos.

Dades relacionades amb l’augment de demanda de places dels centres de secundària del Pla

IES PORRERES

Any de construcció: **2005**
Capacitat inicial: **270 alumnes**
Persones inscrites en 2023: **570 alumnes**
Acull alumnat procedent de: **Montuïri, Porreres i Vilafranca**

Adaptacions d'emergència per l'augment d'alumnat:
4 aules prefabricades (prevista una més pel curs 2023-24)

Espais reconvertits en aules: Biblioteca, casa de conserge, administració i secretaria i magatzem.

IES SINEU

Darrera ampliació: **2008**
Capacitat: **600**
Persones inscrites en 2023: **1068**
Acull alumnat procedent de: **Ariany, Costitx, Lloret, Llubí, Maria, Petra, Sant Joan, Sineu i Sencelles**

Adaptacions d'emergència per l'augment d'alumnat:
6 aules prefabricades – (prevista una més pel curs 2023-24)

Espais reconvertits en aules: laboratoris, aules de plàstica i aules de música.

¹² Una notícia titulada “Col·lapse als instituts del Pla de Mallorca”. Accés aquí: <https://www.totpla.cat/2023/03/25/porreres-estrena-poligon/>

Segons les fonts de l'entrevista de Tot Pla, el govern de les Illes Balears ha concedit l'interès autonòmic al projecte de l'IES Sineu i la previsió és que en el 2023 es faci la redacció del projecte, el 2024 licitació i inici d'obres i inauguració i estrena en el curs 2025-2026.

L'ampliació de l'IES Porreres sembla més llunyana a causa de la manca de terreny. Segons l'entrevista, l'Ajuntament de Porreres està en negociacions amb propietaris per adquirir l'espai cap on s'ampliaria l'institut, una ampliació que permetria ampliar els estudis a batxiller.

A l'entrevista queda recollit per part de diferents veus que un nou centre de secundària a la Mancomunitat podria donar resposta a aquesta problemàtica d'oferta i demanda de places en els centres existents. De fet, segons l'entrevista sembla que representants municipals de diferents pobles s'han ofert per acollir-lo i que ara per ara, el municipi que està damunt la taula és Algaida.

Necessitats pel que fa a l'escolarització d'alumnat en centres de secundària del Pla

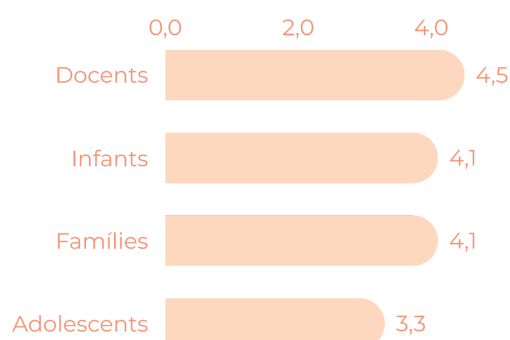
Aconseguir un acord per l'ampliació de l'IES Porreres

Accelerar urgents els tràmits per l'ampliació d'aules i espais a IES Sineu

Ampliar amb un altre centre de secundària a la mancomunitat

1.3 Percepcions dels estudiants i famílies dels centres educatius

T'agrada el centre?

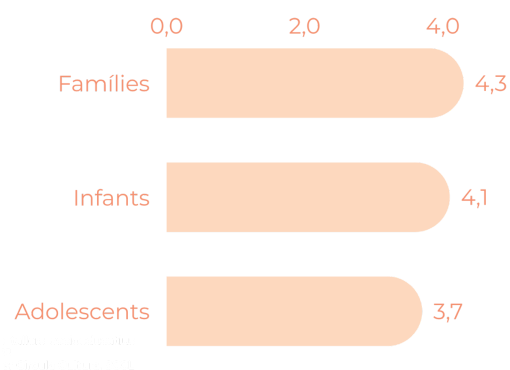

Puntuació mínima 0,0 (gens), puntuació màxima 5,0 (moltíssim).

En un centre educatiu passen moltes coses. A aquest estudi, ens interessa conèixer la percepció de benestar de l'alumnat en el centre, ja que és clau tant pel rendiment acadèmic i el seu madurament psicosocial.

Als nins i nines, les famílies i l'equip docent els hi agrada bastant el seu centre. Això és molt bon símptoma per l'ambient educatiu i també per l'ambient del poble.

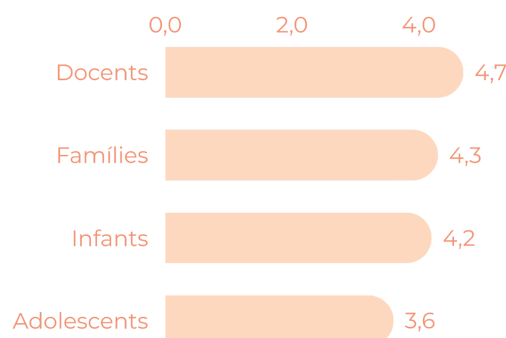
Et sents a gust?

Destacam que **els equips docents tenen millor percepció dels centres** que l'alumnat o que les famílies.

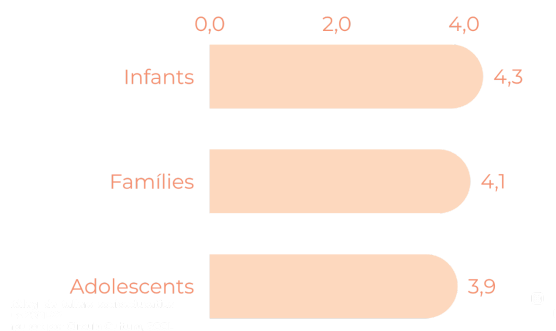
També destacam que **els adolescents tenen pitjors percepcions** sobre la satisfacció amb el centre, el seu benestar, la seguretat i les amistats. Aquest fet, tal vegada ve donat pel canvi que suposa el pas del centre de primària a l'institut.

Et sents segur/a?

En general sembla que els centres son espais on la majoria d'infants i adolescents, docents i famílies, perceben molta seguretat.

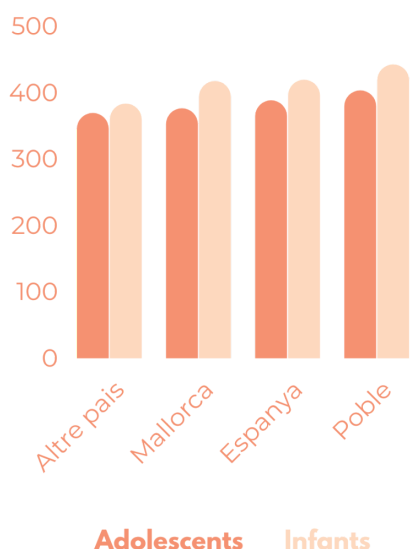
Tens amigats en el centre?

El centre educatiu és un agent socialitzador dels infants i adolescents, el sentiment de tenir amigats en el lloc on passen més hores al dia és clau pel seu benestar.

La gran majoria d'infants i adolescents diu tenir moltes amigats a la seva escola o institut.

Tens amigats en el centre? (distribució per lloc de naixement)

Ara bé, si analitzam la relació entre tenir amigats i el lloc de naixement¹³ de l'alumnat, ens adonam que les persones que han nascut a altres països, tenen lleugerament menys amigats que les altres persones, especialment que aquelles que han nascut al poble on viuen.

Aquest fet es dona tant amb infants com en adolescents. Ara bé, no es dona en les variables de benestar, seguretat o la satisfacció amb l'escola, és a dir, no es perceben diferències pel que fa a l'origen de l'alumnat.

¹³ En la classificació d'aquesta graella, Mallorca significa que han nascut a qualsevol altre lloc de Mallorca que no sigui el poble on viuen actualment, en el cas d'Espanya, ens referim a qualsevol lloc de l'Estat que no sigui Mallorca.

2. Formació

La formació dels infants i adolescents és un complement molt important pel desenvolupament i emancipació. Existeixen programes, serveis o espais formatius pensats per promoure la seva autonomia i inclusió en la societat, ja sigui pel coneixement de la llengua, del món laboral, reforç escolar, participació, etc.

En aquest apartat ens centrarem principalment aquella formació relacionada amb el món laboral, programes de formació complementària i els interessos dels adolescents pel que fa a tallers o cursos en el centre educatiu.

2.1. Serveis i recursos formatius a la Mancomunitat del Pla de Mallorca

A la Mancomunitat del Pla hi ha un **Servei de Promoció Econòmica** format per 2 agents de desenvolupament local i una orientadora laboral. El Servei d'orientació laboral es un servei per la recerca de feina.

És un servei d'assessorament per a la recerca de feina, dirigit a persones d'entre 16 i 65 anys que desitgen incorporar-se al mercat de treball. Està adreçat a persones que visquin a algun municipi de la Mancomunitat Pla de Mallorca. És un servei generalista, no específicament dedicat a joves. Tot i això, en el 2022, **el 17% dels usuaris eren joves de 16 a 25 anys**.

El Servei de Promoció Econòmica de la Mancomunitat organitza anualment **fira d'ocupació**.

El Servei treballa en coordinació amb les professionals dels serveis socials de la Mancomunitat.

Els pobles d'Algaida, Porreres, Vilafranca de Bonany, Montuïri i Maria de la Salut també disposen d'una figura Agent Orientació i Desenvolupament Local (ADOL) alguns en programes del SOIB.

Principals demandes dels joves en el servei d'orientació laboral és formació, ja que molts dels usuaris del servei solen haver deixat els estudis d'ESO.

Als joves que s'interessen pel servei se'ls orienta a cursos de Formació Professional Bàsica, Certificats de professionalitat o Programes mixtes del SOIB.

En el Servei es treballa la seva inserció laboral però sempre amb la perspectiva de que cal millorar la qualificació laboral a través de la formació.

Un altre recurs formatiu que es fa servir a la Mancomunitat i que pretén donar una sortida educativa i formativa a adolescents que es troben en situacions de precarització i vulnerabilitat és el programa Alter.

Programa de formació complementària per a joves en risc d'exclusió social

Programa Alter

És un programa d'integració social i educativa per a joves que duu a terme la Direcció General de Família, Benestar Social i Atenció a Persones en Situació Especial, juntament amb la col·laboració de diversos Ajuntaments de les Illes Balears i la Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats.

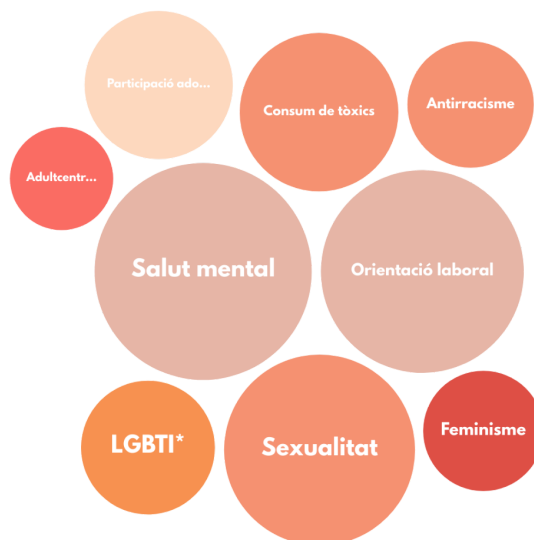
Es tracta d'una mesura extraordinària per les persones usuàries que demanden una formació adaptada a les seves circumstàncies, que alterna una escolaritat compartida, amb activitats formatives encaminades al món laboral (aprenent de mecànica, de cuina, de perruqueria, de manteniment...).

2.2 Interessos de formació complementària a centres educatius

Els centres educatius, també són espais on, més enllà del currículum educatiu, s'amplia el coneixement de l'alumnat amb tallers, activitats, xerrades, projectes, etc. de formació complementària.

És important escoltar quins són els interessos de l'alumnat, ja que probablement, respongui en gran manera a les seves necessitats.

De quines temàtiques voldries més tallers a l'institut?

Adolescents

Les tres temàtiques que més interès generen en l'alumnat adolescent són; la salut mental (55.25%), orientació laboral (48.25%) i sexualitat (42.75%).

Les temàtiques que menys interessen són adultcentrisme (12.5%), feminisme (17.0%) i antirracisme (18.75%).

Perquè els i les joves volen més tallers de salut mental i sexual a l'institut?

"És un tema també del que necessitam xerrar"

"La sexualitat és una novetat a l'adolescència"

"Necessitam que sigui normal xerrar d'aquestes coses perquè si no ens fa vergonya demanar"

"Molta gent té normalitzades moltes coses que fan mal, no estar informat/da de problemes i hi ha gent que no sap veure que està malament"

"Pot prevenir possibles violències"

"Necessitam altres referents que no sigui la família"

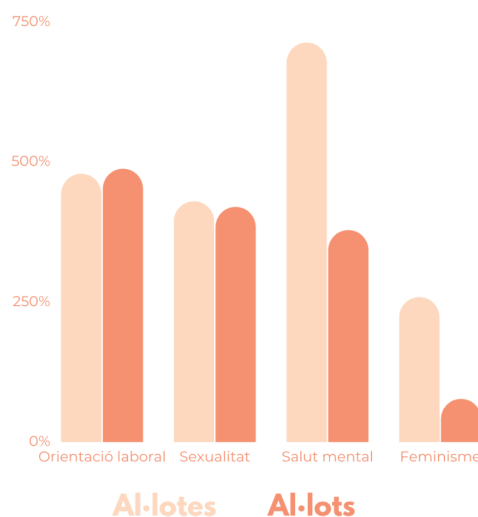
"La consulta jove no està normalitzada i poca gent la coneix"

Recollim aquestes raons de l'alumnat de l'IES Sineu que va participar en grups de treball per aquest estudi.

Si ens fixam en les diferències entre al·lots i al·lotes, ens adonam que elles tenen molt més interès en la salut mental que ells (al·lotes (71,22% i al·lots 37,82%).

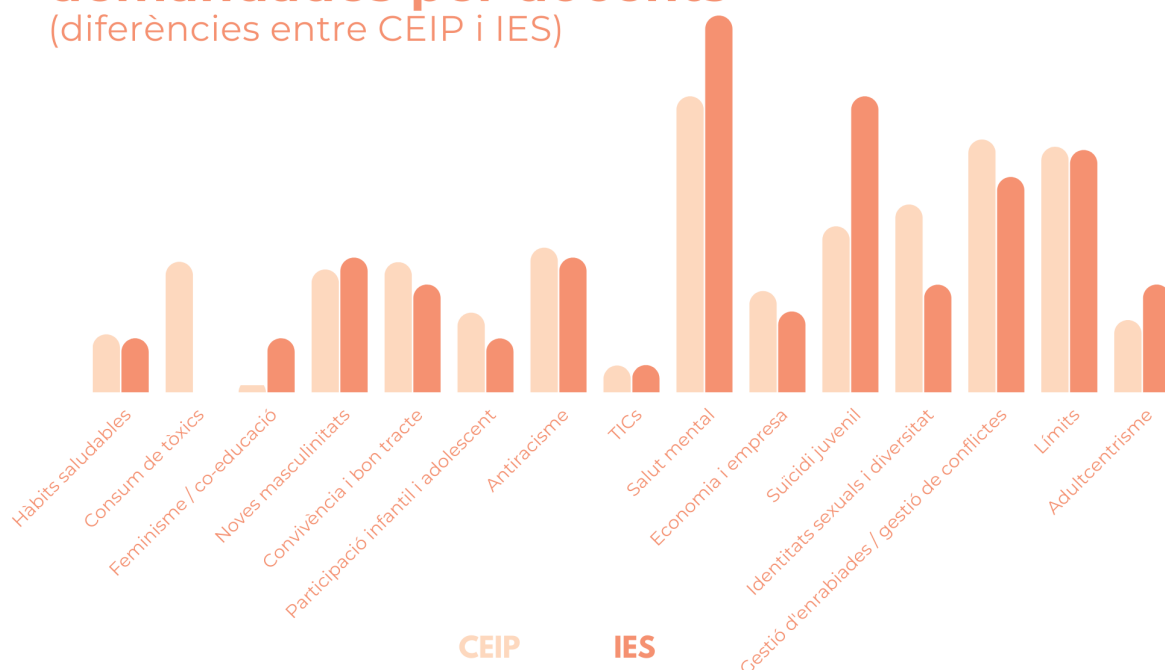
Amb el feminisme passa a la inversa, tan sols al 7,77% d'al·lots ho demanda i sí ho fa el 25,85% d'elles.

Temàtiques més demandades per adolescents (diferències per sexe)

Demandar als equips docents quines son les seves necessitats, és important per completar el mapa de necessitats sobre la formació complementària dels infants i adolescents als centres educatius.

Temàtiques més demandades per docents (diferències entre CEIP i IES)

Els docents mostren interès a rebre més tallers relacionats amb la salut mental, la gestió d'enrabiades i conflictes, el suïcidi juvenil (especialment en l'adolescència) i els límits.

El 21,95% dels docents del CEIP veuen necessari taller sobre el consum de tòxics ja a l'etapa d'educació primària.

Una dada interessant per contrastar amb les anteriors és conèixer des de la perspectiva dels equips docents quines són les temàtiques que més rep activitats o tallers l'alumnat.

Les temàtiques més comunes són hàbits saludables (52.34%), feminisme o coeducació (39,25%) i noves tecnologies (TICs) (34.58%).

Si diferenciam l'oferta que reben els CEIP i la que rep l'IES, veiem algunes diferències interessants.

Per exemple, que hi ha més formació d'hàbits saludables en el CEIP que en l'IES i que passa al contrari amb feminisme i coeducació.

Sembla que les TICs està bastant igualat entre les dues etapes educatives (al voltant d'un 35%).

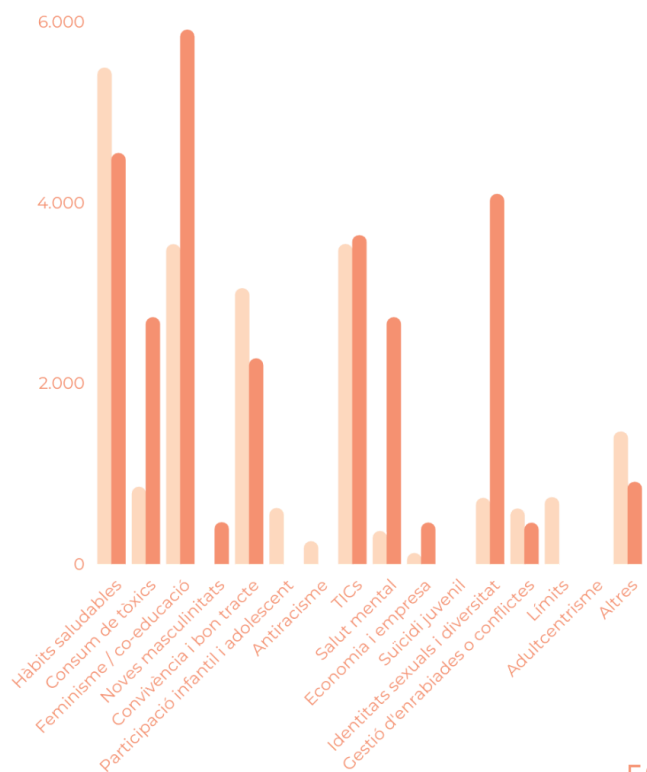
I també es veu que l'oferta sobre educació sexual i salut mental arriba més aviat a l'adolescència i no a la primària.

Cap docent expressa haver rebut tallers sobre suïcidi juvenil.

De quines temàtiques reps més tallers?

De quines temàtiques reps més tallers?

3. Espais públics

Els espais públics representen els espais comuns d'un territori. Son els espais de convivència i de relació d'una comunitat. En el cas d'infants i adolescents, son els llocs de trobada i de socialització entre iguals i amb l'entorn.

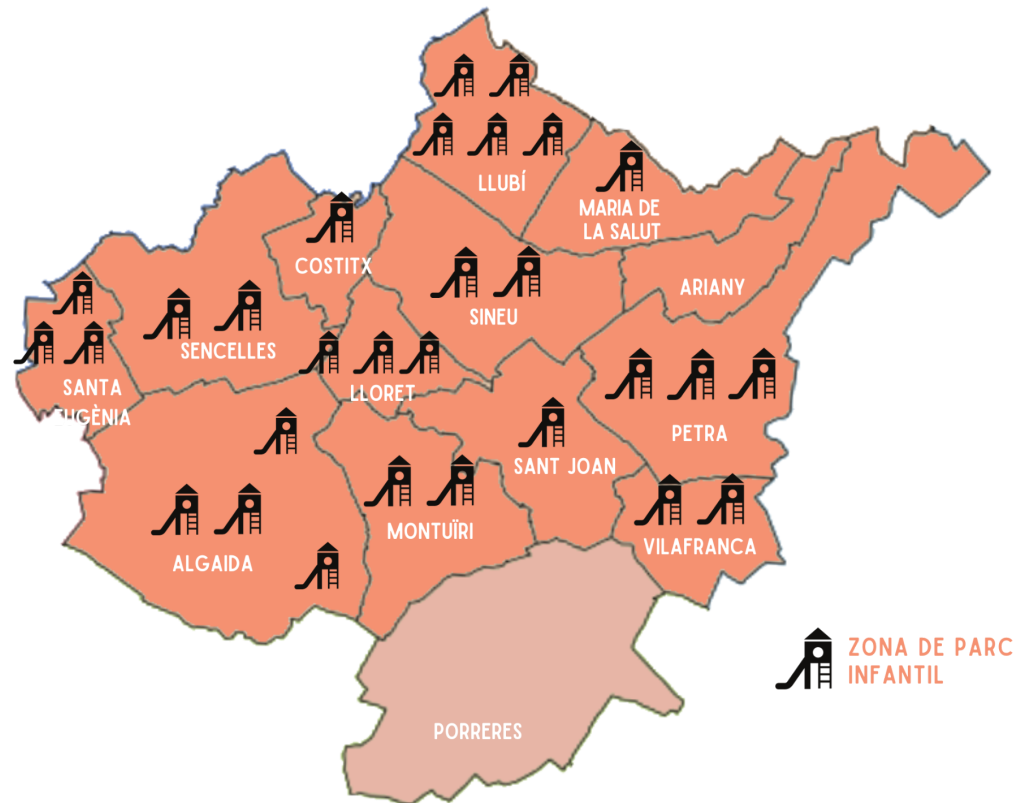
Pels infants son els llocs on es relacionen a través del joc col·lectiu i comunitari. A més a més, son espais essencials per potenciar el dret al joc dels nins i nines.

Pels adolescents, moltes vegades es converteixen en l'expressió de llibertat, de relació entre iguals sense els referents familiars.

El sentiment de pertinença a un territori el marca també, la relació i apropiació dels espais comuns, dels espais públics, de tothom.

A aquest estudi s'ha volgut conèixer la relació de la infància i l'adolescència amb els espais públics, les necessitats i millores que troben en aquests.

3.1. Zones de parcs infantils a la Mancomunitat

Quan els infants juguen a les places, no sempre ho fan a zones habilitades especialment pel joc infantil.

El nombre de parcs per poble és desigual entre els municipis que conformen la Mancomunitat, per exemple, és significatiu que no hagi cap parc infantil a Ariany i fins a cinc parcs a Llubí. Aquest fet coincideix que Llubí és el segon poble de la Mancomunitat amb major percentatge de població infantil i adolescent i Ariany el que té menys.

Gran part d'aquesta informació s'ha extret de consulta directa a la secretaria dels ajuntaments, s'ha de dir que no totes tenien coneixement dels seus parcs ni tampoc s'han trobat a les seves pàgines web. No s'ha pogut conèixer si hi ha parcs inclosius, és a dir si estan adaptats per a infants amb necessitats especials. Des d'un punt de vista d'igualtat de drets, especialment el dret al joc, els parcs adaptats per a infants amb diversitat funcional, cognitiva o trastorns de l'aspecte autista són importantíssims.

3.2. Necessitats dels infants, adolescents i famílies en els espais públics

Jugar als espais públics requereix tenir unes necessitats cobertes, com per exemple anar al lavabo, trobar-se l'espai net i cuidat o que no passin sovint cotxes a prop de les zones de joc. El % dels gràfics representa les persones que han respost sí.

Quan jug als espais públics tenc lavabo

Les famílies troben una necessitat tenir més lavabos públics prop de les zones de joc, tan sols un 24% diu que en té.

A més a més, quan es demana sobre necessitats a les zones de joc a les famílies, moltes expressen que **no hi ha zones de joc cobertes per jugar en cas de pluja o massa sol**.

Els infants i adolescents potser no detecten aquesta necessitat perquè tenen la necessitat coberta amb lavabos d'establiments. Quan xerram directament amb les famílies, aquestes ens reafirmen la interpretació i afegeixen que, fins i tot, en algunes zones de joc tampoc hi ha establiments a prop.

Els espais estan nets i cuidats

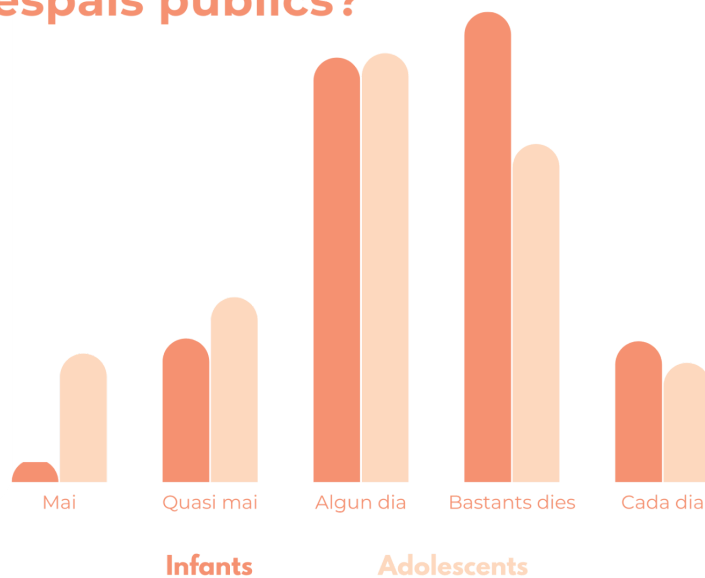
Els infants valoren bastant bé la neteja dels espais públics.

Els adolescents i famílies no fan tan bona valoració.

3.3. Dinàmiques dels infants i adolescents en els espais públics

Conèixer la freqüència que els infants i adolescents estan jugant o passant l'estona als espais públics ens pot ajudar a entendre les dinàmiques de carrer entre uns i altres.

Quan jugues als espais públics?

Els infants passen més temps que els adolescents al carrer.

La meitat (50,95%) dels infants juga bastant sovint o cada dia als espais públics (38,12) i un 38,12% dels adolescents ho fa.

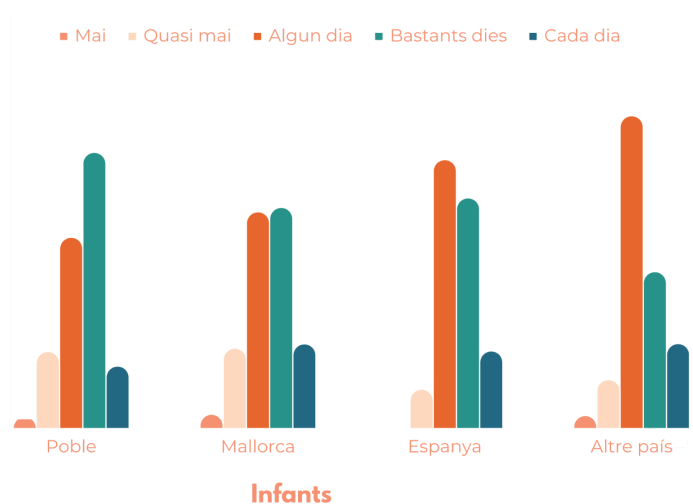
El 39,23% dels infants juga bastants dies i l'11,72% cada dia (total 50,95%).

Trobam un 10% dels adolescents que diu no estar o jugar mai al carrer, i només trobam un 1,67% d'infants que no juga mai.

Sovint, la societat té la percepció que els adolescents migrants passen més temps al carrer que la resta.

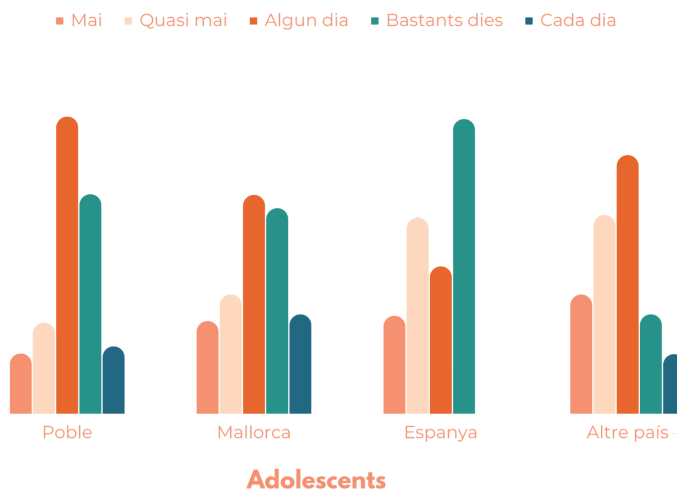
Les dades mostren el contrari, **qui més ocupa els espais públics no son els infants i adolescents nascuts a altres països.**

Quan jugues als espais públics? (distribució per lloc de naixement)

Els infants nascuts al poble on viuen son els que més sovint juguen als espais públics, seguit dels nascuts a altres llocs de Mallorca o a altres bandes de l'Estat Espanyol.

Quan jugues als espais públics? (distribució per lloc de naixement)

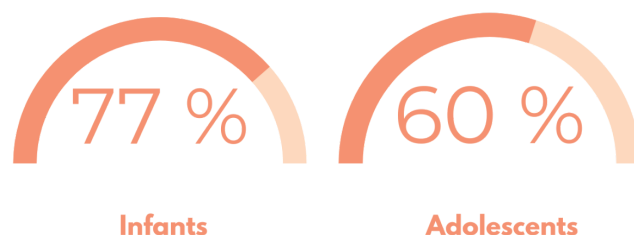
Els adolescents nascuts a altres llocs de Mallorca que han migrat a viure al poble on estan actualment son els que més usen els espais públics, un 41,44% ho fa cada dia o bastants dies, en canvi, dels adolescents nascuts a altres països tan sols un 21,6% ho fan amb la mateixa freqüència.

Com recollíem a la introducció d'aquest bloc temàtic, els carrers, els pars i les places esdevenen uns espais molt potents de socialització per la infància i l'adolescència.

Més de la meitat dels infants i adolescents reconeixen que als espais públics fan amistats.

Sembla que les dinàmiques de convivència en general son bones. Els infants se senten més incomodats per grups d'iguals que els adolescents als espais públics.

Als espais públics faig amistats

Als espais públics altres adolescents em molesten

Alguna vegada m'he sentit jutjat/da per una persona adulta

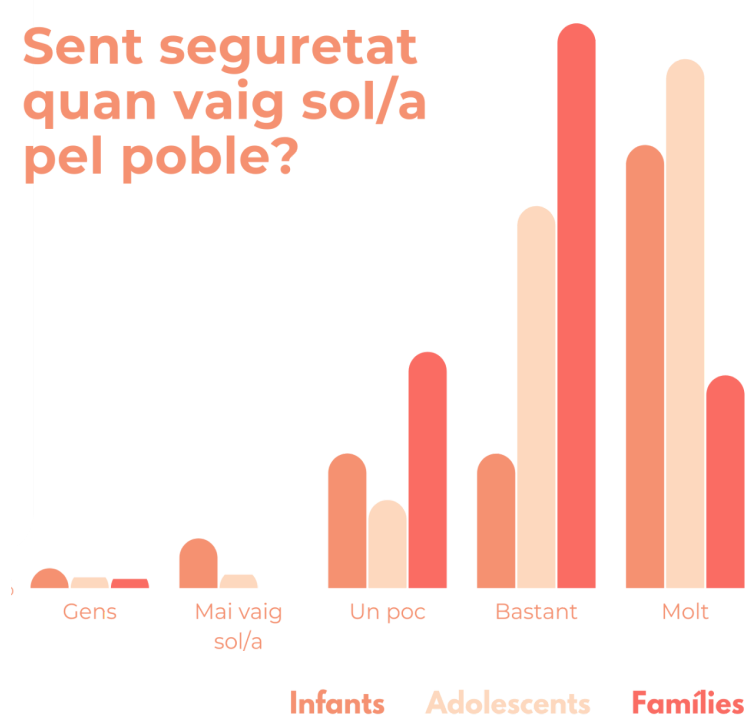

L'estigma cap a les persones joves es manifesta moltes vegades en els espais públics; pel que fan, per com estan ocupant l'espai, etc.

Pareix que en el Pla també es donen aquestes dinàmiques, ja que fins a un 30% dels adolescents s'ha sentit jutjat/da per una persona adulta en els espais públics.

3.3. Percepció de seguretat dels infants i adolescents en els espais públics

Sent seguretat quan vaig sol/a pel poble?

En general, podem afirmar que els infants i adolescents se senten segurs als seus pobles.

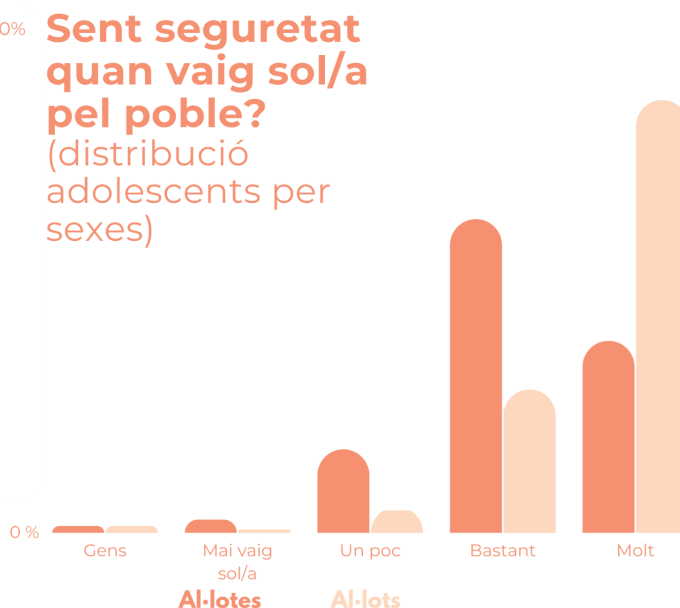
Com és natural, a més edat, més percepció de seguretat en el poble quan van sols o soles.

En el cas de les famílies (gran part de les enquestades responen per fills/es d'entre 3 a 8 anys) disminueix la percepció de molta seguretat.

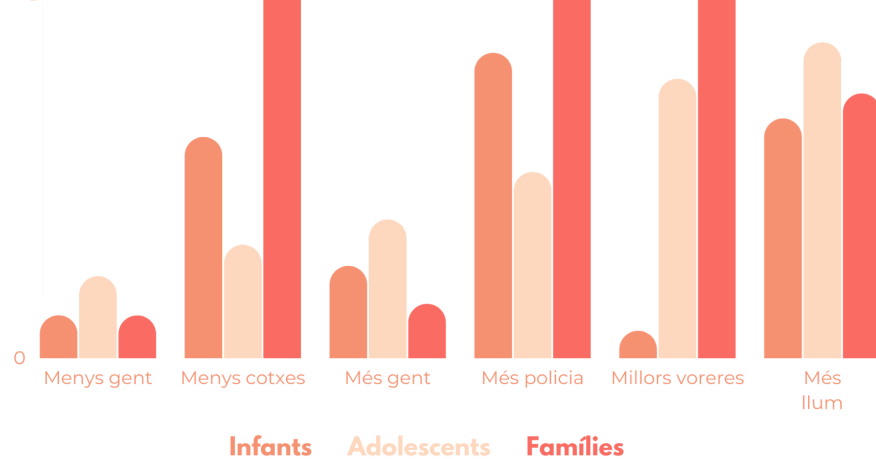
Les al·lotes se senten menys segures que els al·lots.

Les dades mostren que un 71% dels al·lots diu anar molt segur i tan sols un 31% de les al·lotes està molt segura.

100% Sent seguretat quan vaig sol/a pel poble? (distribució adolescents per sexes)

Com seria més segur el poble?

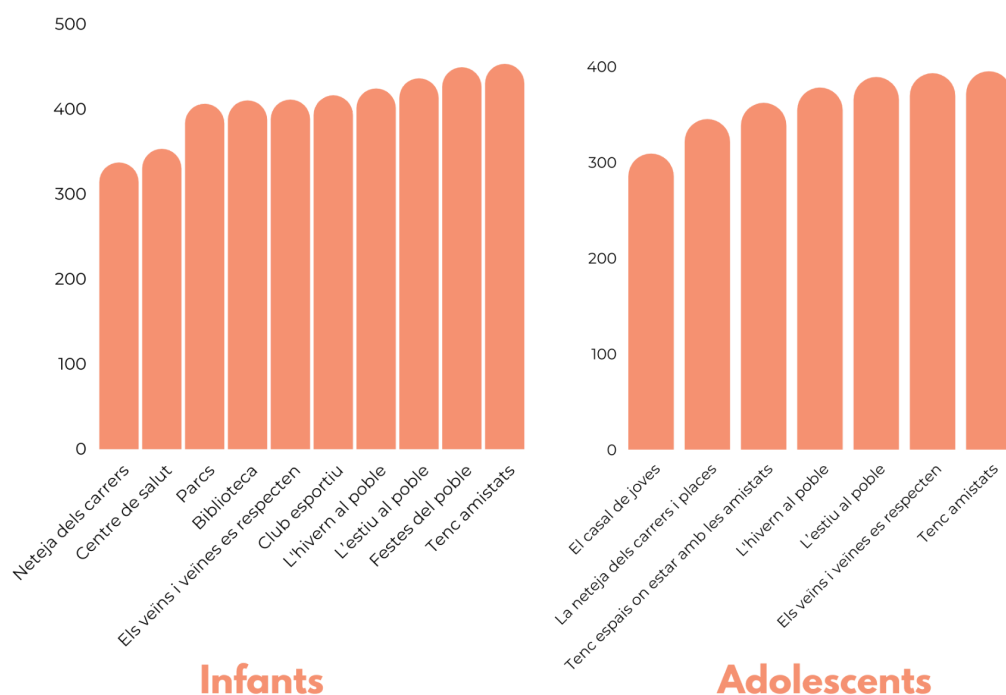
Sembla que tant infants, com adolescents com famílies coincideixen que la millora de la seguretat en els espais públics aniria associada a **millorar la il·luminació, les voreres i l'augment de policia**. A més a més, en el cas de les famílies, allò que sembla ser més important la reducció de vehicles.

El concepte de seguretat pot ser molt ampli, pot tenir a veure amb atropellaments, amb caure per les voreres o a no patir agressions físiques o verbals. Quan parlem amb els coordinadors dels policies tutors del pla i seguretat viària ens ajuden a interpretar que seguretat per infants, adolescents i famílies pot tenir a veure amb el fet que no els hi passi res en el camí de casa a l'escola.

3.3 Propostes de millora dels espais públics

Recuperant el gràfic sobre les coses que agraden als infants i adolescents dels seus pobles, observam que de les coses que menys agraden tenen a veure amb els espais públics. Tant a infants, adolescents com famílies, la neteja dels espais públics està dins les tres coses menys valorades. En el cas d'infants i famílies, els parcs és de les tres coses menys valorades i en

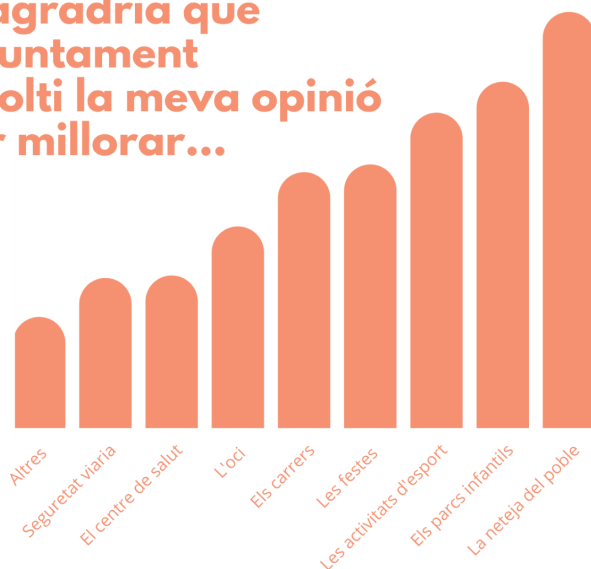
Del poble m'agrada

el cas dels adolescents el fet de tenir espais on estar amb les amistats.

Tot i això, també hem de tenir en compte que les valoracions que fan sobre l'estat dels espais no son baixes.

M'agradria que l'ajuntament escolti la meva opinió per millorar...

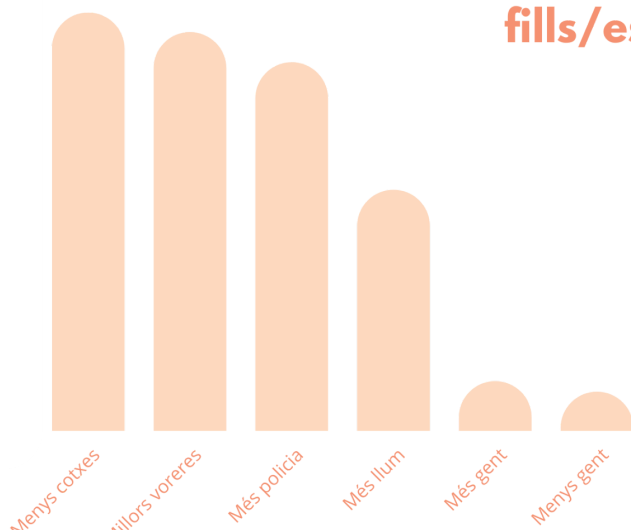

Infants

Ara bé, quan es demana als infants en quines coses voldrien que l'ajuntament escolti la seva opinió per millorar el poble, l'opció més votada és la neteja seguida dels parcs infantils. Un motiu podria ser per la insatisfacció amb aquests espais o bé, perquè és allò que més fan servir els infants i d'allò on més poden aportar millores.

Els adolescents prioritzen altres millores relacionades amb l'oci que explicarem més endavant.

Com seria el poble més amable amb els teus fills/es?

Famílies

Quan demanem a les famílies millores perquè el poble sigui més accessible i menys perillós amb els seus fills/es, també apel·len principalment a millores relacionades amb el trànsit o l'estat de les voreres.

Com venint dient, la bona relació de la infància i l'adolescència amb els espais públics és molt important en tant que espais de socialització i integració.

A tall de resum de tot el que recull aquest bloc, presentam les propostes de millora dels espais públics:

Propostes de MILLORA dels ESPAIS PÚBLICS pels infants i adolescents del Pla

1. Consultar més als infants del poble sobre les seves necessitats i interessos quan es vulgui construir o millorar una zona de joc infantil.
2. Augmentar les zones de joc cobertes.
3. Millorar la neteja dels espais públics.
4. Reduir el volum de vehicles especialment a prop de les zones de joc.
5. Augmentar el nombre de sanitaris públics a prop de les zones de joc.
6. Augmentar la il·luminació

4. Mobilitat

Els infants i adolescents es desplacen constantment d'un lloc a un altre, ja sigui dins el seu propi poble com a altres indrets.

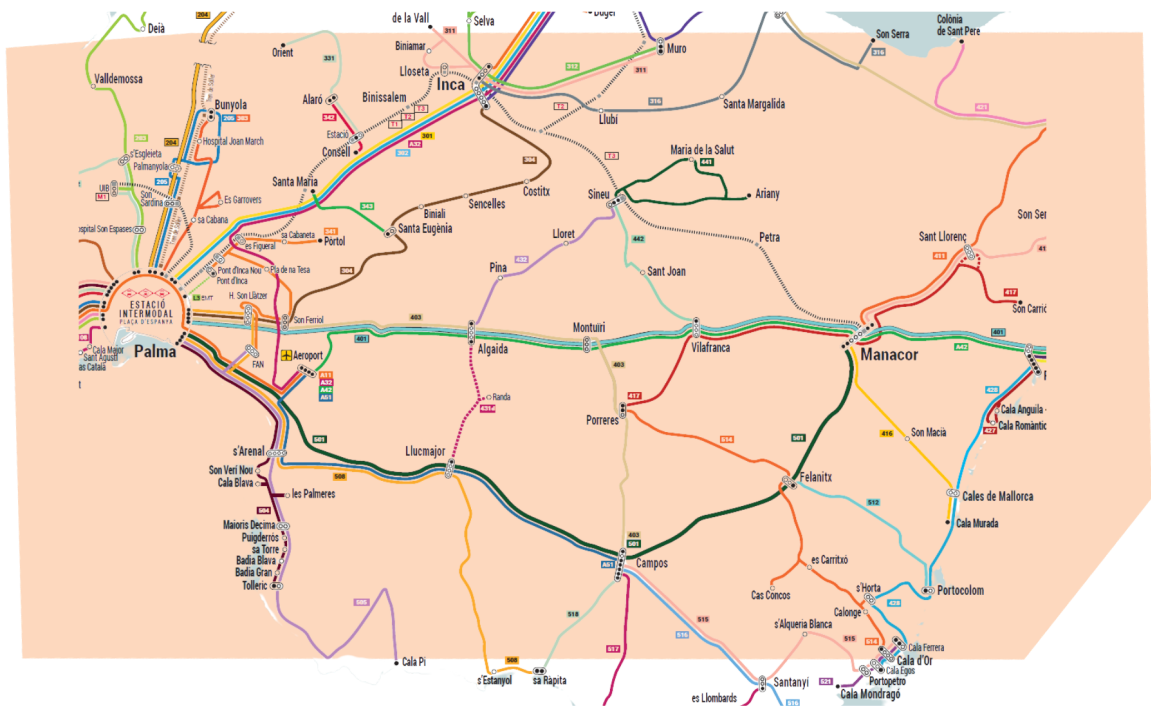
La possibilitat de mobilitat entre pobles de la Mancomunitat o a pobles veïnats, és molt important per trencar dinàmiques d'aïllament social i cultural i per fomentar la xarxa i socialització entre pobles.

Alhora que també, analitzar quines son les dinàmiques i les necessitats en els seus recorreguts més quotidians en l'interior dels pobles ens permetrà identificar de quina manera podem millorar-les. Ens permetrà identificar accions per les quals infants i adolescents guanyin autonomia, socialització i emancipació i alhora guanyar en millores de conciliació familiar.

Identificar les dinàmiques de mobilitat dels infants és un bon punt de partida per abordar reptes més amplis que han d'afrontar els pobles i ciutats, com són l'assoliment d'un model de mobilitat més sostenible i la reflexió respecte al dret dels infants a la ciutat.

4.1. Mobilitat entre municipis de la Mancomunitat del Pla

Mapa de transport públic entre municipis de la Mancomunitat del Pla

La línia de tren **número 3 (T3)** connecta els pobles del Pla de Petra i Sineu amb Manacor i Palma com a extrems (i amb altres pobles fora del Pla). Aquesta línia té una freqüència de 40 minuts en ambdues direccions.

La xarxa d'autobús públic que connecta alguns dels municipis de la Mancomunitat és la xarxa **número 400 Pla-Llevant**, de les 17 línies d'aquesta xarxa, 7 passen per municipis del Pla. També passen línies de la xarxa número 300 i 500. Les freqüències són desiguals entre línies.

Línia 401 Cala Millor - Palma

Línia Campos - Algaida -
Palma

417 Porreres - Manacor - Son
Carrió

431d Algaida - Lluçmajor

432 Sineu - Algaida

441 Ariany - Maria - Sineu

442 Vilafranca - Sineu

304 (Inca-Sencelles-Palma)

343 (Minibús Santa
Eugènia-Santa Maria)

316 (Son Serra-Llubí-Inca)

514 (Cala d'Or-Porreres).

4.2. Mobilitat entre i dins els pobles del Pla

El sistema de transport públic de la Mancomunitat del Pla varia en funció de l'època de l'any, a l'hivern es redueixen les freqüències i fins hi tot algunes aturades d'algunes línies (com succeeix per tota Mallorca a causa de l'augment de la demanda pel turisme).

El sistema de transport públic al Pla està força centralitzat a Sineu per poder-se moure a altres pobles. Per exemple: no es pot anar de Sant Joan a Montuïri. I la gran majoria d'aquests trajectes són minibusos que passen amb poca freqüència i amb els darrers horaris massa d'hora, no fins molt tard, i amb enllaç amb el tren.

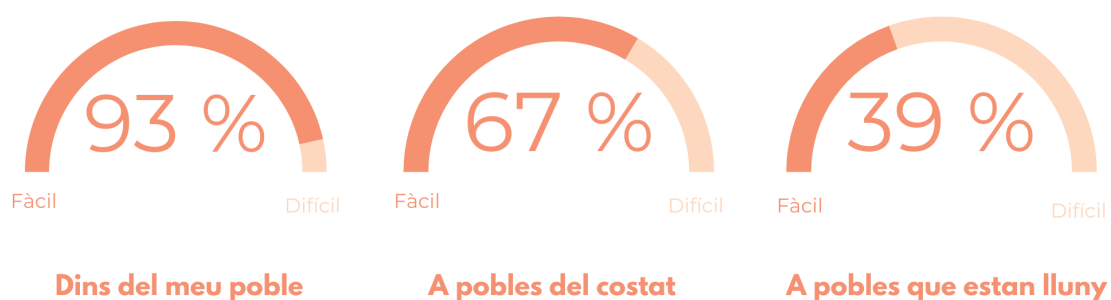
Les dificultats en la mobilitat entre pobles del Pla amb transport públic és una queixa que hem anat escoltant des de diferents fonts d'informació en el procés de fer aquest estudi, des de grups de joves, entitats juvenils, famílies, serveis socials, etc. detecten que la manca de xarxes de transport afecten directament aspectes com: l'emancipació dels joves a pobles del voltant, afecten l'economia, l'accés a l'oci o l'intercanvi cultural i la socialització.

Per tal de millorar la mobilitat dels adolescents al centre educatiu de l'IES Sineu, segons fonts de la revista Tot Pla en una notícia publicada¹⁴ a l'octubre de 2023, la Conselleria d'Educació i Universitats firmarà un conveni amb els ajuntaments dels municipis que tenen joves que estudien a l'IES Sineu (Lloret, Petra, Sant Joan, Sencelles, Llubí, Costitx, Maria i Ariany). Un conveni mitjançant el qual la Conselleria assumirà el 80% del cost del transport i els vuit ajuntaments pagaran el 20% restant. I aquest acord que afecta els alumnes de primer i segon curs de Batxillerat començarà a fer-se efectiu a l'octubre de 2023 i que implicarà transport gratuït pels alumnes de batxillerat del Pla que estudien a l'IES Sineu. Ara bé, la mesura s'adopta només per aquest curs escolar i per les característiques de l'alumnat de l'IES Sineu, que no disposa de transport públic per arribar al centre educatiu

¹⁴ Notícia titulada "Transport gratuït pels alumnes de batxillerat del Pla que estudien a l'IES Sineu". Enllaç a la notícia aquí: <https://www.totpla.cat/2023/10/04/transport-gratuït-pels-alumnes-de-batxillerat-del-pla-que-estudien-a-lies-sineu/>

Ara bé, quina percepció tenen els adolescents sobre la mobilitat en el poble i entre pobles?

Com és desplaçar-te sol/a per...?

Adolescents

Les dades mostren, com és lògic també, que a major distància més dificultat de desplaçament de manera autònoma pel col·lectiu adolescent.

A més a més, aquesta dada pot tenir una informació esbiaixada per una banda, perquè hi ha major proporció de representació de joves de Sineu, justament el municipi millor connectat entre pobles del Pla i alhora, és una informació que varia molt la percepció depenent del poble on visquin, per això és important fer l'anàlisi des del punt de vista dels adolescents dels diferents pobles del Pla.

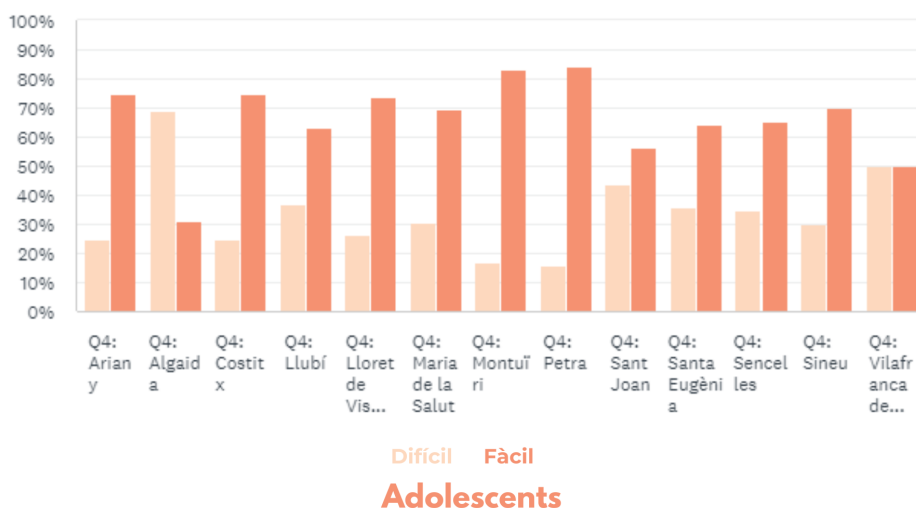
Depèn del poble on visquis, la teva percepció d'aïllament del poble, des del punt de vista del transport públic varia.

Per exemple, els adolescents d'Algaida Vilafranca, Sant Joan o Llubí son els que més dificultats tenen per desplaçar-se a pobles del costat.

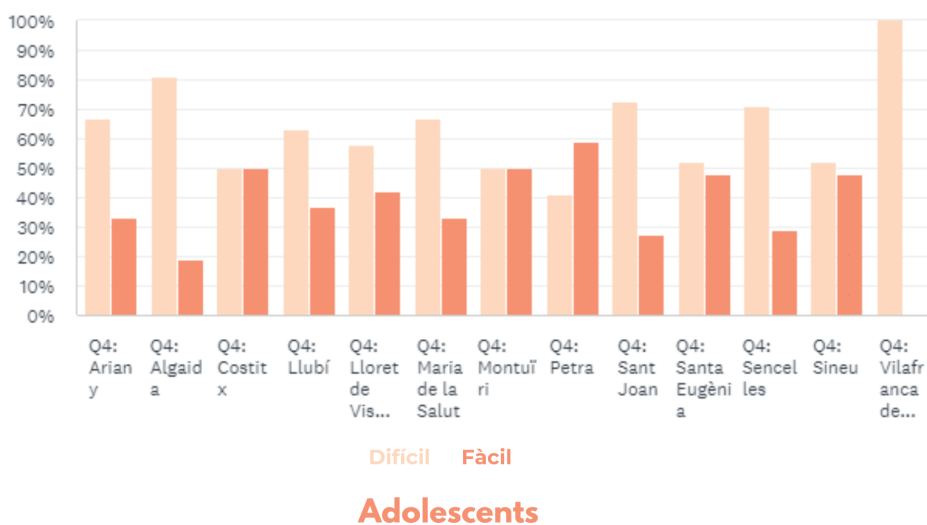
Els adolescents dels municipis que tenen línia de tren com Petra o Sineu tenen menys dificultats per anar a pobles llunyans.

Els pobles més aïllats pels adolescents quant a transport públic serien Ariany, Algaida i Vilafranca.

Com és desplaçar-te sol/a a pobles del costat?

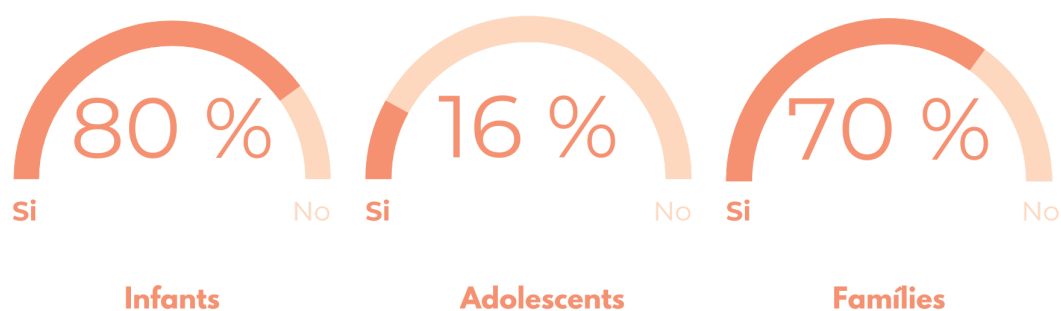
Com és desplaçar-te sol/a a pobles que estan lluny?

4.3. Dinàmiques del camí de casa al centre educatiu

El centre educatiu és el lloc on els infants i adolescents passen gran part del temps i, per tant, probablement el camí de casa a l'escola o institut sigui el que més repeteixen al llarg de la seva etapa educativa.

El centre educatiu està al mateix poble on vius?

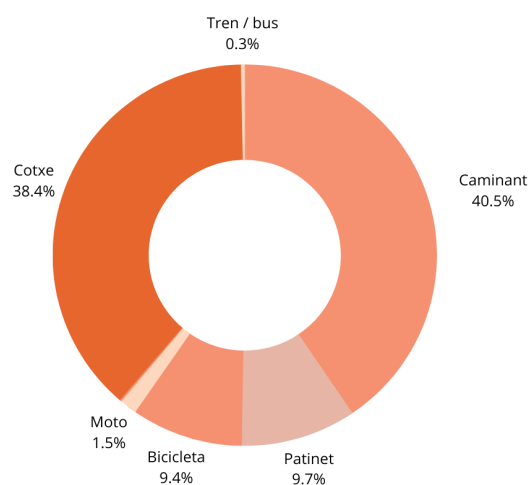
Com ja recollim en l'apartat d'educació, la gran majoria d'adolescents, com que no tenen institut al poble on viuen, s'han de desplaçar per estudiar la secundària obligatòria, al batxillerat o cicles formatius.

Les dades anteriors manifesten diferències entre infants i adolescents pel que fa a les dinàmiques de mobilitat diàries al centre educatiu, que responen bastant als centres educatius d'infantil, primària i secundària distribuïts pel Pla.

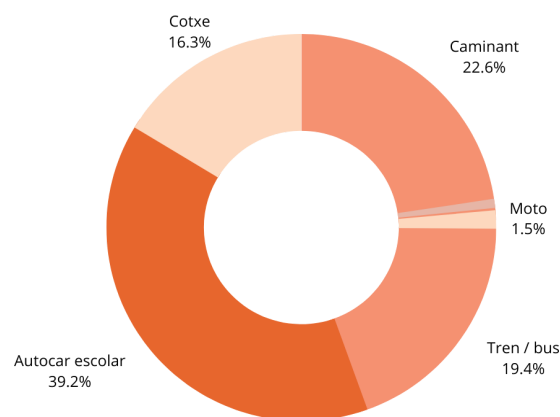
Els infants del Pla, normalment van a l'escola del seu poble, mentre que els adolescents s'han de desplaçar de poble per anar al centre educatiu. L'alt percentatge de famílies que també té el centre educatiu al poble respon al fet que la majoria de les famílies enquestades tenen fills/es de les etapes infantil i primària.

El centre educatiu és el lloc on els infants i adolescents passen gran part del temps i, per tant, probablement el camí de casa a l'escola o institut sigui el que més repeteixen al llarg de la seva etapa educativa.

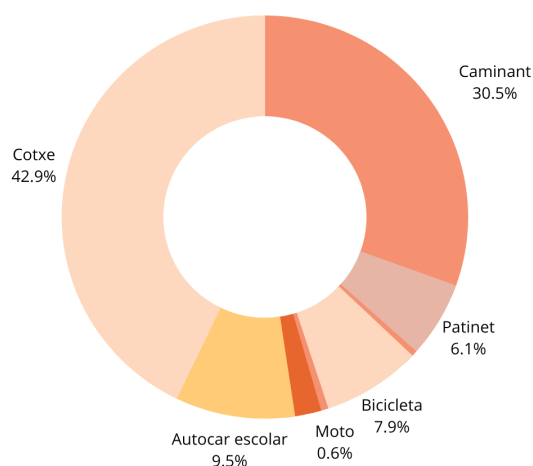
Com vas de casa a l'escola o institut?

Infants

Adolescents

Famílies (principalment d'infantil i primària)

En aquests trajectes d'anada i tornada, quasi la meitat d'infants de 3 a 12 anys, tot i anar a escola al mateix poble on viuen, hi van amb vehicle privat de motor.

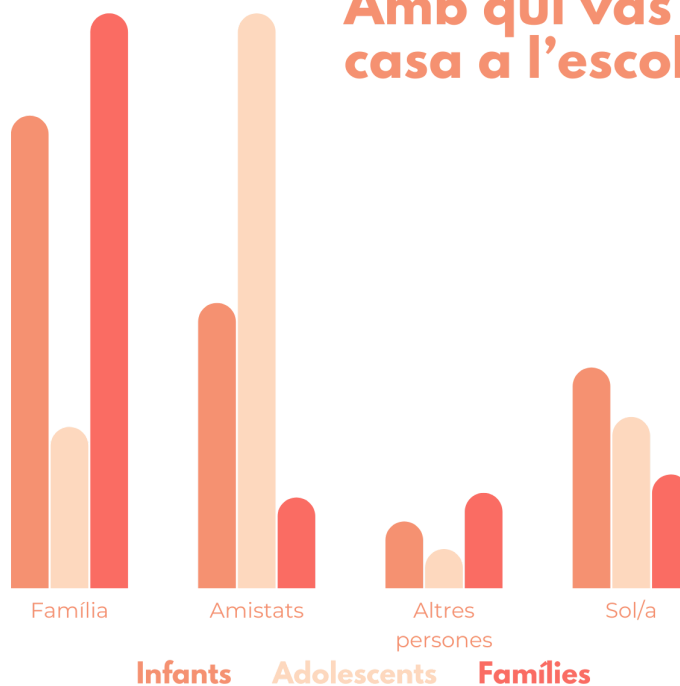
Els adolescents fan servir més l'autocar escolar o el tren i bus que el vehicle privat.

La companyia en els trajectes de casa a l'escola és important pels infants i adolescents.

Els adolescents van més amb amistats que els infants.

Hi ha més infants que van sols (27,8%) que adolescents.

Amb qui vas de casa a l'escola?

4.4. Camins escolars segurs

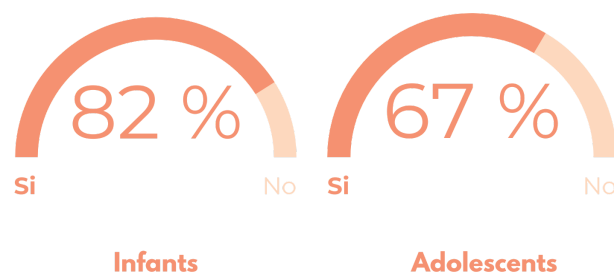
Els projectes de camí escolar són iniciatives per fomentar que infants i joves facin el seu recorregut diari de casa a l'escola a peu o amb bicicleta i de manera autònoma, és a dir, sense acompanyament adult.

La gran majoria d'infants opina que podria fer sol/a el camí de casa a l'escola.

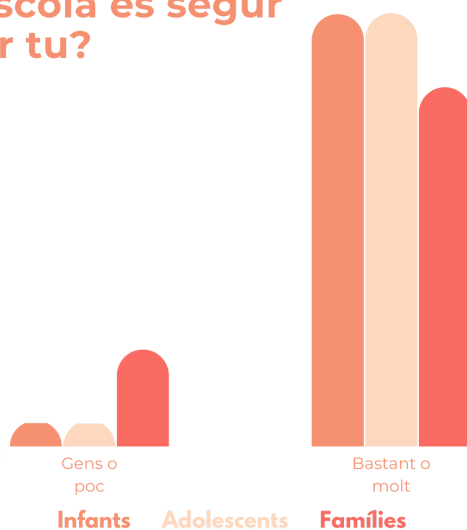
En el cas dels adolescents més de la meitat opina que podria anar sol/a.

Sobre aquestes dades no es té la interpretació completa que han fet tant infants com adolescents d'aquesta pregunta.

Podries fer sol el camí de casa a l'escola?

El camí de casa a l'escola és segur per tu?

I a més a més, el senten com un camí segur, ja que per a infants i adolescents la percepció de seguretat en els trajectes de casa a l'escola és molt alta.

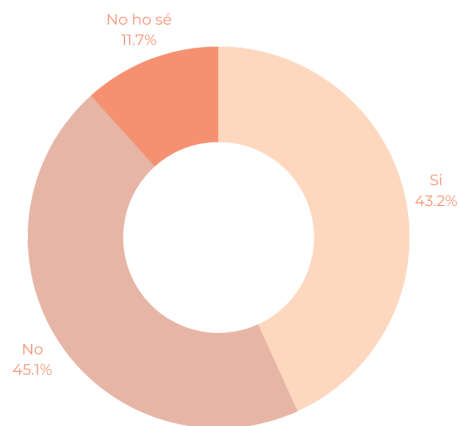
El 95% d'infants i d'adolescents opina que el camí és segur.

Els camins escolars solen ser projectes co-coordinats entre àrees d'urbanisme, mobilitat i educació.

Quan contactam amb els ajuntaments del Pla per conèixer si hi ha camins escolars, la gran majoria ho desconeixen.

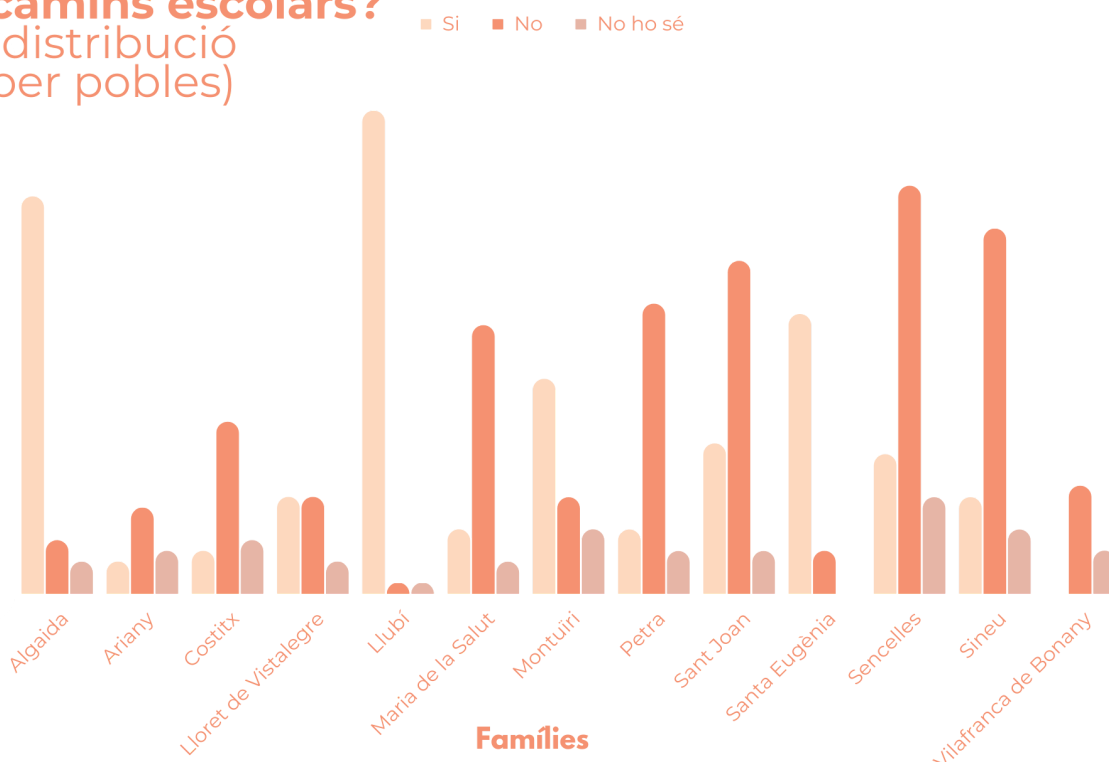
Segons les enquestes a les famílies els pobles on hi hauria camins amb més certesa és a Llubí, Algaida, Santa Eugènia i Montuïri. En canvi, els pobles on sembla que no hi ha serien Ariany, Costitx, Maria de la Salut, Petra, Sant Joan, Sencelles, Sineu i Vilafranca. A Lloret no queda clar.

Al teu poble hi ha camins escolars?

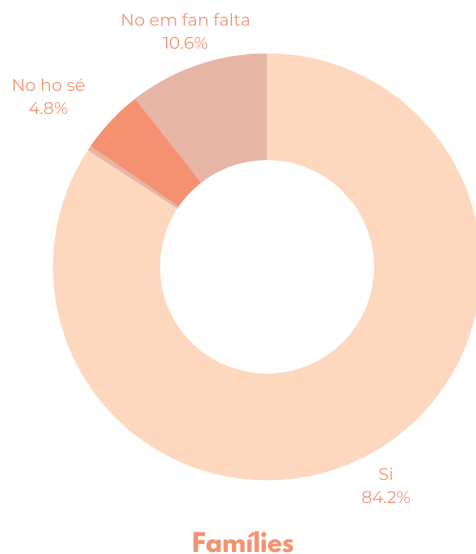
Famílies

Al teu poble hi ha camins escolars? (distribució per pobles)

Famílies

T'agradaria que hi hagués camins escolars al poble?

A la gran majoria de les famílies els hi agradaria que al seu poble hi hagués camins escolars segurs.

Ara bé, quan fem l'entrevista al coordinador del servei de Polícies tutors del Pla i el coordinador d'educadors viaris del Pla recollim algunes consideracions sobre la realitat dels camins escolars al Pla des del seu punt de vista. **Aquestes son:**

- Les rutes escolars s'han de mantenir, i a molts municipis els senyals estan velles.
- Es necessiten recursos, materials i humans, perquè necessiten acompanyants i ningú se'n vol encarregar d'això.
- Establir de forma efectiva aquests projectes presenta certes dificultats.
- Els pobles del Pla son pobles que estan pensats per a quan no hi havia cotxes, carrers estrets, poca voravia, i no hi ha espais per a cotxes, és a dir voravia amb mides reglamentàries, sense barreres arquitectòniques.
- S'hauria de fer una remodelació del pla de mobilitat, per exemple apostant per centres de vianants als municipis, però encara hi ha molta cultura de prioritzar el cotxe davant els vianants.

Benestar

**#Salut #Esport
#Oci #Lleure**

Diagnòstic de recursos i necessitats de la infància i l'adolescència

L'eix de **benestar** infantil i adolescent compren el benestar en un sentit ampli i transversal en el qual els altres eixos del diagnòstic estan plenament interrelacionats. Tenir cura dels infants i adolescents implica tenir en compte la salut de forma integral: salut emocional, física i la salut relacional, així com altres dimensions que afecten al benestar de la infància i l'adolescència com son l'esport, l'oci i el lleure.

De cada àmbit es recolliran: recursos, necessitats, valoració i propostes de millora, en la mesura que s'han recollit dades al respecte.

1. Salut

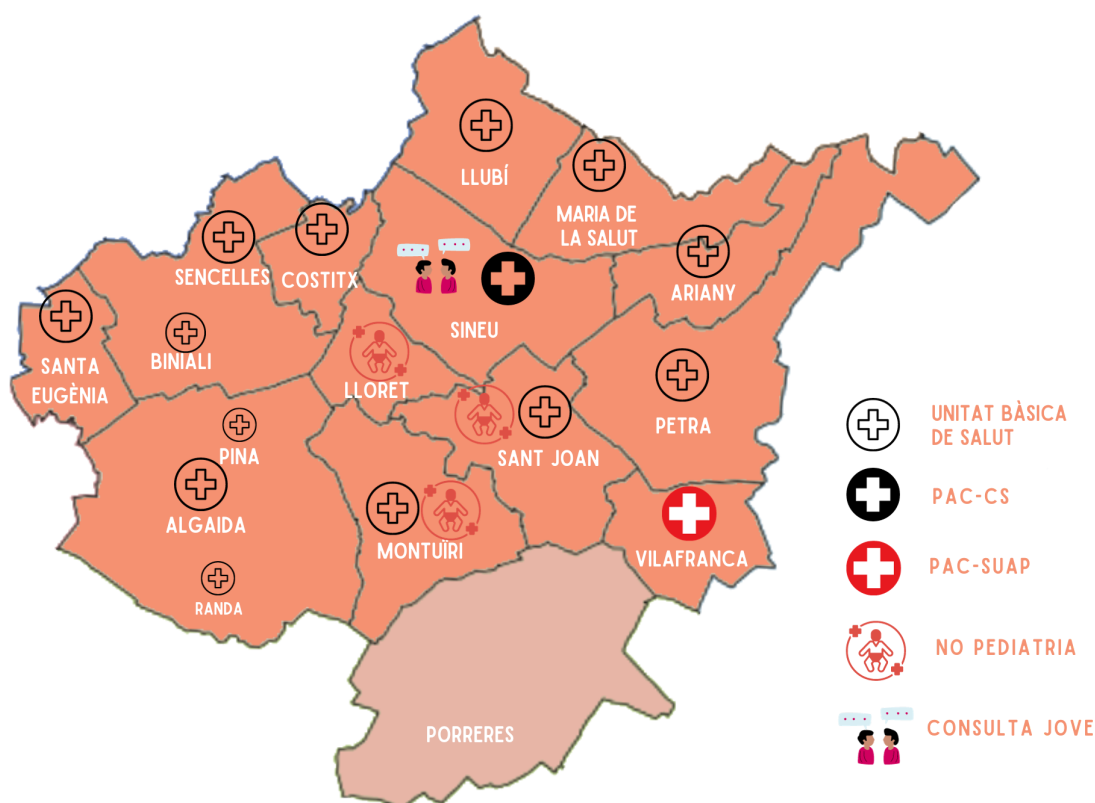
El dret a una salut de qualitat dels infants i adolescents comprèn drets com accés a la seguretat social, a serveis mèdics o de rehabilitació, i molt especialment, en aquells serveis relacionats amb l'atenció primària de salut, les cures preventives i la disminució de la mortalitat infantil.

La salut de la infància també s'entén des del dret a protecció contra els maltractaments.

En aquest diagnòstic enfocam la salut des d'una mirada integral que atengui la salut física, emocional, sexual i relacional dels infants i adolescents.

1.1 Serveis generals públics per l'atenció a la salut d'infants a la Mancomunitat del Pla

Mapa de serveis públics que atenen infància o adolescència en els municipis de la Mancomunitat del Pla

Al mapa recollim diferents serveis destinats a l'atenció de la salut dels infants i adolescents. Hi ha tres pobles del Pla que no tenen servei de pediatria d'urgència en el seu poble, s'han de desplaçar a altres unitats.

Unitat bàsica de salut: a cada municipi del Pla hi ha una UBS.

PAC - SUAP: a Sineu hi ha un Servei d'Urgències d'Atenció Primària. Als pobles de Sant Joan, Montuïri i Lloret no hi ha atenció pediàtrica fixa, s'han de desplaçar a altres municipis.

Servei d'atenció psicològica: des dels Serveis Socials hi ha una professional cobreix tota la Mancomunitat. Principalment, atén casos que entren des de Serveis Socials.

Infermeres gestores de casos: en tota la Mancomunitat hi ha dues professionals que es distribueixen en els diferents pobles. Tenen la funció d'intervenir i acompanyar els casos de salut complexos.

Consulta jove: situada a l'IES Sineu, és un servei d'atenció a la salut sexual dels adolescents. Una infermera del centre de salut visita el centre setmanalment i atén als joves que de manera voluntària acudeixen a la consulta.

Les gestores de casos no detecten grans diferències entre municipis pel que fa a recursos d'atenció a la salut"

1.2 Necessitats o demandes en relació amb la salut dels infants i adolescents

Principals problemàtiques detectades en infants i adolescents pels equips de pediatria aguditzades per la Covid19

Augment de l'addicció al tabac i també l'addicció a vaper. L'edat més primerenca que es detecta és dels 9 anys

Augmenten les consultes sobre assetjament escolar sobretot en els instituts.

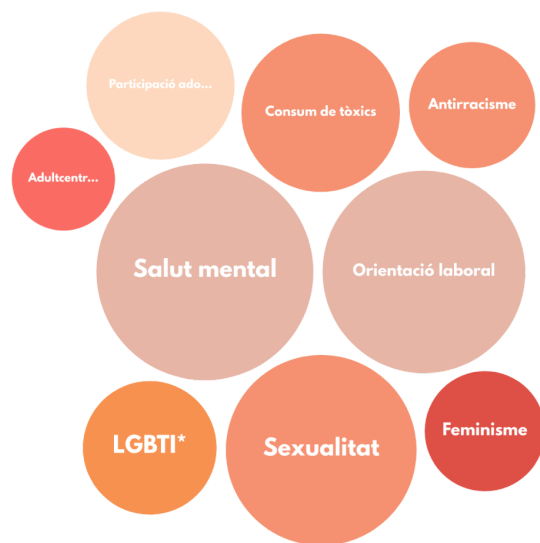
Augment de l'addicció a les pantalles amb conseqüències diferents per edats:

De 0 a 3 anys: problemes de retard en la parla.
Dels 3 als 9: problemes d'aïllament social a l'hora d'interrelacionar-se amb grup d'iguals i mostren menys interès de fer activitats amb amistats perquè prefereixen el món virtual.

De 10 als 17: abús de pantalles molt elevat

Augment de demandes d'infants i adolescents d'atenció psicològica per problemes de salut mental des de la covid i manquen recursos per atendre totes les demandes

De quines temàtiques voldries més tallers a l'institut?

Adolescents

Quan consultam a estudiants i docents sobre quines temàtiques els hi agradaria rebre més formació, identifiquem que hi ha un especial interès per temes relacionats amb la salut.

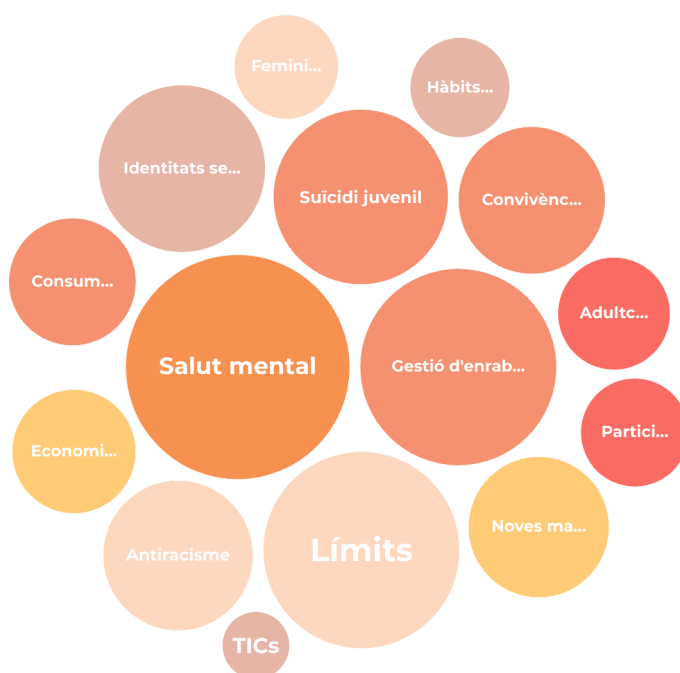
Els adolescents mostren interès per la seva salut mental i sexual.

Ara bé, el 83% dels adolescents no participa mai o molt poc a la consulta Jove.

Els docents mostren interès en salut mental, límits i suïcidi juvenil.

Els docents de secundària manifesten la necessitat de rebre més tallers sobre suïcidi juvenil, si recordam dades sobre els tallers que més rebien, cap docent deia que havia rebut mai cap formació sobre com abordar el suïcidi juvenil.

De quines temàtiques voldria més tallers a l'institut ?

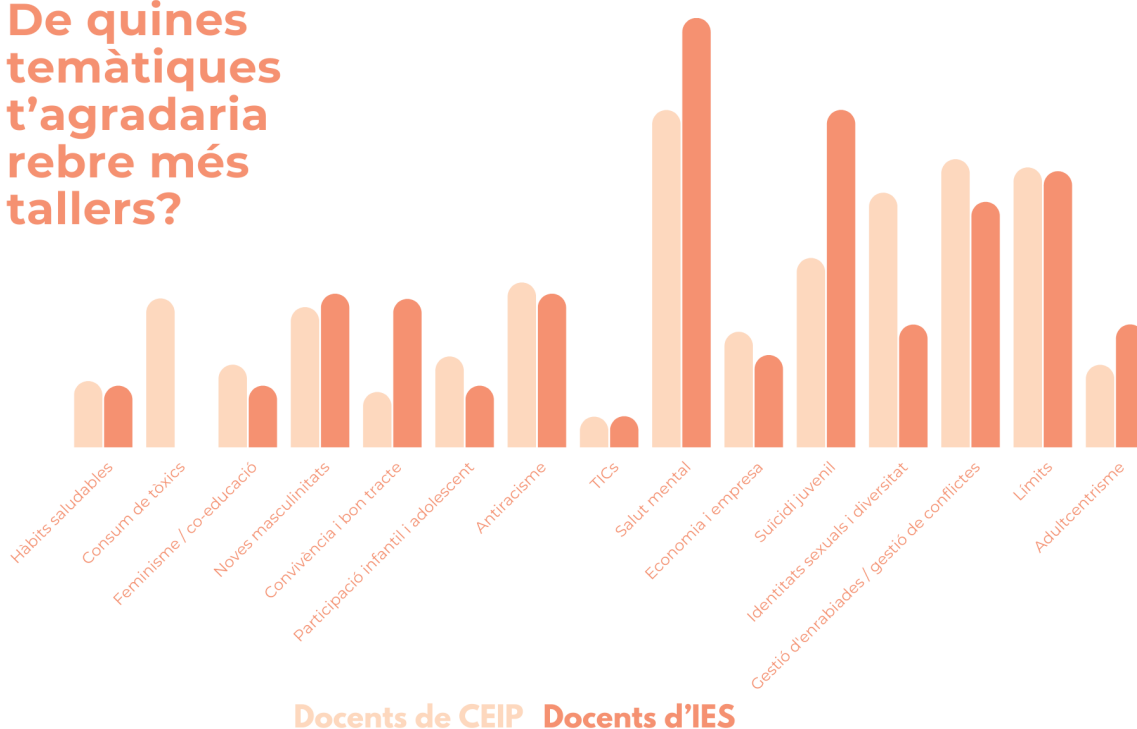

Docents

Observam que la preocupació per la salut mental destaca en ambdues etapes educatives, tot i que es donen algunes diferències entre etapes.

A primària també hi ha certa preocupació pel consum de tòxics, podria reforçar la problemàtica detectada pels equips de pediatria sobre l'augment de l'addicció al tabac en edats més primerenques. I també veiem com a aquesta etapa hi ha també un interès de rebre formació en la salut sexual dels nins i nines.

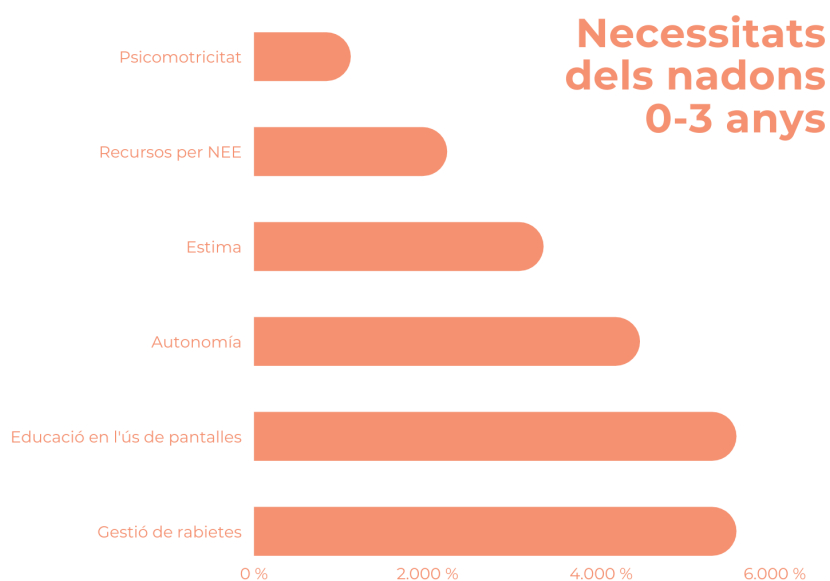
De quines temàtiques t'agradaria rebre més tallers?

Conèixer la perspectiva dels docents pel que fa a les necessitats de l'alumnat és molt útil, ja que són possiblement els professionals que més temps passen amb els infants i adolescents.

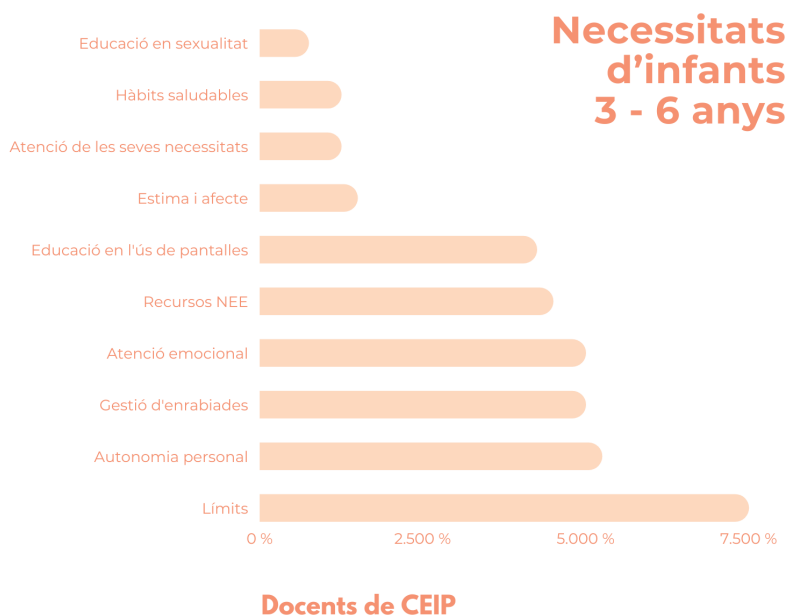
Les necessitats més comunes que els docents detecten en l'alumnat, des de nadons fins a l'adolescència tenen a veure amb la salut, especialment la salut mental

Les necessitats més comunes dels nadons són: la gestió d'enrabiades (55,56%), l'educació en l'ús de pantalles (55,56%) i l'autonomia.

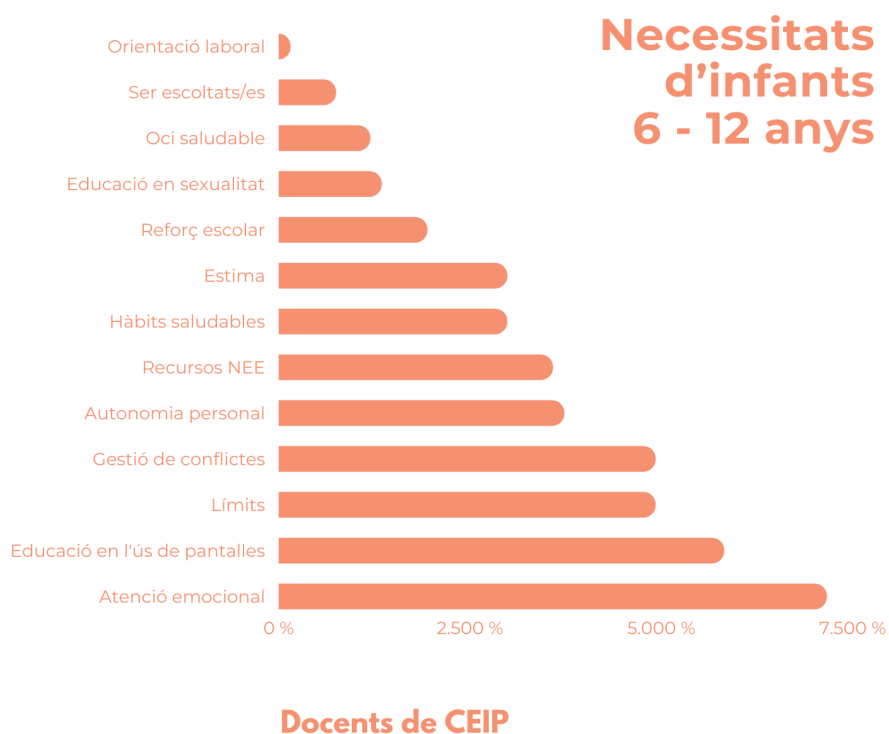

Docents d'escoles 0-3

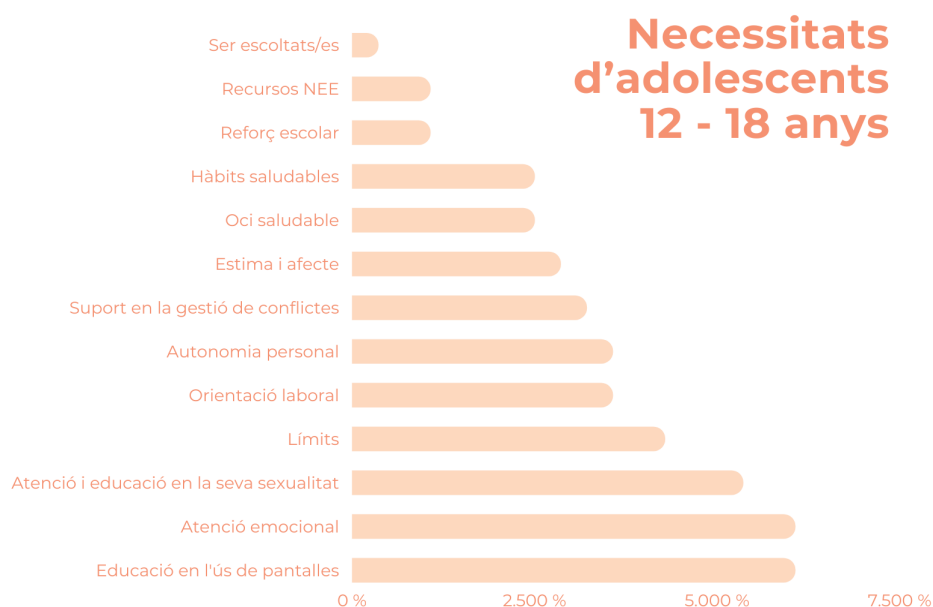
A l'etapa d'infantil les necessitats més comunes son el fet de conèixer els límits (75%), l'autonomia personal (52,50%) i la gestió d'enrabiades (50%).

En el cas d'infants de primària, les necessitats que més es repeteixen tenen a veure amb l'atenció emocional (71,64%), l'educació en l'ús de pantalles (58,21%) i els límits i la gestió de conflictes (49,25% cada una).

Les necessitats compartides en l'alumnat adolescent són; l'educació en l'ús de pantalles, l'atenció emocional i l'atenció i educació en sexualitat.

Docents d'IES

Recordem que a l'inici d'aquest apartat, mostrarem que dels interessos principals de l'alumnat adolescent és rebre més formació sobre sexualitat, fet que encaixa força amb la visió dels docents.

Tant docents d'escoleta com de primària com d'educació secundària reafirmen la necessitat detectada pels equips de pediatria sobre l'educació en l'ús de pantalles en etapes primerenques

Les gestores de casos s'han convertit en un referent per casos complexos de salut. Tot i que no només atenen casos d'infància o adolescència ens comenten que cada vegada fan més feina amb escoles i instituts del Pla.

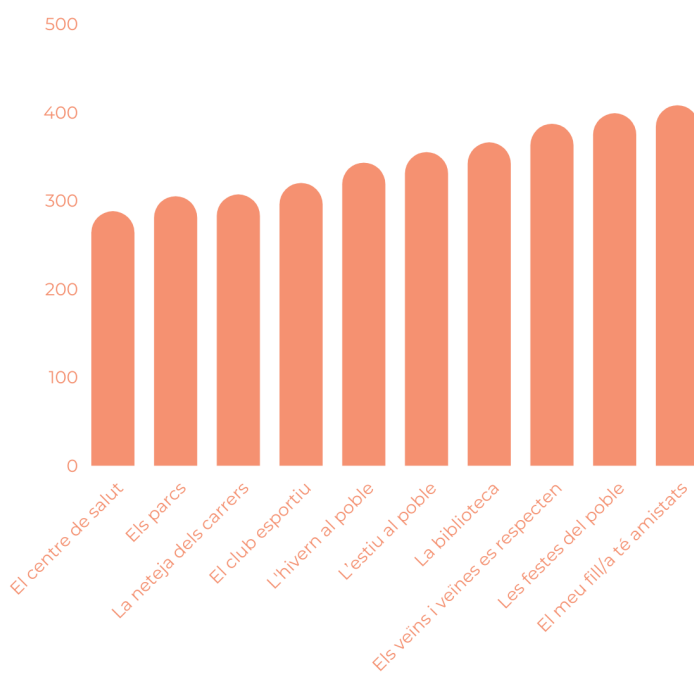
Necessitats del servei de gestores de casos

- Les gestores manifesten que és difícil trobar espais comuns entre professionals per coordinar-se i que el treball en xarxa és molt important per la promoció de la salut.
- Des del servei detecten que manca millorar la prevenció comunitària.

Saber l'opinió que té la ciutadania sobre el seu centre de salut és important. A les enquestes hem demanat quines coses els hi agraden del poble on viuen i en el cas d'infants i famílies, el centre de salut és de les coses pitjor valorades.

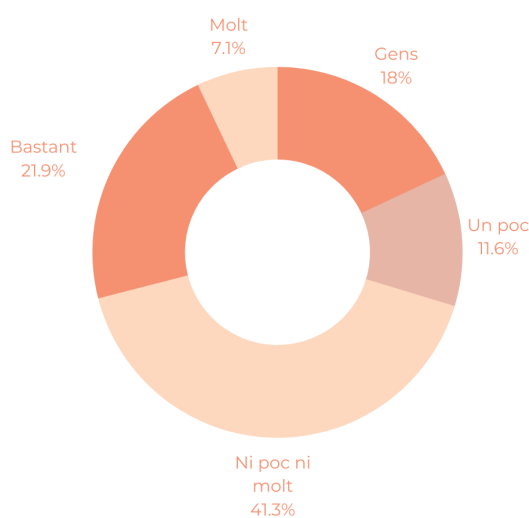
És cert que "centre de salut" pot ser interpretat de moltes maneres per les persones enquestades, no sabem si han valorat l'estat del centre, la proximitat o els professionals que hi treballen, o altres.

Del poble m'agrada

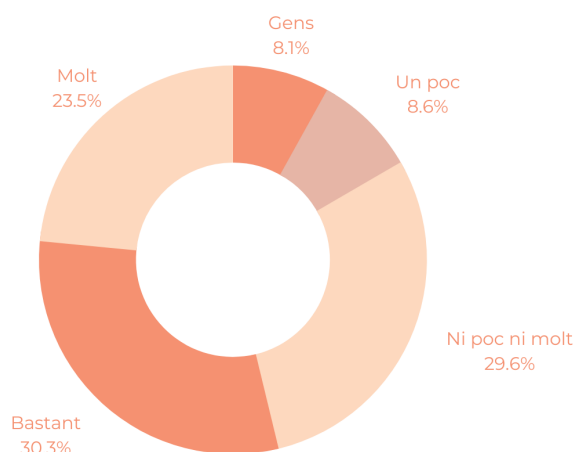

Famílies

El centre de salut m'agrada

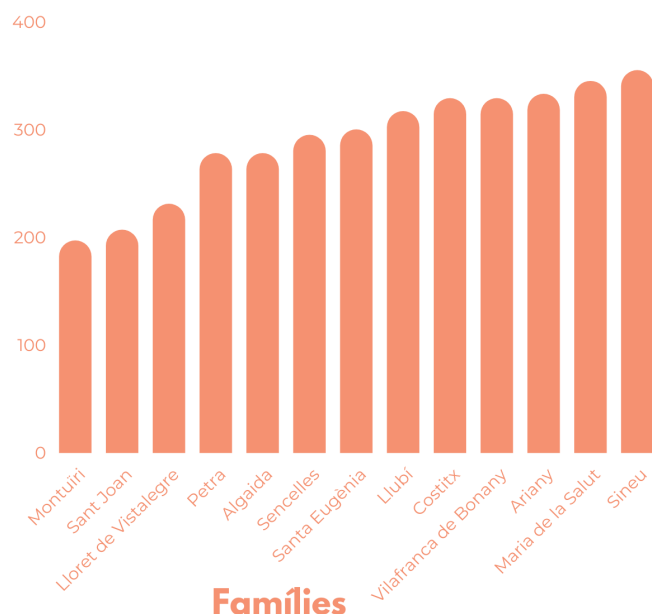

Famílies

Infants

Valoració centre de salut

Si miram les valoracions del centre de salut en els diferents pobles, veiem que els tres pobles pitjor valorats son Montuïri, Sant Joan i Lloret de Vistalegre.

Coincideix que son els tres pobles del Pla on les famílies no poden fer consultes d'urgències en el seu municipi.

A més a més, en relació amb el centre de salut, les gestores de casos ens manifesten que des de pediatria detecten que hi ha famílies als pobles que fan un abús del servei d'urgències, assistint al servei per consultes no urgents sense cita prèvia. Les gestores ho atribueixen o bé a una manca de possibilitat de conciliació familiar, és a dir, el moment disponible per anar al centre de salut és a la sortida de la feina de la família. O bé a causa d'un desconeixement del circuit de salut; servei de cita prèvia, funcions d'urgències, etc.

1.3 Millores per la prevenció i promoció de la salut dels infants i adolescents

Les gestores de casos proposen les següents línies d'acció per tal de millorar l'atenció a la salut de la infància i adolescència:

Propostes de MILLORA dels serveis de Salut

1. Potenciar la feina en xarxa donar veu als diferents professionals que intervenen en la salut dels infants i adolescents.

2. Donar a conèixer millor a la comunitat les competències que tenen les gestores de casos.

3. Posar èmfasi en la PREVENCIÓ comunitària de la salut.

2. Esport

Estem fets per a moure'ns i per a fer coses juntes! Si a això li afegim els beneficis de l'activitat física, l'esport per a nins i nines hauria de tenir un paper important en l'educació obligatòria, pel seu paper en el rendiment acadèmic, però també pel valor que té en si mateix.

Són molts (i cada vegada en descobrim més) els punts a favor de practicar esport des de nens per a una educació integral de qualitat.

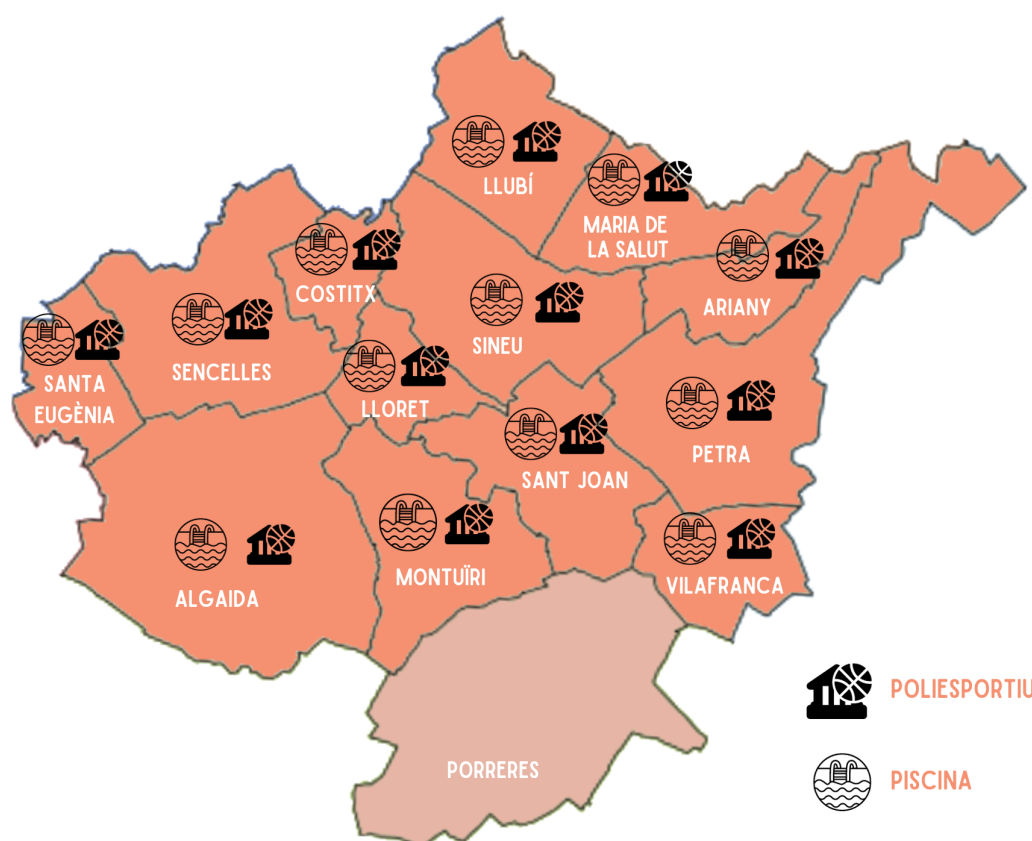
L'esport afecta directament al benestar dels infants i adolescents ja que més enllà de millorar la salut física, potencia la memòria, la creativitat, l'atenció, l'autoestima o l'aprenentatge de normes.

Els pobles amb iniciatives que promoguin la diversitat d'esports en les primeres etapes de la vida, especialment les activitats esportives en equip estaran promovent una ciutadania jove sana i saludable.

A aquest apartat ens aproximarem a veure quina és la relació de la infància i adolescència dels pobles del Pla amb l'esport.

2.1 Recursos esportius en els pobles de la Mancomunitat del Pla

Mapa d'equipaments esportius municipis de la Mancomunitat del Pla

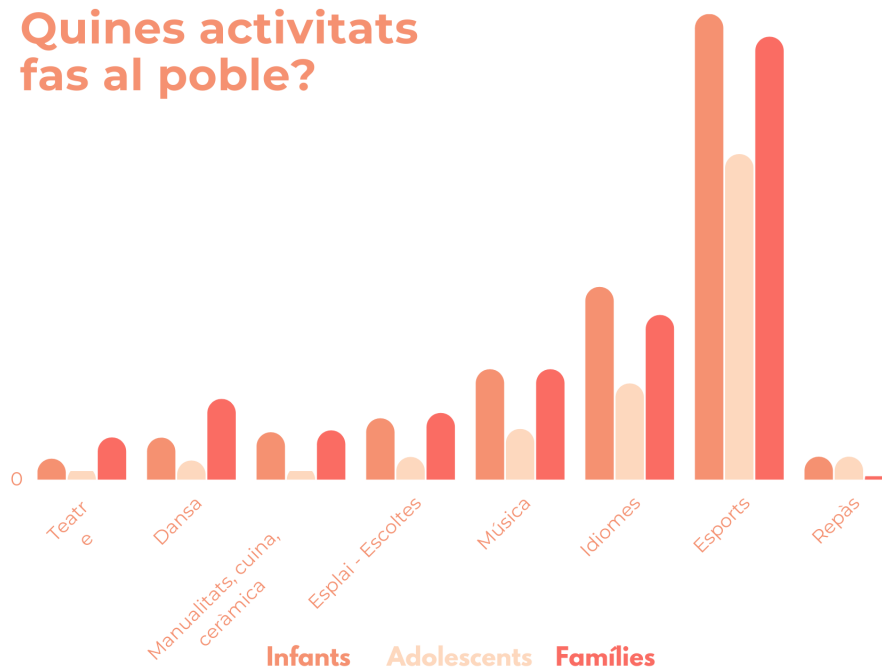

Al mapa podem veure que tots els municipis del Pla tenen instal·lacions esportives municipals que inclouen piscina municipal.

2.2 Activitat esportiva dels infants i adolescents

Conèixer en quina mesura els infants i adolescents fan activitat física en el marc de les activitats extraescolars que fan ens ajudarà a entendre quin paper juga l'esport en les seves vides.

Quines activitats fas al poble?

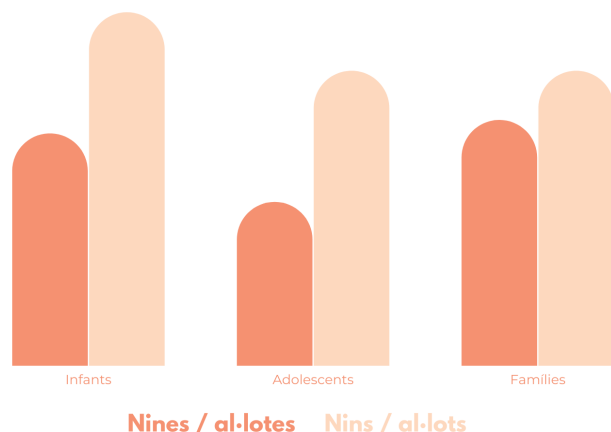

Les activitats esportives amb diferència són el tipus d'activitats que més fan els infants i adolescents del Pla com activitat extraescolar. Una mica més de la meitat dels infants de primària (59,76 %) i una mica menys de la meitat dels adolescents (46,46%) diuen fer esport.

A més a més, també s'hauria de tenir en compte que el 8,67 % de les famílies (amb fills d'entre 3 a 12 anys) diuen que els seus fills/es fan dansa, que també és activitat física. I també els esplais o escoltes tenen part d'activitat física.

Esport com activitat extraescolar

(distribució per sexes)

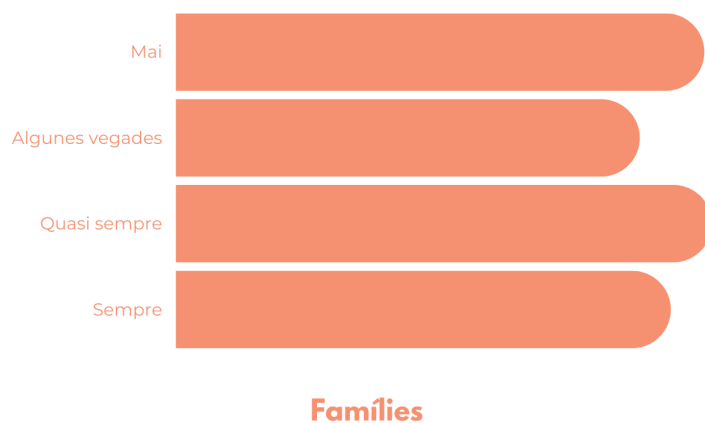
Quan analitzam l'activitat esportiva des de la variable del sexe, ens adonam que **fan molta més activitat esportiva els nins i al·lots que les nines i al·lotes, és a dir que l'esport podria ser una activitat encara masculinitzada.**

En el cas d'adolescents arriba fins i tot al doble, és a dir, el 60% dels al·lots fa esport com activitat extraescolar i tan sols el 30% de les al·lotes.

En el cas dels infants, passa una mica el mateix el 71,9% dels nins i el 47,26% de les nines. Les famílies que responen per infants més petits, de 3 a 12 anys, no s'identifiquen tantes diferències, podria ser que a edats més primerenques l'esport sigui l'activitat principal d'ambdós sexes.

Esport com activitat extraescolar

(distribució per recursos econòmics famílies)

Si anam a mirar com podrien afectar els recursos econòmics de les famílies a l'hora de fer esport, veiem que no afectaria massa. Els fills/es de les famílies que "mai" tenen dificultats per arribar a final de mes el 58,24 % fa esport i les famílies que "sempre" tenen dificultats el 54,55% fa esport.

3. Oci i Lleure

La rutina diària deixa poc espai a l'oci. Així i tot, durant la setmana, les vacances o els caps de setmana, els infants i adolescents necessiten moments per fer les activitats que més els hi agraden.

Tenir temps d'oci de qualitat afecta directament en el benestar dels infants i adolescents; es diverteixen, aprenen a socialitzar, a humanitzar, a culturitzar-se i desenvolupen la creativitat.

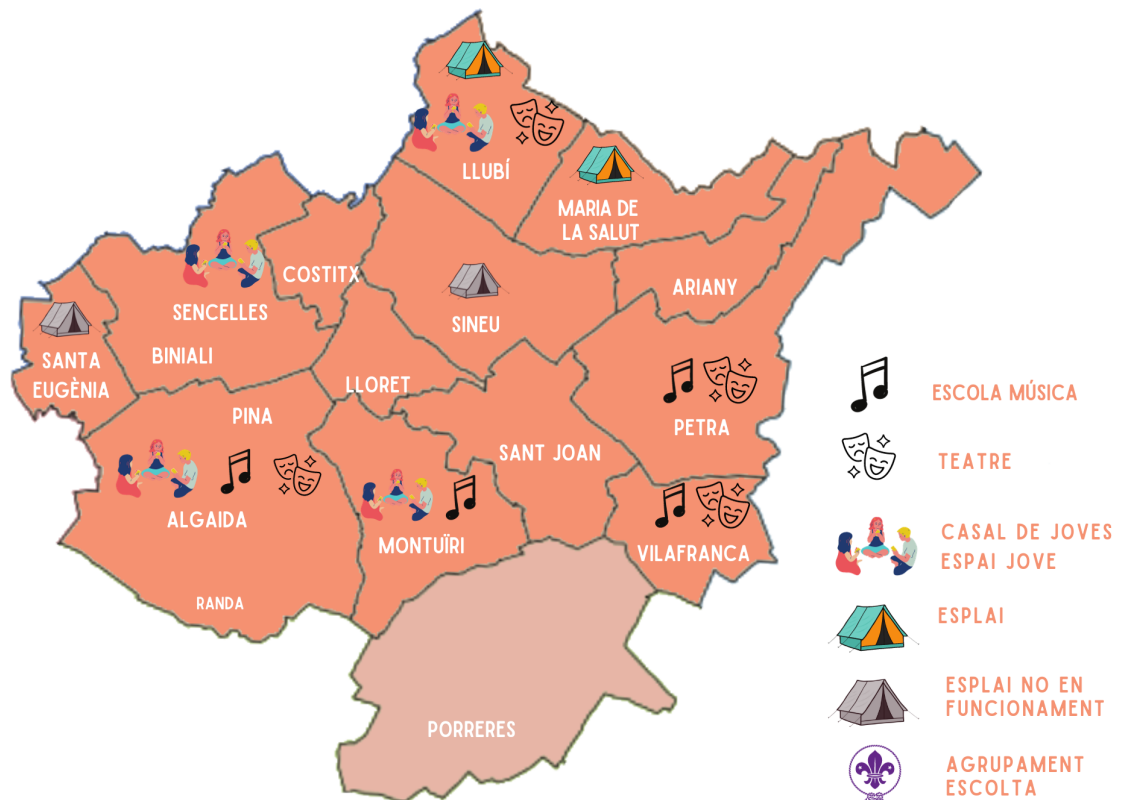
La pedagogia de l'oci, que se centra en el vessant educatiu del temps de lleure és una eina educativa clau en la infància i l'adolescència.

El lleure fomenta experiències d'oci significatives i gratificants pels infants i adolescents, on es posen en joc valors tan importants en el creixement dels infants en societat com són la col·lectivitat, el respecte, la participació o la democràcia.

Potenciant els recursos d'oci i lleure d'un poble és reconèixer el dret al joc dels infants i adolescents com un element clau en les seves vides.

3.1 Recursos per l'oci i lleure dels infants i adolescents

Mapa de recursos d'oci i lleure en els municipis de la Mancomunitat del Pla

En el mapa observem clarament una distribució bastant desigual dels recursos disponibles d'oci o lleure. Els pobles on hi ha més son Algaida i Llubí i allà on no hi ha son; Sant Joan, Ariany i Lloret.

A Llubí hi ha l'esplai Es Turó i a Maria de la Salut l'esplai Rebrot. No hi ha cap agrupament escolta a cap poble de la Mancomunitat. Tenim constància que a Santa Eugènia i Sineu n'hi havia, però que ara mateix es troba dissolt.

Des de Serveis Socials i des de grups de famílies ens arriba que hi ha grups de famílies que de manera informal organitzen espais familiars, però evidentment no tots els pobles compten amb aquest recurs.

Des de les biblioteques municipals o els casals de joves en els pobles on n'hi ha; Sencelles, Montuïri, Algaida i Llubí, ens comparteixen alguns dels programes, recursos o activitats que en fan:

Iniciatives d'oci en els casals del Pla de Mallorca

Programes municipals de foment d'oci juvenil
Programació setmanal d'activitats als casals de joves
Punt d'Informació Juvenil
Escola d'Estiu Jove
Acampada
Viatge anual
Escola d'Estiu Jove
Projecte Activa't Sencelles

Iniciatives culturals i d'oci que es promouen des de les biblioteques

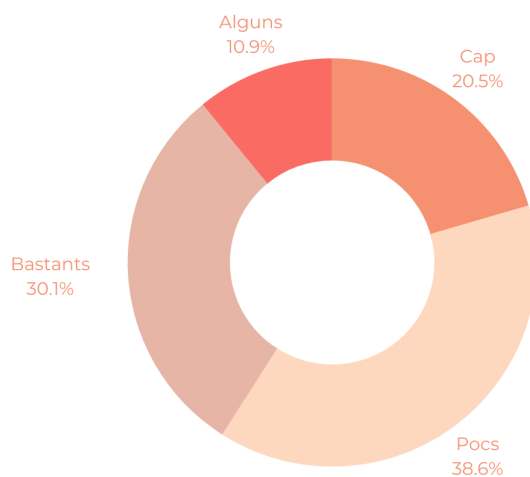
Programes de la Xarxa de biblioteques del Consell de Mallorca

La Joveteca (Sineu)

Catàleg d'Activitats del Consell de Mallorca (CACIM)

Al poble tens espais per adolescents on poder desenvolupar les teves aficions?

(locals d'assaig, música, teatre, dansa, casal de joves, ateneu popular, etc.)

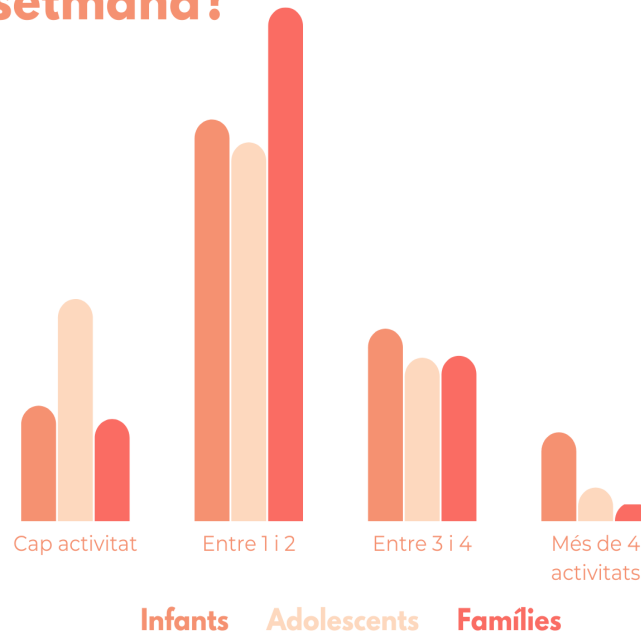

Adolescents

Es veu una certa polarització d'opinions, (segurament té a veure amb experiències diferents entre pobles), una tercera part de joves diu tenir bastants espais per desenvolupar les seves aficions, alhora, un 38,6% diu tenir pocs espais.

3.2 Dinàmiques dels infants i adolescents i l'oci o el lleure

Quantes activitats extraescolars fas a la setmana?

La meitat d'infants (50,36%) i adolescents (47,5%) del Pla fan entre una i dues activitats extraescolars a la setmana.

Els infants fan més activitats que els adolescents.

A més edat, augmenta el nombre de persones que no fan cap activitat.

Aquesta dada és corroborada per l'equip de Serveis Socials en el grup de discussió, i les raons que tenen son;

- Tenen més volum de feina del centre educatiu
- L'oferta d'activitats no s'adapta a les edats d'entre 12 a 14 anys

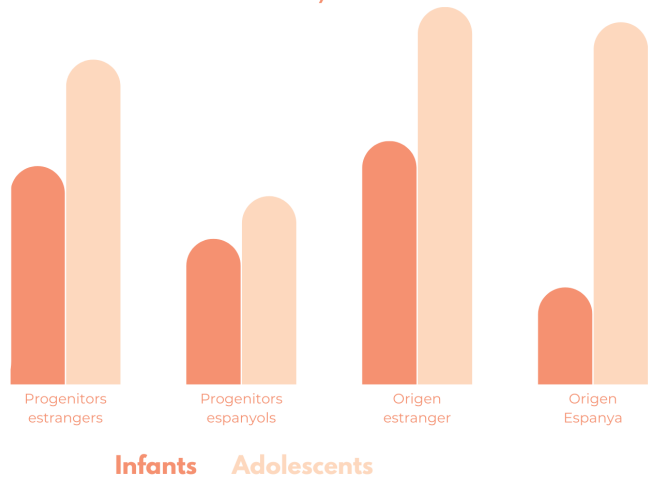
Des de l'equip de Serveis Socials de la Mancomunitat detecten que quan fan el projecte *Bon dia Salut* en els centres educatius **identifiquen desigualtats entre infants de la mateixa classe pel que fa al volum d'activitats setmanals**, és a dir, hi hauria infants "sobrecarregats" d'activitats i infants que no en fan cap.

No observam diferències significatives entre sexes en el nombre d'activitats setmanals.

Les activitats extraescolars són un element clau en la inclusió de les persones d'orígens estrangers en el poble on viuen. Són espais de relació i coneixement de l'entorn.

Si analitzam les dades tenint en compte la variable de l'origen observam diferències en la quantitat d'activitats setmanals.

Infants i adolescents que no fan cap activitat setmanal (per lloc de naixement)

Hi ha més percentatge d'infants i adolescents amb famílies estrangeres que no fan cap activitat a la setmana que d'altres que han nascut a l'estat espanyol.

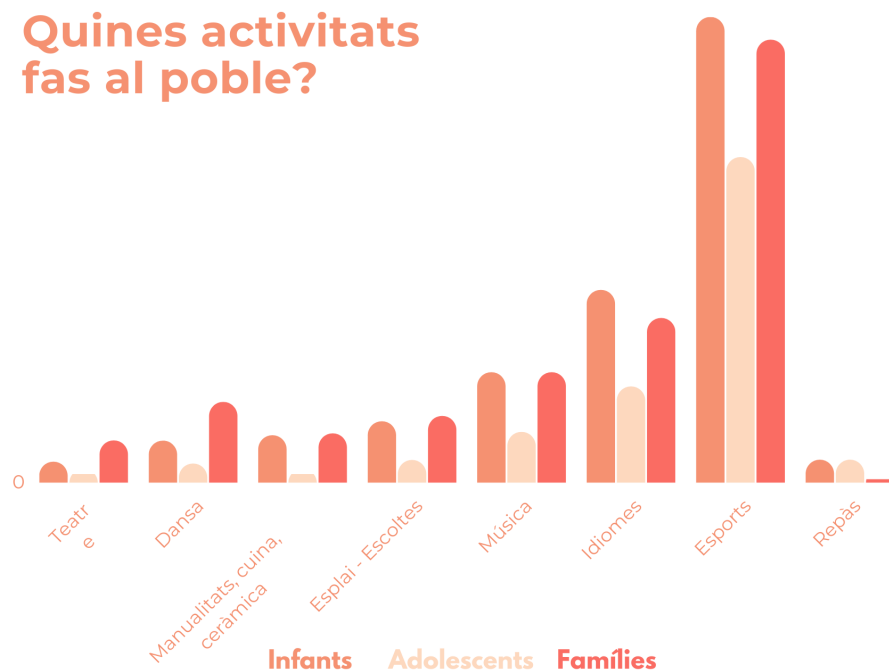
Per exemple, a la gràfica es representa que un 41,86 % d'adolescents amb progenitors estrangers no fa cap activitat setmanal, en canvi, aproximadament la meitat, el 24,24 % d'adolescents amb progenitors d'origen espanyol no fa cap activitat setmanal.

En aquest sentit, l'equip dels serveis socials ens comenten que perceben que hi ha famílies immigrants que no accedeixen a les activitats extraescolars.

A més a més, si distingim entre sexes, observem que hi ha més al·lotes (40,74%) que no fan cap activitat que al·lots (27,89%).

El tipus d'activitats que fan els infants i adolescents pot tenir a veure amb molts factors; interès, cultura familiar, tipus d'oferta disponible, modes o tendències, accessibilitat, etc.

Quines activitats fas al poble?

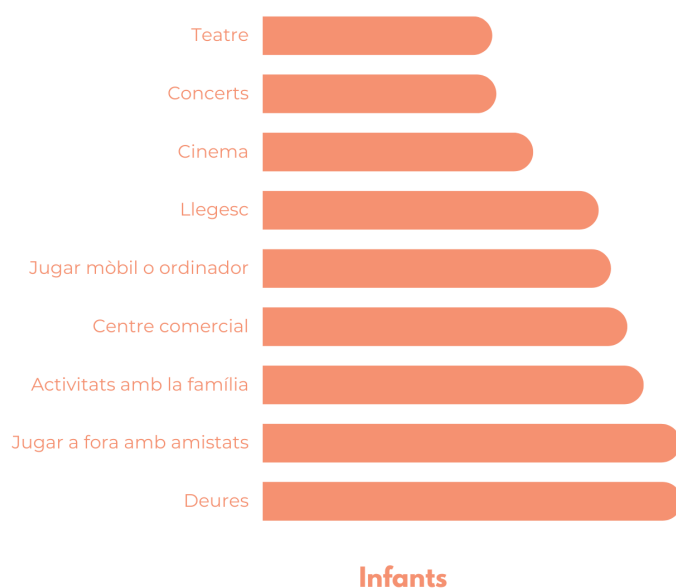

Tot i com recollíem en l'apartat anterior, l'esport és l'activitat que més fan tant infants com adolescents amb diferència, **les altres dues activitats més comunes serien idiomes i música.**

Tot i ser els idiomes l'activitat més comuna, les dades ens mostren que **fer idiomes és una activitat que fan més les al·lotes**, ja que en fan el 20% d'elles i tan sols el 8% d'ells.

Conèixer que fan els infants i adolescents de la Mancomunitat en el seu temps lliure, també ens apropa a entendre més les dinàmiques d'oci.

Què fas en el teu temps lliure?

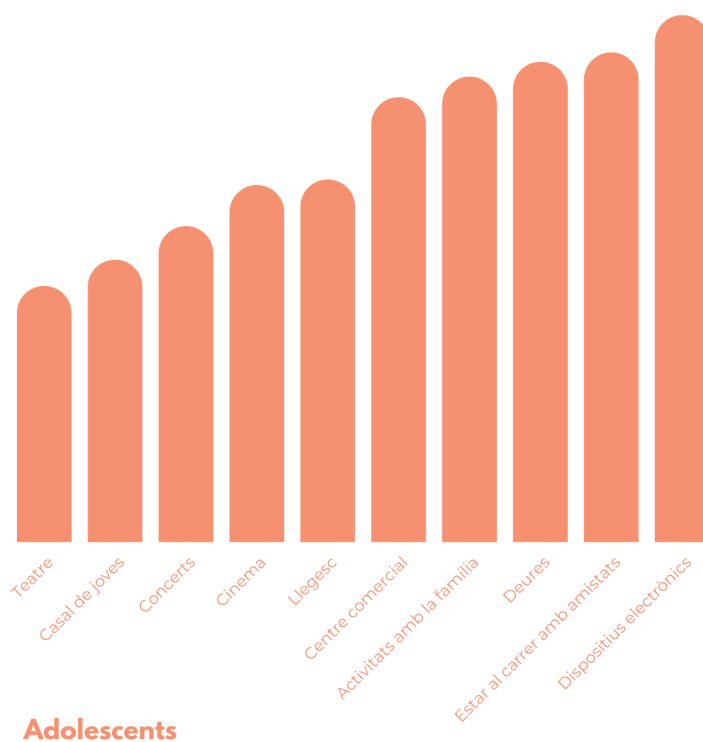
Les tres activitats que més fan els infants en el seu temps lliure son; **fer deures, jugar fora de casa amb les seves amistats i activitats en família.**

Les tres activitats més comunes entre els adolescents son; **jugar amb el mòbil, estar al carrer i fer deures.**

Pocs adolescents passen el seu temps lliure a un casal de joves.

Els adolescents llegeixen **menys que els infants** en el seu temps lliure.

El consum de cultura no és habitual per infants i adolescents en el seu temps lliure, el que menys fan és anar al teatre, al cinema o de concerts.

3.4 Necessitats relacionades amb l'oci dels infants i adolescents del Pla

Identificar problemàtiques o necessitats és important per poder millorar-les. Depenent de la realitat que visquis, el rol professional i la relació amb la infància i l'adolescència es manifestaran unes necessitats o altres.

Tant a les enquestes, com entrevistes o grups focals hem recollit necessitats explícites de diferents professionals.

Necessitats de professionals tècnics de joventut del PLA

Manca d'espais per a joves on poder desenvolupar les seves inquietuds

Manquen regidories específiques d'infància

Manca de recursos humans, que dificulta conciliar la part tècnica (burocràcia, subvencions, permisos, etc.) amb la part de treball directe amb joves, així com per poder feina amb els diferents grups d'edat.

Municipis petits, amb poc nombre d'infants i adolescents i poca oferta d'oci i cultural i poca disponibilitat de transport públic entre pobles

Necessitats d'OCI i Lleure dels infants i adolescents segons les famílies i equip de Serveis Socials

**L'oferta d'activitats no s'adapta
a les edats d'entre 12 a 14 anys.**

Genera poca vinculació
d'adolescents a activitats
municipals

**Manca d'accés de
famílies nouvingudes a
activitats extraescolars**

**“Manca d'accés a activitats
esportives, culturals i oci, per
manca d'oferta econòmica i
gratuïta”**

Hi ha una oferta d'activitats
principalment privada.

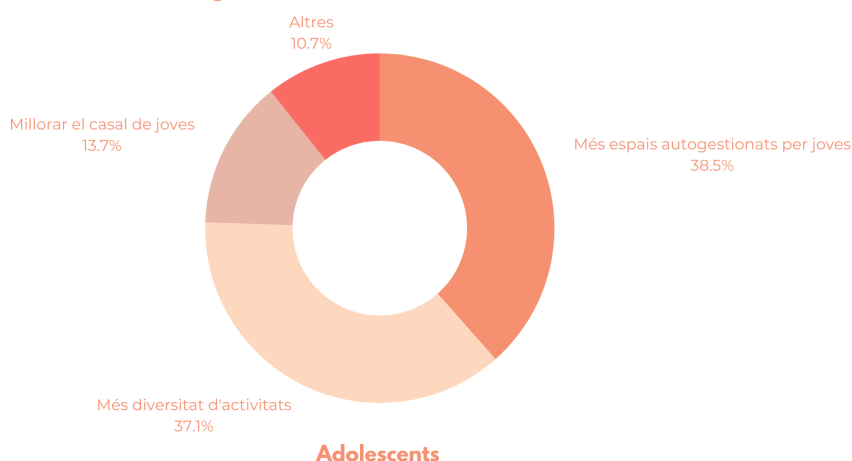
No queda clar de quina manera els
ajuntaments donen suport econòmic i
de recursos a les associacions juvenils
per fomentar l'oci als pobles, o escoles
d'estiu per exemple

**Problema de
discontinuitat dels
professionals que
treballen amb joves**

Llocs de feina inestables
que afebleix el vincle
entre professionals i joves

3.5 Propostes de millora de l'oci d'infants i adolescents

Què és més necessari per millorar l'oci dels adolescents en el teu poble?

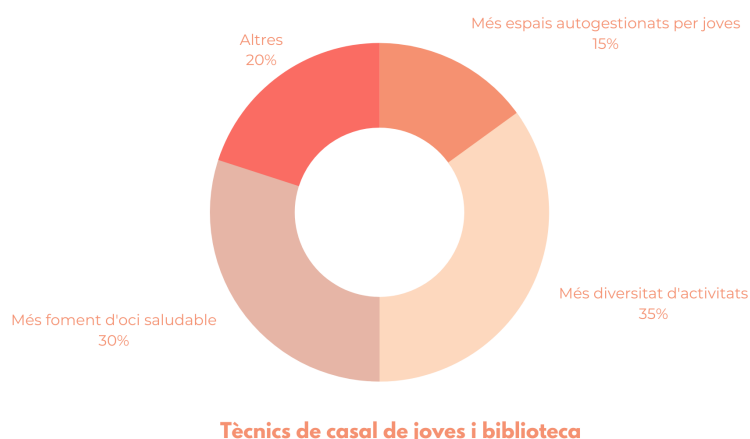
Les opinions dels joves estan bastant repartides entre tenir més espais autogestionats per joves i més diversitat d'activitats.

És possible que “millorar el casal” no l’hagin pogut respondre tot el jovent, perquè no n’hi ha a tots els pobles. En canvi, destacam que “d’altres”, hi ha 11 joves que reclamen posar un casal de joves en el seu poble.

Els tècnics del casal de joves i biblioteca coincideixen amb els joves sobre la diversitat d'activitats. De les “altres” millores, aporten;

- Més diversitat i mescla de diferents ètnies, cultures
- Abastant més edats
- Més activitats grupals.
- Més sortides del poble.

Com podria millorar l'oci dels adolescents en el poble?

Transformació

**#Participació #Cultura
#Igualtat**

L'eix de **transformació** està orientat a totes aquelles accions, recursos i projectes que impliquen la participació dels infants i adolescents com a motors dels canvis i millores socials actuals amb igualtat d'oportunitats.

La construcció social de la ciutat i la bona convivència entre els seus habitants depèn en bona part de la capacitat de promoure entre la població jove el reconeixement, la comprensió i el respecte a les identitats (sexuals, de gènere, religioses, culturals, lingüístiques, etc.) i grups diversos que configuren l'espai i, sobretot, en la possibilitat d'establir dinàmiques que promoguin la barreja i interacció com a elements de cohesió i de vertebració social.

Aquest eix es planteja a partir de tres àrees d'estudi: cultura, participació i estratègies de reducció de desigualtats.

De cada àmbit es recolliran: recursos, necessitats, valoració i propostes de millora, en la mesura que s'han recollit dades al respecte.

1. Participació

La Convenció dels Drets de l'Infant (CDI) s'organitza entorn de tres grans tipus de drets, coneguts com “les tres P”: els de Protecció, Provisió i Participació. Els últims, son els quantitativament més escassos, però qualitativament més significatius en el sentit de la transformació del paper de la infància i adolescència com a motor de canvi social.

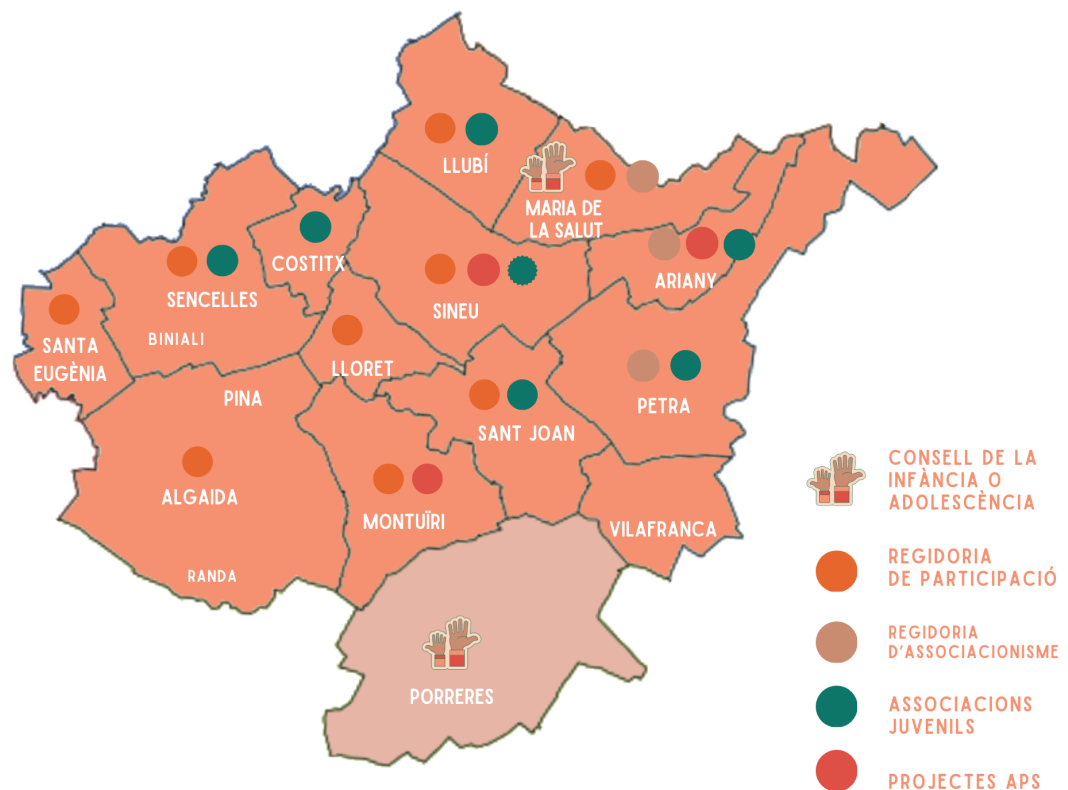
Amb els drets de participació infants i adolescents tenen dret a la llibertat d'opinió i pensament, a participar de la vida cultural del seu país, a la llibertat d'expressió, a la llibertat d'associació, a la lliure elecció de la seva religió, a la intimitat, a tenir accés a la informació, i a manifestar les seves opinions sobre tots els temes que els hi afecten.

1.1 Projectes, iniciatives que promouen la participació infantil i adolescent en els municipis del Pla

La participació dels infants i adolescents és transversal a molts àmbits, espais i projectes i es pot donar en diferents nivells i en diferents formes.

La participació infantil i adolescent es pot donar des del consum d'activitats o serveis per part dels nins i nines fins que siguin ells i elles qui liderin projectes en el seu poble.

Existeixen diferents iniciatives i mecanismes que propicien la participació de la ciutadania infantil i jove en els pobles. N'hi ha d'institucionals com el fet que existeixin regidories específiques de participació ciutadana o polítiques que fomentin l'associacionisme juvenil o òrgans de participació infantil i adolescent com en son un exemple els Consells de la Infància o d'adolescència, però també n'hi ha d'altres més o menys informals molt potents. Les assemblees d'infància, projectes de participació en la comunitat des de la metodologia d'Aprenentatge Servei (ApS), casals de joves, les entitats de lleure com els agrupaments escoltes o esplais, clubs esportius o espais de culte.

Al mapa observam com **escassegen els òrgans de participació infantil i adolescent en tot el Pla**, tan sols n'hi ha un consell d'infants a Maria de la Salut i un a Porreres (que en aquest cas l'hem inclòs en el mapa perquè hem considerat important deixar reflectida aquesta informació tot i no entrar a l'estudi). **No hi ha cap òrgan de participació d'adolescents.**

El fet que un consultori tengui una regidoria de participació ciutadana visibilitza la voluntat política democràtica d'implicar la ciutadania en les polítiques públiques, i, tot i que la participació ciutadana hauria de ser una dinàmica transversal, en molts pobles és necessari una regidoria específica que promogui iniciatives de participació. Abans de les eleccions municipals de maig del 2023, **hi havia 9 dels 13 pobles que tenien regidoria de participació ciutadana.**

L'associacionisme és una forma de participació juvenil, tant des de la participació directa per part dels adolescents dins les associacions com per mostrar-se un referent de generacions més joves. Per constituir una associació juvenil, els socis/es han de tenir des de 14 fins a 30 anys. **Al Pla de Mallorca hem trobat tan sols 6 associacions juvenils reconegudes com a tals als registres d'entitats** i sembla que a Sineu s'està muntant una. A la legislació anterior hi havia tres pobles amb regidoria específica pel foment de l'associacionisme, Petra, Ariany i Maria de la Salut.

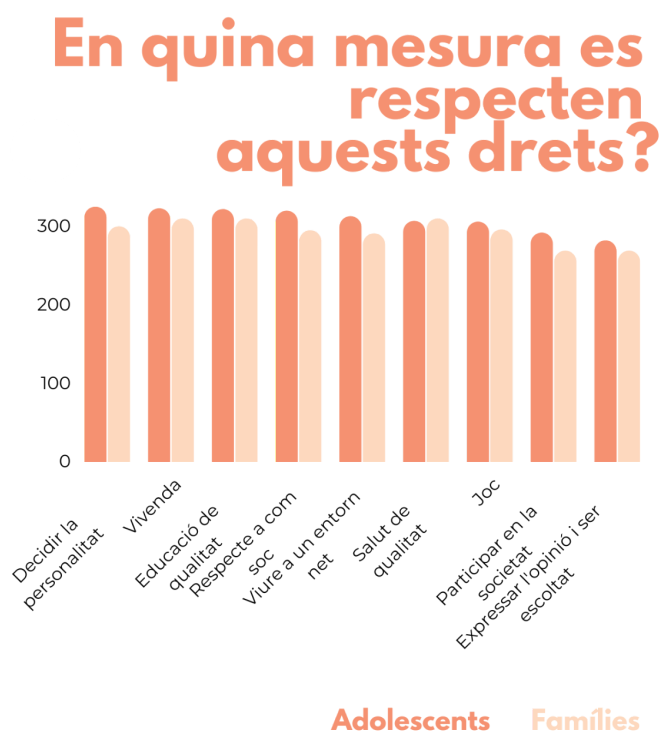

Algaida Jove
Sa Fosca (Ariany)
Associació de Joves per Costitx
Agrupació de joves (Llubí)
Associació de joves de Petra
Associació de joves de Sant Joan
Comissió de festes
Embalat (Sencelles)

Els projectes d'Aprenentatge i Servei (ApS) son iniciatives molt interessants de participació en la comunitat, es tracta d'una mena de voluntariat en un projecte de l'entorn amb un pes fort en el vessant educatiu, d'aprenentatge significatiu. Sembla que a tot el Pla **només hi ha tres centres educatius que fan servir aquesta metodologia, des de l'IES Sineu, al CEIP d'Ariany i Montuïri.**

1.2 Estat de la participació infantil i adolescent en els municipis del Pla

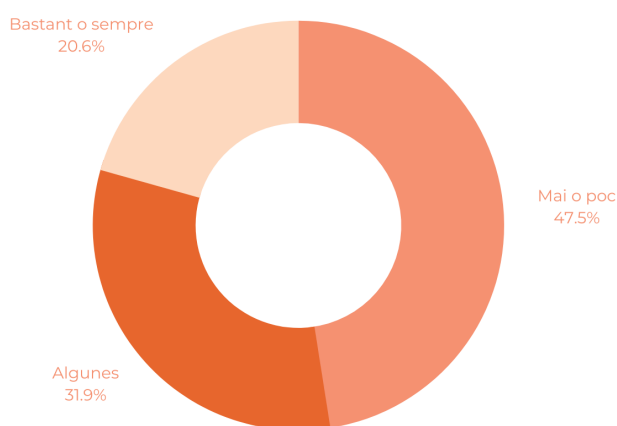
Per tal de conèixer l'estat de la participació dels infants i adolescents en el seu poble no només s'han de visibilitzar les iniciatives i els projectes, sinó també, és important conèixer les percepcions dels infants, adolescents i famílies respecte al dret de participar en la societat, a ser escoltats/des o decidir sobre els temes que els hi afecten.

I com veiem a la gràfica, **els drets relacionats amb la participació son els que menys respectats estan en comparació amb la resta, segons l'adolescència i les famílies.**

La percepció dels adolescents del fet que el seu ajuntament els hi escolta no és gaire elevada. Pràcticament, **la meitat dels adolescents no se sent escoltat/da per l'ajuntament.**

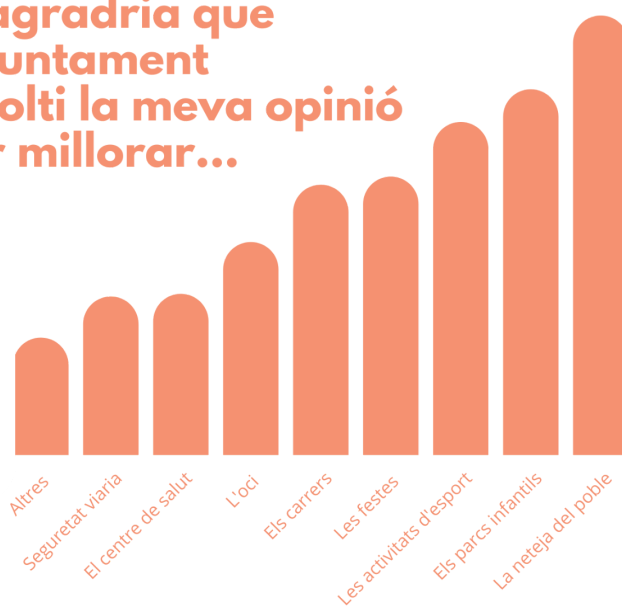
Creus que l'Ajuntament escolta als adolescents alhora de fer millores pel poble?

Adolescents

I en quines coses hi ha més interès a ser escoltat/da?

M'agradria que l'ajuntament escolti la meua opinió per millorar...

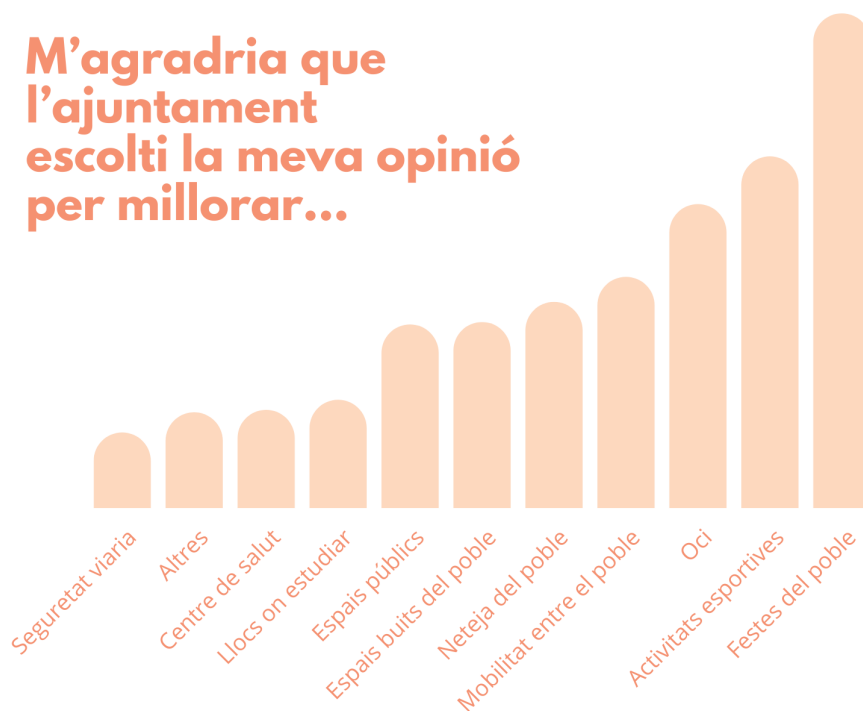

Infants

Els infants troben important donar la seva opinió sobre el seu entorn, ja sigui per la neteja del poble com pels parcs infantils.

Els parcs infantils son allò que més coneixen i usen els infants dels espais públics, és clau, tenir en compte l'opinió de qui juga i usa el parc a l'hora de fer millores.

M'agradria que l'ajuntament escolti la meua opinió per millorar...

Adolescents

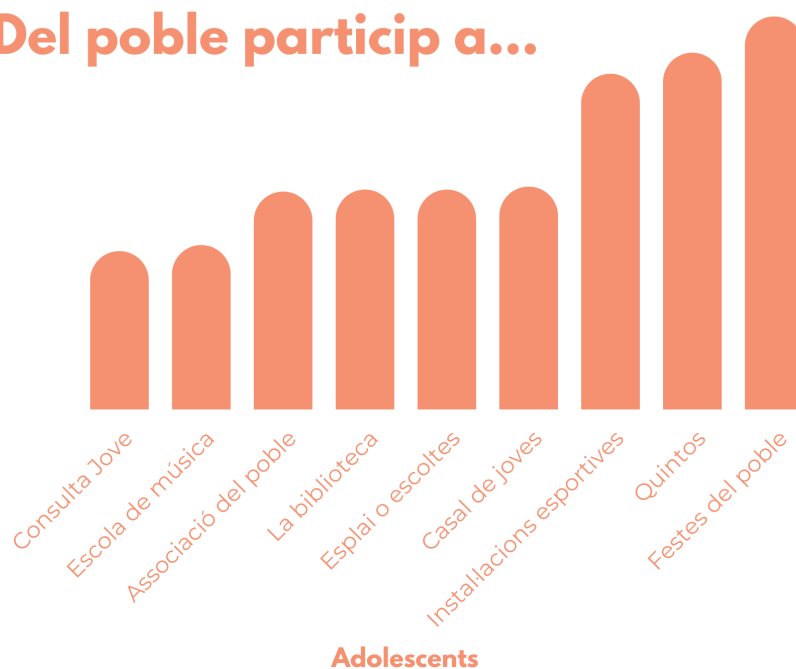
Els adolescents tenen més necessitat de ser escoltats/des en qüestions que afecten el seu oci.

El 50% vol ser escoltat per millorar les festes del seu poble.

Allà on més participen els adolescents en el seu poble és on més volen ser escoltats/des.

Aproximadament el 70% dels adolescents diuen participar bastant/molt a les festes del poble, un 60% als quintos (oci) i un 50% a instal·lacions esportives.

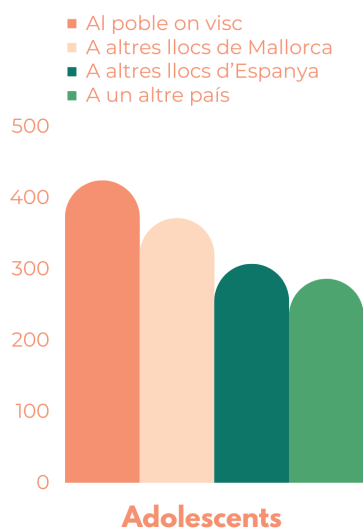
Del poble particip a...

Adolescents

S'ha de recordar, però, que no a tots els pobles hi ha escola de música, ni opcions de lleure ni casals, ni consulta jove i que sí que en tots els pobles hi ha quintos, festes populars i instal·lacions esportives.

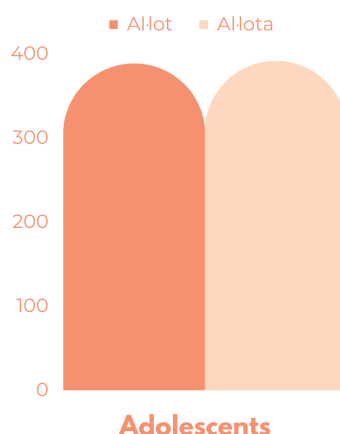
Grau de participació dels adolescents en les festes del poble (per lloc de naixement)

Ara bé, si fem l'anàlisi de la participació dels adolescents per lloc d'origen, veiem que participen menys a les festes aquells que han nascut a un altre país. El mateix passa amb els quintos.

Davant aquest fet, representants d'associacions juvenils reconeixen per aquest estudi que, sovint la participació del jovent a les festes del poble va lligada a una tradició i una herència familiar de la cultura participativa i de vincle amb el poble i que, la responsabilitat d'inclusió a persones que no tenen aquesta herència ha de ser una acció col·lectiva des d'associacions, institucions i ciutadania.

Grau de participació dels adolescents en les festes del poble (per sexe)

En canvi, no s'observen diferències en la participació entre al·lots i al·lotes.

Necessitats per promoure la participació segons entitats juvenils

“De vegades hi ha poc relleu generacional en les entitats, col·lectius o iniciatives”

“Sovint participen sempre les mateixes persones, mateixos col·lectius”

“Existeixen moltes activitats i festes al poble, però és molt difícil unir el jovent a aquestes coses. Falta una figura que mogui això”

(facilitant mobiliari, espais, suport en els tràmits o permisos, informació de subvencions, difusió, etc.)

“És habitual que les activitats que promouen els joves recauen en exclusivament en el voluntariat i la precarietat i això a molts moments enfebleix la participació”

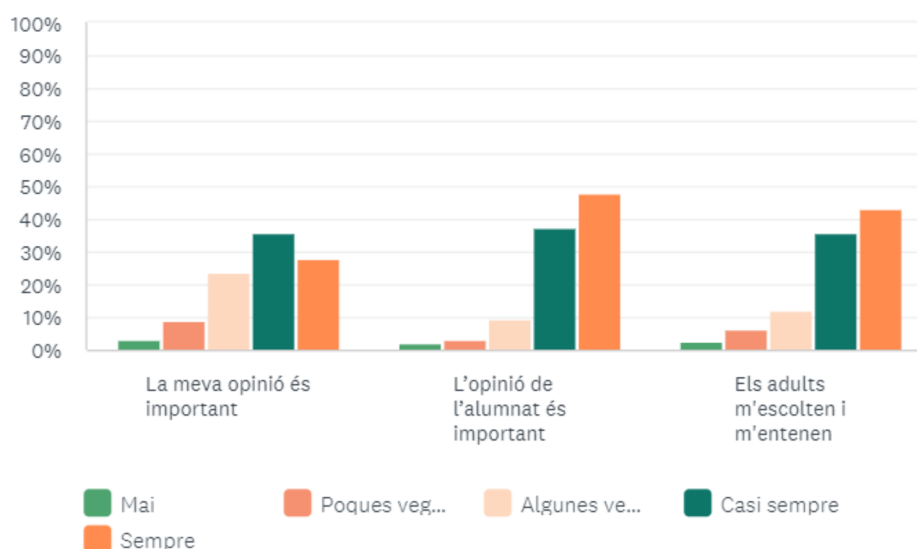
Quan demanam a representants d'entitats juvenils quines son les principals necessitats, apelen a un equilibri entre “deixar fer” al jovent, és a dir apelen a la importància de preservar certa autonomia i autogestió en els seus projectes. Però alhora, identifiquen la necessitat de rebre suport a través de voluntat política en tant que ciutadans/es del poble.

Aquesta necessitat de voluntat política, per a les entitats es tradueix en la facilitació de recursos (espais, mobiliari, equips de so, comunicació, etc.), de figures professionals (tècnics) que facilitin l'organització d'esdeveniments, entitats i projectes d'implicació ciutadana jove en els pobles. S'identifiquen desigualtats en la voluntat i en recursos entre els pobles del Pla.

1.3 Estat de la participació infantil i adolescent en els centres educatius

Els centres educatius, son també espais on infants i adolescents aprenen a participar, a relacionar-se fora de la família i a comprendre part de la vida en col·lectiu. És important conèixer quina és la seva percepció sobre com s'atenen les seves necessitats d'expressar i opinar sobre allò que els hi afecta.

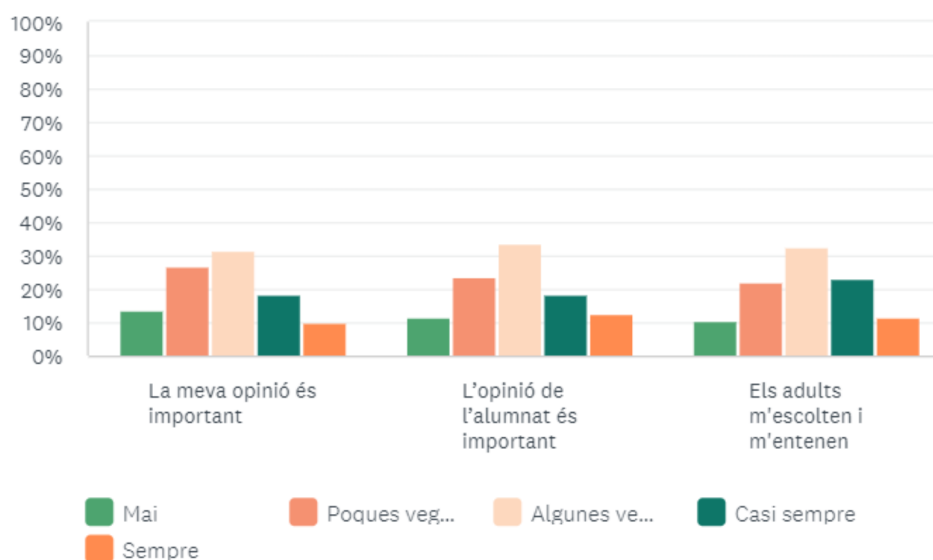
A l'escola o institut s'escolta la meva opinió?

Infants

Els infants es senten força escoltats en el seu centre educatiu, si sumam les respostes de "sempre" i "quasi sempre" veiem que arriba pràcticament al 90%.

A l'escola o institut s'escolta la meva opinió?

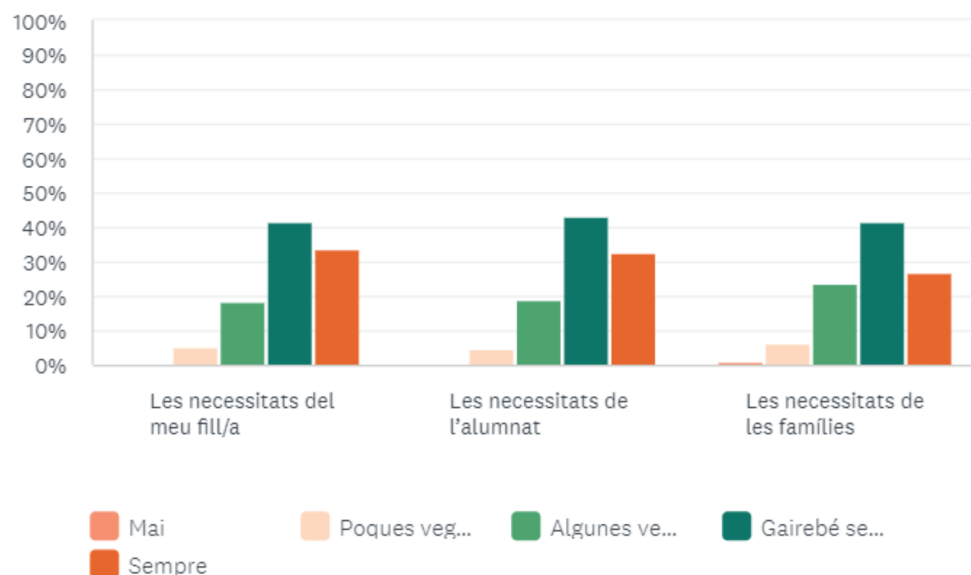
Adolescents

En el cas d'adolescents les valoracions queden una mica més repartides i la majoria se sentiria més escoltat/da en ocasions més puntuals.

Per tant, entre les gràfiques anteriors podem veure com en general la infància se sent més sentida a dir que l'adolescència. En ambdues etapes, es veu que sembla que perceben que s'escolta més l'opinió del grup d'alumnes que no tant, la individual.

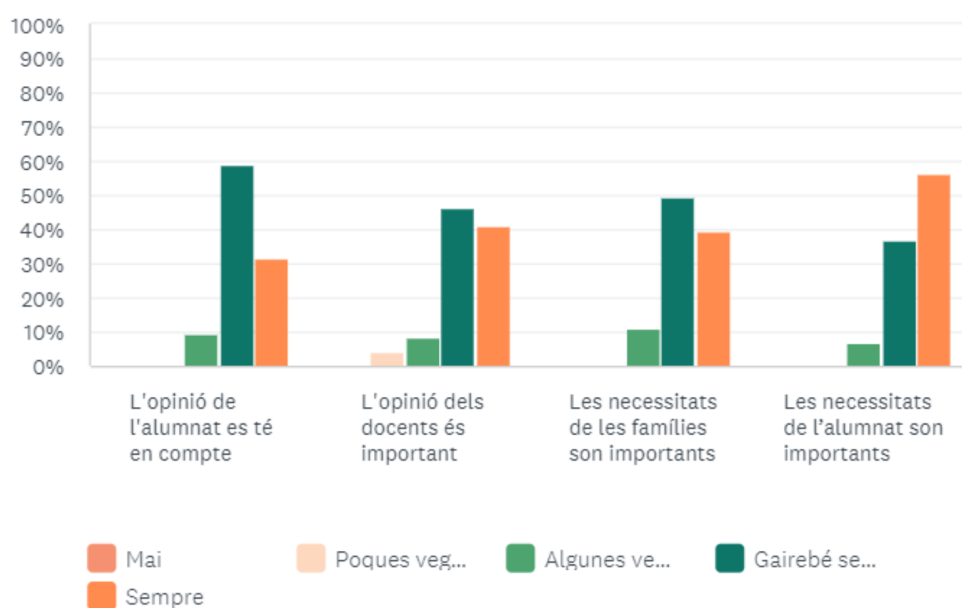
I a les gràfiques següents veiem com les famílies també se senten molt escoltades i ateses pels equips docents, així com consideren que els seus fills i filles també ho estan. Ara bé, la percepció d'escolta i atenció dels docents és la més elevada de tots els perfils: infants, adolescents i famílies, ja que, per exemple, quasi un 60% de docents pensa que sempre s'atenen a les necessitats de les famílies.

Al centre es dona importància a les necessitats dels fills/es?

Famílies

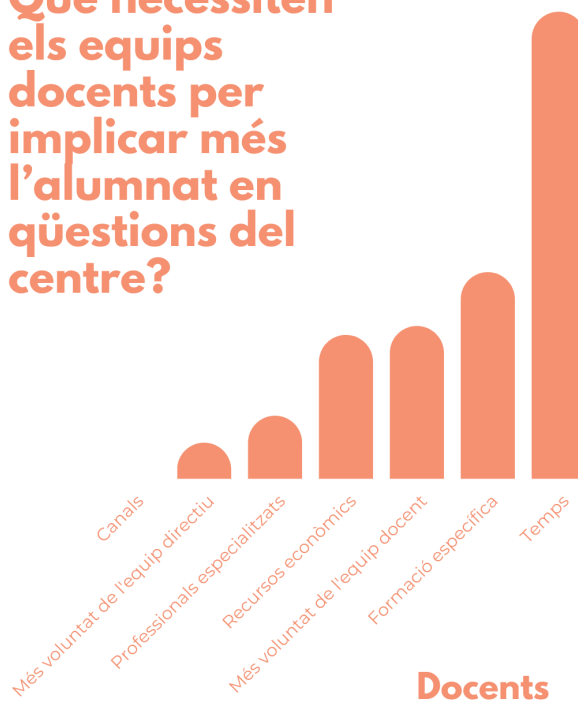
Al centre es dona importància a les necessitats de l'alumnat?

Docents

Promoure la participació de l'alumnat en decisions del centre que els hi afecten, no és una tasca fàcil. És a dir, la participació entesa més enllà d'una metodologia d'aprenentatge, si no com una eina de construcció de ciutadania activa i democràtica.

Què necessiten els equips docents per implicar més l'alumnat en qüestions del centre?

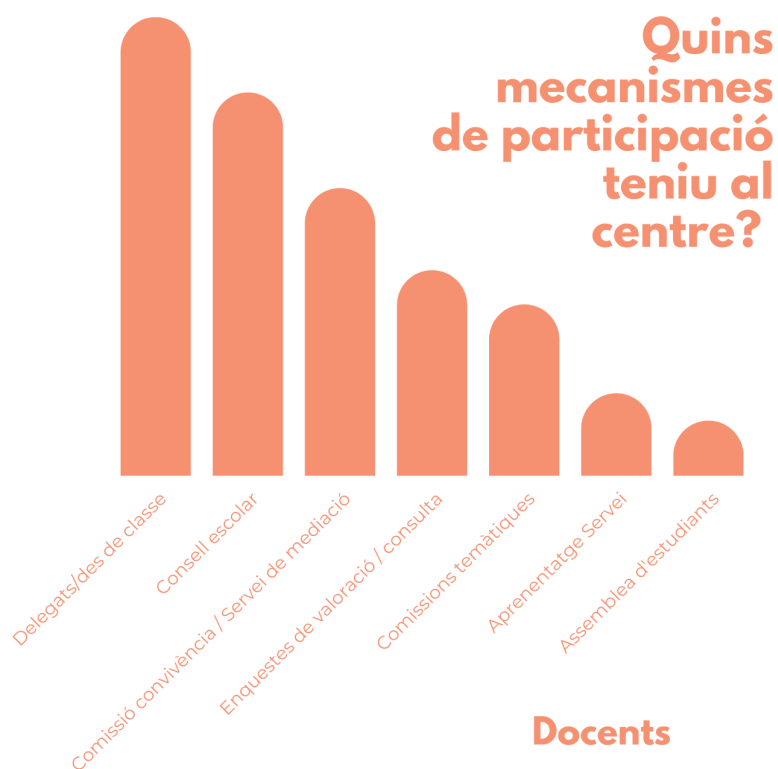

El que més reclamen els equips docents per implicar l'alumnat en decisions del centre és **temps**. I segurament, el temps implicaria recursos humans.

La segona necessitat més expressada pels equips docents és **formació específica en promoure de la participació de l'alumnat en el centre**.

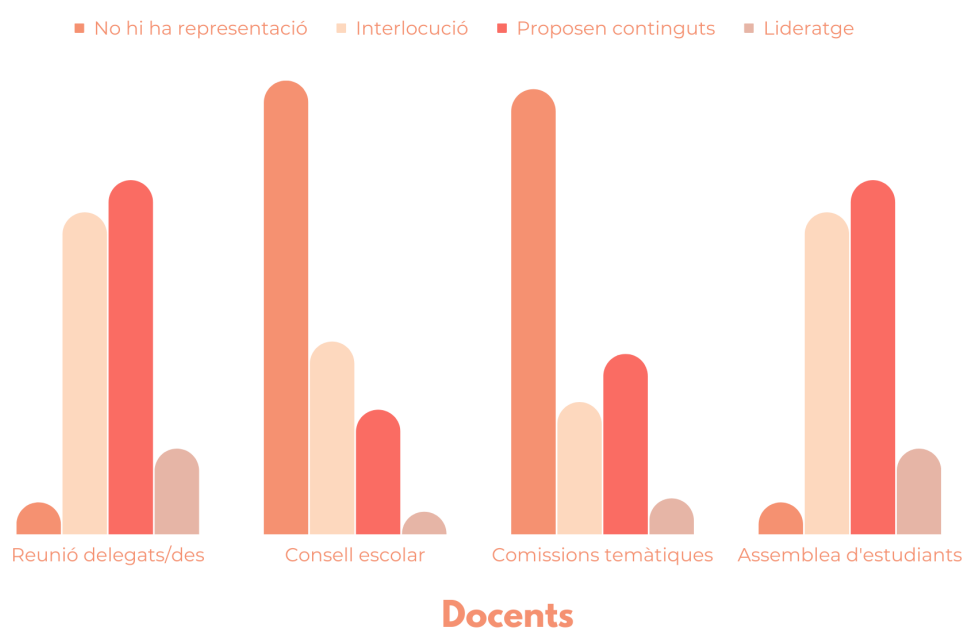
La forma de fer participar l'alumnat en el centre més freqüent en el Pla és la figura de delegat/da (91,78 %) seguit dels Consells escolars (76,71%).

Veiem que les assemblees d'estudiants no serien un mecanisme gaire comú ni tampoc els projectes d'Aprenentatge Servei.

Conèixer els mecanismes de participació dels centres és important, saber quins hi ha, en quina mesura s'utilitzen, etc., però per una anàlisi més profunda sobre els nivells de participació de l'alumnat, requereix anar a buscar quin paper té l'alumnat en aquests espais.

Quin paper té l'estudiant en els mecanismes de participació?

En general hi hauria poc lideratge de l'alumnat en els espais de participació i representació infantil als centres.

La figura de delegat/da seria la que té un paper més actiu quant a grau de participació, ja que té el rol de proposar continguts i fer la interlocució entre gran grup d'estudiants i equips docents.

Els consells escolars, tot i ser dels mecanismes més fets servir segons els centres, però no hi ha representació de l'alumnat, per tant, no serien representatius des del punt de vista de la participació infantil i adolescent.

A l'assemblea d'estudiants sembla que l'alumnat té també un paper actiu, però amb el gràfic anterior no ens queda clar si és un mecanisme que s'utilitza o no, ja que tan sols un 10,96 % dels docents ho reconeix com un mecanisme de participació de l'alumnat.

2. Cultura

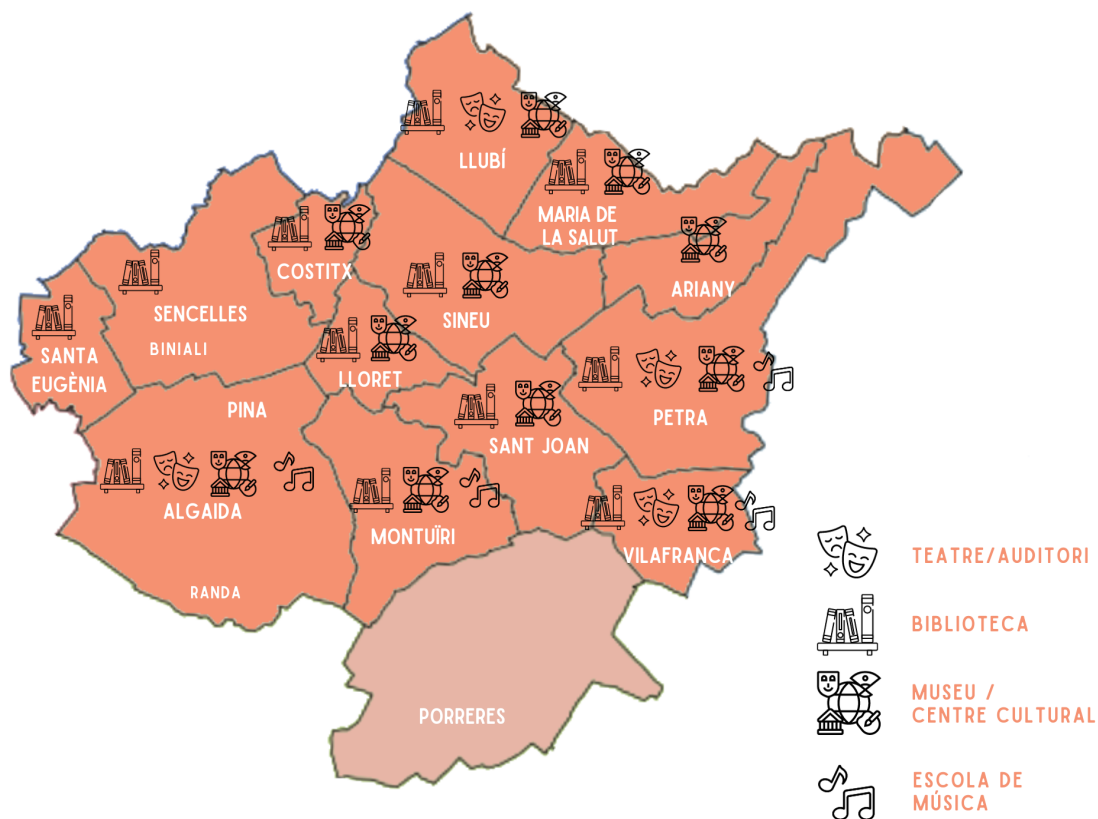
La participació de la infància i l'adolescència en la producció cultural experimenta canvis significatius en els últims anys, especialment alimentats i proliferats per les noves eines d'interacció social i cultural com són les xarxes socials. Hi ha noves formes de produir i consumir cultura que han posat de manifest que, contràriament a allò que marquen alguns estereotips, la gent jove mostra interès per la cultura i hi participa activament.

A més a més, en les darreres dècades, amb la globalització l'oferta cultural s'ha diversificat. Constantment es generen noves propostes culturals, que sumades a la segmentació i heterogeneïtat del col·lectiu infantil i adolescent, les dificultats econòmiques per accedir a productes culturals per alguns sectors de la població i la digitalització de la cultura, suposen un escenari complex.

La cultura en la vida dels infants i adolescents és un eix de treball important en les polítiques d'infància i adolescència. Orientar les polítiques cap a la promoció de la creació i alhora del consum cultural entre els nins, nines, al·lots i al·lotes, un consum cultural que sigui enriquidor i basat en la interacció i en la participació activa.

2.1 Equipaments i recursos culturals en els municipis del Pla

Mapa d'equipaments municipals per la cultura

Museus / centres culturals

- Sala d'exposicions "Sa peixera" (Algaïda)
- Casa Cultural (Ariany)
- Casa de la cultura (Costitx)
- Sala des tarongers (Lloret)
- Centre cultural "Sa farinera" (Llubí)
- Casa de la cultura (Maria de la Salut)
- Ecomuseu / Son Fornés (Montuïri)
- Espai cultural Casa Museu Pare Serra (Petra)
- Centre cultural Museu Pare Ginard Els Calders (Sant Joan)
- Centre exposició a l'Ajuntament Casa de la cultura (Teleclub) (Sineu)
- Casa de la cultura (Vilafranca)

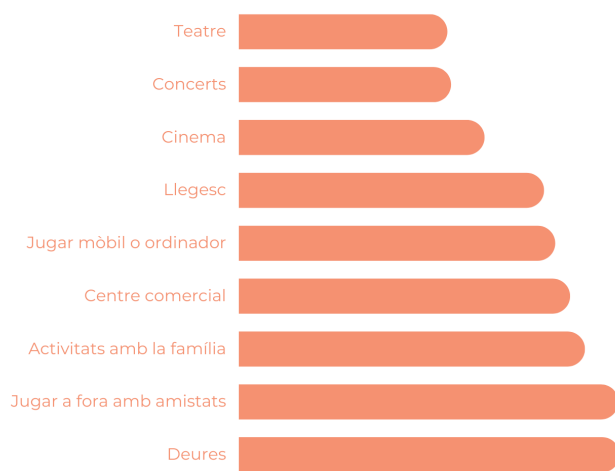
Els pobles amb més equipaments municipals destinats a la promoció cultural son Algaïda, Vilafranca i Petra i els que menys son Ariany i Sencelles.

Cal dir que aquest estudi recull només els centres municipals, no abasta espais o col·lectius culturals d'iniciatives ciutadanes.

Hi ha onze pobles de la Mancomunitat que sí tenen museu o centre cultural.

2.2 Dinàmiques de consum i producció culturals dels infants i adolescents

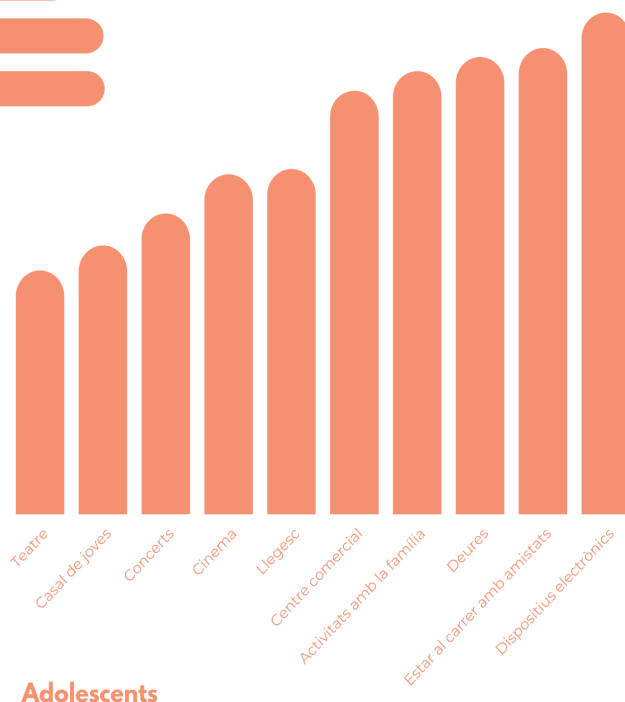
Què fas en el teu temps lliure?

Infants

Allò que menys consumeixen els infants i adolescents en el seu temps lliure té a veure amb la cultura (amb aquestes dades no es té en compte la cultura que poden consumir via xarxes socials.)

Per exemple, el teatre és l'activitat que ambdós col·lectius, fan menys i un 50% dels infants no va mai i fins a un 69% dels adolescents no va mai.

Adolescents

La lectura és una pràctica important en els infants i adolescents, especialment en el món que els hi ha tocat viure de pantalles digitals.

La lectura pot ser una porta d'entrada a referents culturals que no tenen a casa seva.

Avui dia, les biblioteques ja no son només un lloc de préstec de llibres, son espais on es fan activitats de caràcter cultural per a diferents públics.

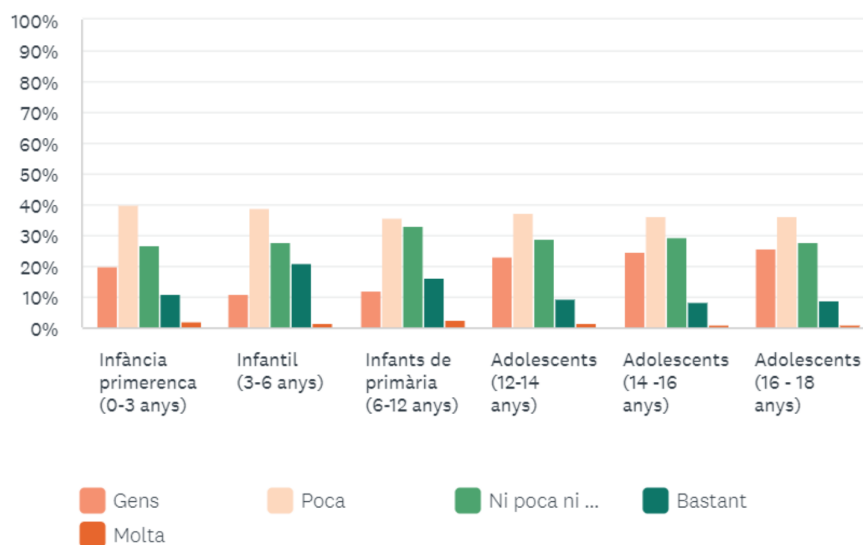
Una àmplia majoria dels adolescents (74%) diu que dedica molt poc del seu temps lliure a llegir, precisament, el 40% dels adolescents diu no llegir mai en el seu temps lliure. En canvi, només un 13% dels infants diu no llegir mai i un 42% diu llegir poc. L'opinió de les famílies coincideix amb els infants.

“Tan sols un 17% dels adolescents va molt a la biblioteca”

“A un 76% dels infants els hi agrada la biblioteca del seu poble”

No és fàcil promoure una oferta cultural diversa i variada en temàtiques i edats en els pobles, ara bé, és important ser-ne conscient que els infants i adolescents no son un tot homogeni, per tant, no tenen ni molt menys els mateixos gustos o aficions o necessitats únicament per compartir una mateixa etapa vital.

Com valoren les famílies l'oferta cultural i d'oci pels infants i adolescents?

Famílies

En general es veu certa insatisfacció de les famílies pel que fa a l'oferta d'activitats per franges d'edat. La franja d'edat que està millor valorada és la de 3 a 12 anys. Escasseja l'oferta per a infància primerenca i per a adolescents.

Segons les famílies, els pobles que **menys** oferta cultural o d'oci tenen per qualsevol edat (de 0 a 18) son **Ariany i Sant Joan**

Els dos pobles amb **més** oferta segons les famílies

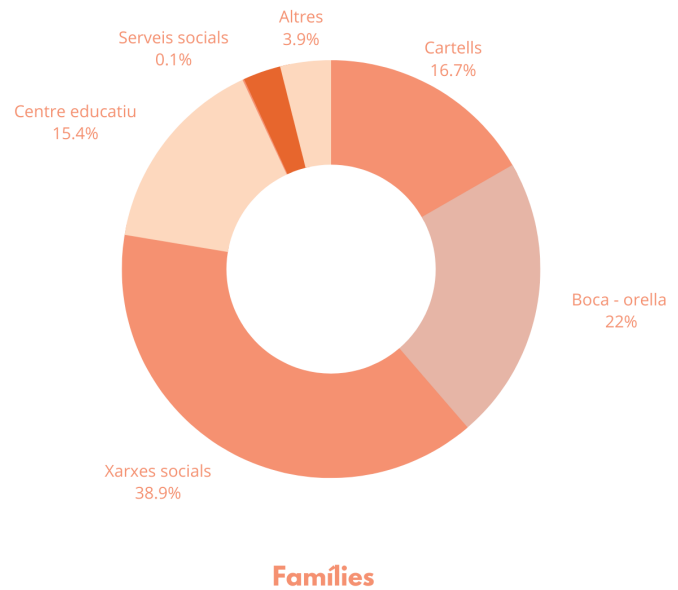
0-6 anys, **Sineu i Llubí**
6-12 anys, **Sineu i Vilafranca**
12-14 anys, **Santa Eugènia i Algaida**
14-16 anys, **Algaida i Sencelles**
16-18 anys, **Llubí i Sencelles**

Per millorar l'accés i la participació en les activitats culturals que es promouen des dels municipis és interessant conèixer com s'assabenten les famílies de l'oferta cultural.

El que millor funciona per difondre l'oferta cultural a les famílies del Pla són les xarxes socials seguit d'un canal informal que és el boca-orella, que, per molt que no hi puguin fer gaire els ajuntaments, pot ser útil ser-ne conscients que el canal existeix i serveix.

En l'opció "d'altres" algunes famílies fan valdre els grups de missatgeria instantània com *WhatsApp* com a un canal útil d'accés a la informació.

Com s'assabenten les famílies de l'oferta cultural o d'oci?

L'equip de Serveis Socials de la mancomunitat detecta que les famílies que no formen part de les AMIPA, tenen més risc de tenir menys accés a la informació de l'oferta cultural del poble"

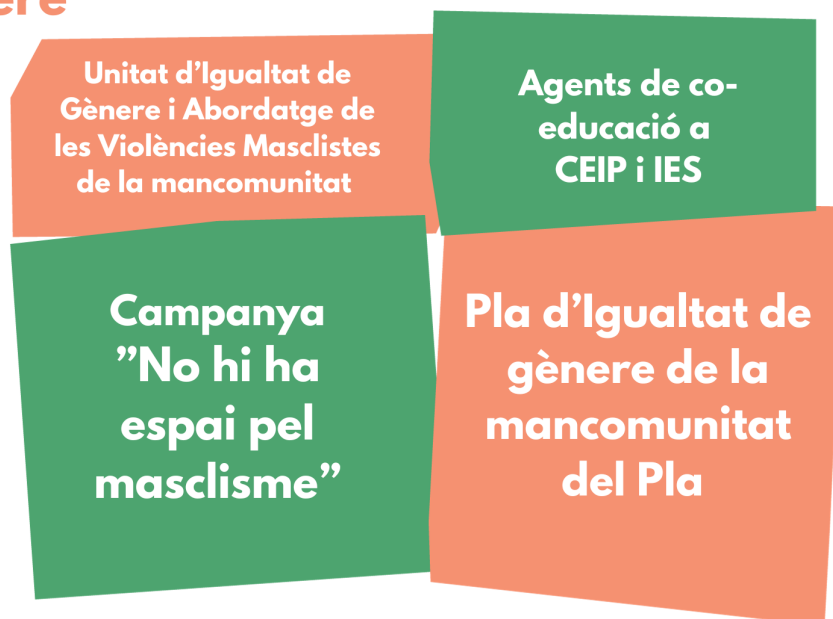
3. Igualtat

La igualtat implica lluitar contra els factors d'exclusió, com podrien ser els recursos econòmics, la classe social, la xarxa de suport, etc., però també significa lluitar contra les discriminacions a causa de les etiquetes socials que impedeixen la llibertat de les persones.

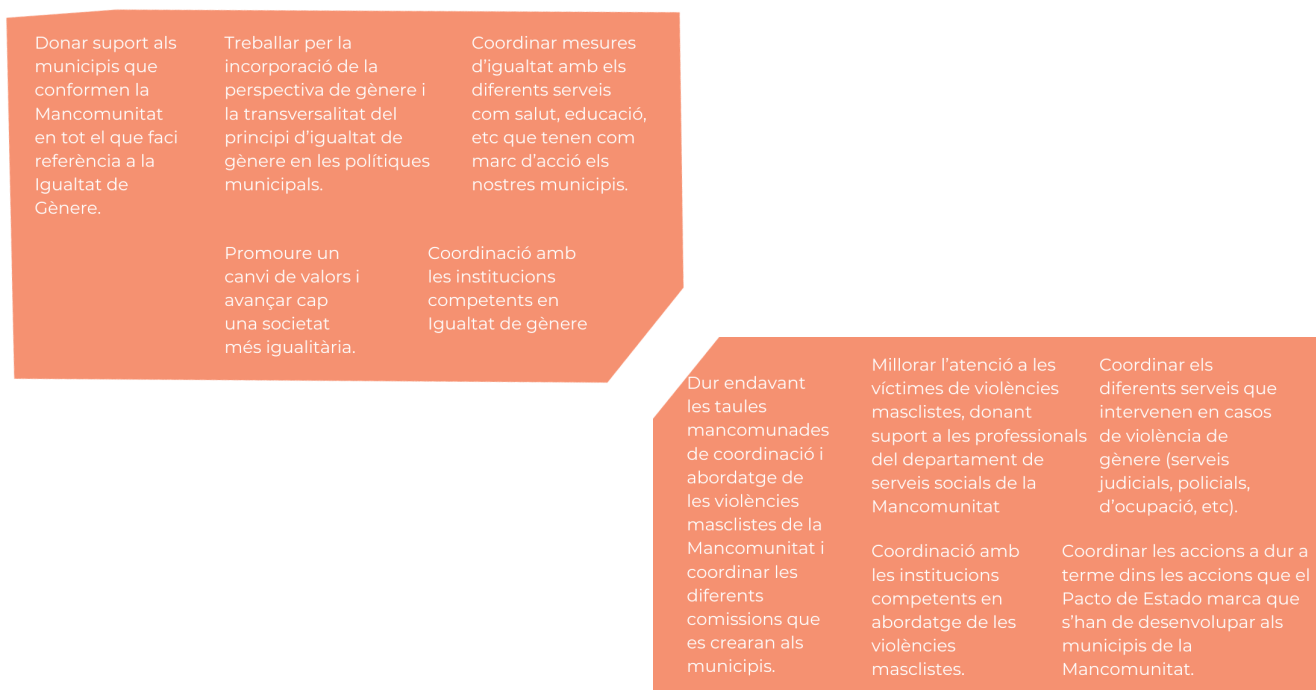
Des d'aquesta perspectiva, i entenent els infants i adolescents com a subjectes de transformació en la nostra societat, és prioritari donar eines als nins, nines, al·lots i al·lotes a través de la formació en els seus drets i en la facilitació de canals per a la denúncia davant de situacions de discriminació, assetjament o abús.

3.1 Recursos per promoure la igualtat de gènere en la infància i adolescència

Principals recursos per promoure la igualtat de gènere

En l'any 2023 s'ha creat la **Unitat d'Igualtat de Gènere i Abordatge de Violències Masclistes** que té com a àmbit d'actuació els 14 municipis que constitueixen la Mancomunitat Pla de Mallorca. Els seus objectius són:

La Unitat no és exclusivament d'atenció a la infància i adolescència, però sí que té per objectiu coordinar-se amb centres educatius per promoure campanyes, taules o tallers per reducció de la desigualtat de gènere i les violències masclistes.

En els centres educatius existeix la figura **d'Agent de coeducació** que impulsa la Conselleria d'Educació i el referent és Convivexit (Institut per la Convivència i l'Èxit escolar). Aquesta figura té el paper de promoure tallers i activitats per treballar la igualtat de gènere a les aules, difusió d'accions, introduir propostes literàries feministes, promoure que el claustre faci servir llenguatge no sexista.

Ara bé, moltes vegades, segons l'agent de coeducació de l'IES Sineu **la falta de recursos econòmics i humans i de dotar hores a aquesta figura professional** (que és docent del centre no és externa) **la feina de coeducador/a queda reduïda a dates específiques com el 25N, 8M, 17M.**

A l'IES Sineu varen rebre el premi Siurell Rosa de l'associació referent LGTBI de les Illes Balears, Benamics, per donar-li importància a al 17M, día Internacional contra la LGTB-fòbia

Ara bé, no existeix cap associació en el Pla de Mallorca que treballi pels drets de les persones LGBTI*.

Des de la Unitat d'Igualtat es detecten força diferències entre municipis pel que fa a la igualtat de gènere i sensibilitat per equiparar els drets de les persones LGBTI.

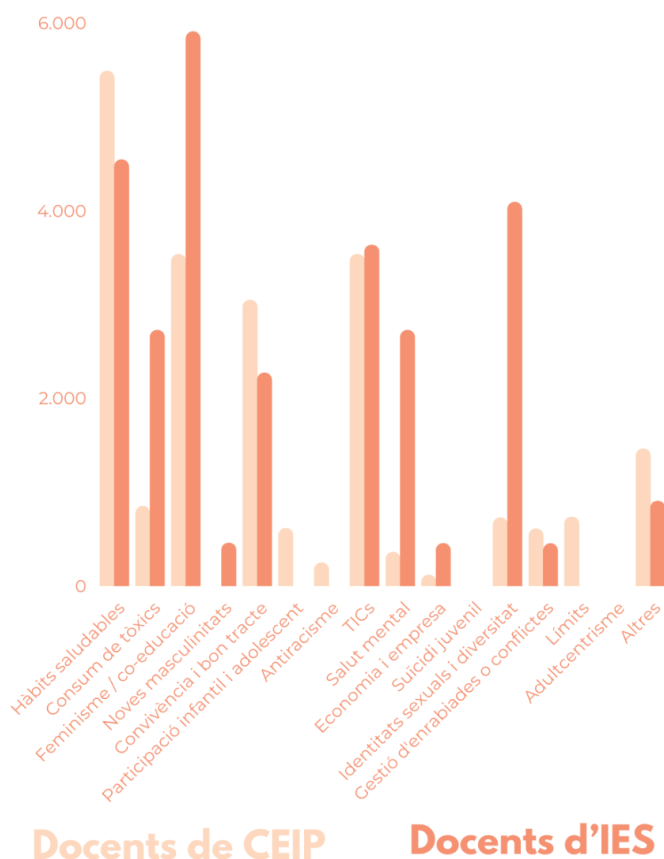
3.2 Dinàmiques d'igualtat i diversitat als centres educatius

En els últims anys s'ha fet molta feina per treballar el feminisme i la coeducació a les aules. De fet, quan es demana als equips docents de quines temàtiques reben més tallers a l'IES, **la temàtica més destacada és feminisme i coeducació, en canvi, l'eix de discriminació per l'ètnia o la nacionalitat, l'edat o capacitats no es promouen pràcticament gens.**

Alhora s'estan identificant fortes reaccions contràries al feminisme en alguns sectors de l'alumnat, especialment en al·lots. Aquest fet no es dona només en el Pla de Mallorca, però sí que l'identifiquen des de la Unitat d'Igualtat com l'agent de coeducació quan els hi demanam sobre les necessitats dels adolescents.

Aquest fet podria quedar reflectit quan separen per sexes les demandes de tallers en l'institut, tan sols al 7,77% d'al·lots demana tallers de feminisme i sí ho fa el 25,85% d'al·lotes.

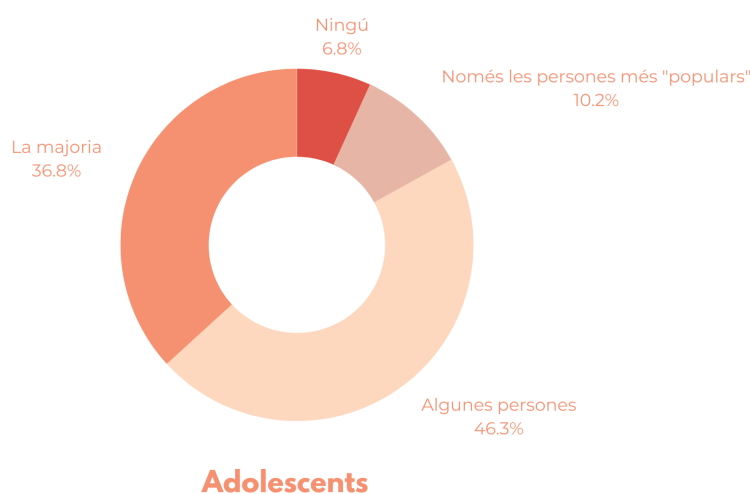
De quines temàtiques reps més tallers?

3.3 Dinàmiques de violències a les aules dels centres educatius

Existeixen moltes formes de violència, de més subtils i de més explícites.

Creus que al teu centre tothom pot expressar la seva manera de ser lliurement?

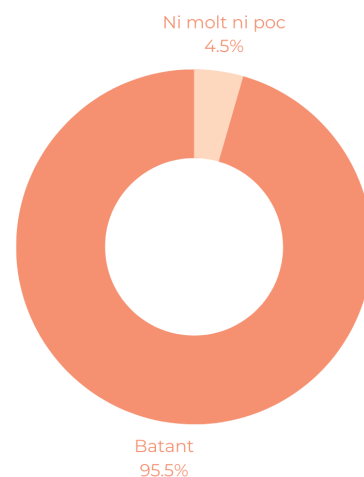
No poder expressar-se amb llibertat, és a dir deixar de ser un/a mateixa en societat per no sentir opressió o discriminació és una forma de violència. Recordem que els infants i adolescents tenen dret a una identitat pròpia i que aquesta sigui respectada.

Sembla que només al voltant d'una tercera part dels adolescents pensa que la majoria d'alumnat pot expressar-se lliurement tal com és al centre educatiu.

Això vol dir que els adolescents senten certes opressions socials per mostrar certs trets de les seves personalitats.

La perspectiva de l'equip docent és diferent, pràcticament tots els docents consideren que l'alumnat es pot expressar lliurement.

"L'alumnat pot expressar la seva identitat lliurement"

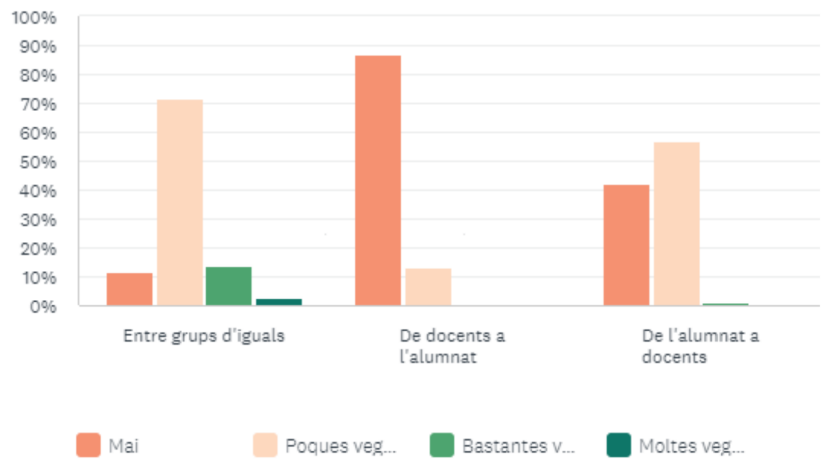

És interessant recollir entre qui i cap a qui es produeixen situacions de violència als centres educatius.

En general tant adolescents com docents consideren que es produeixen poques situacions de violència al centre. Ambdós grups consideren que les violències que més es donen son entre alumnat.

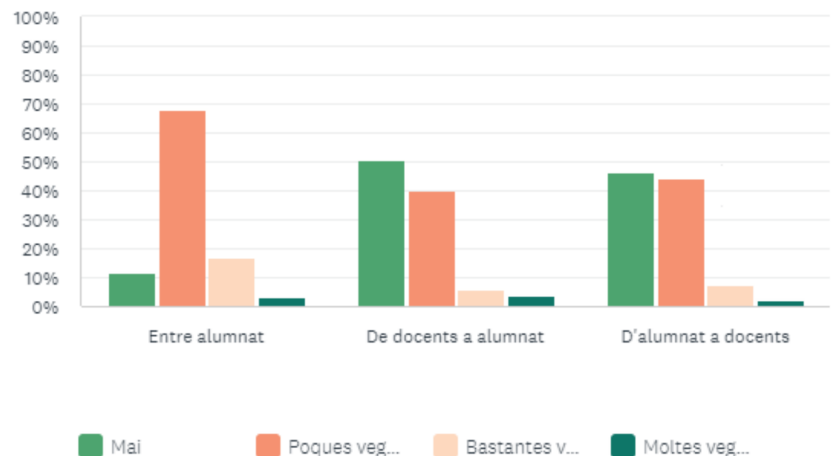
Ara bé, els docents reconeixen que es donen algunes situacions de violència més de docents a alumnat que el propi alumnat.

Se produeixen situacions de violència al centre?

Docents

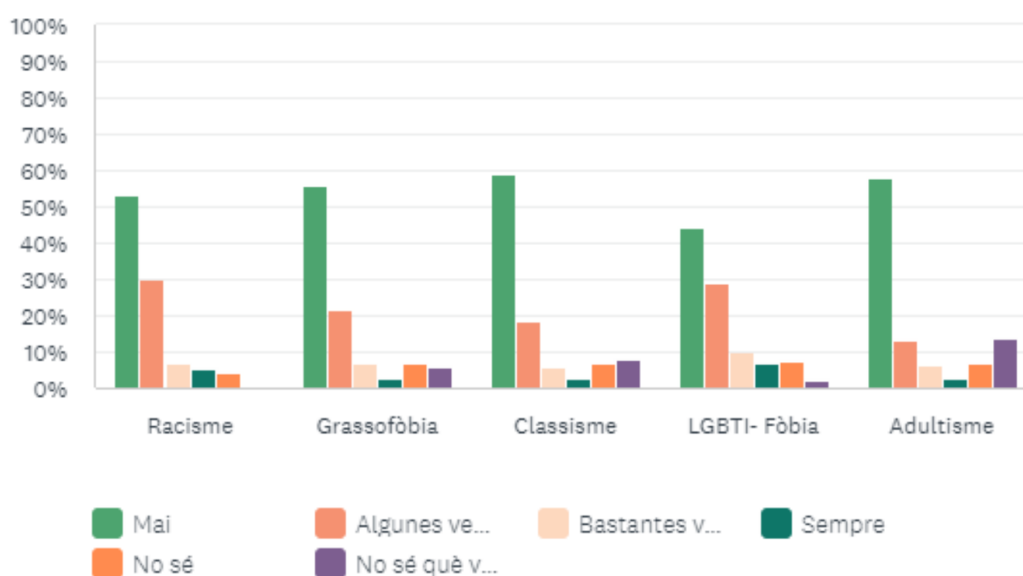
Se produeixen situacions de violència al centre?

Adolescents

No sempre és fàcil identificar els orígens de la violència que es donen als centres educatius, atribuir-la a un motiu ètnic, de gènere, d'edat, de classe, etc. requereix certa formació i eines per a poder identificar-ho.

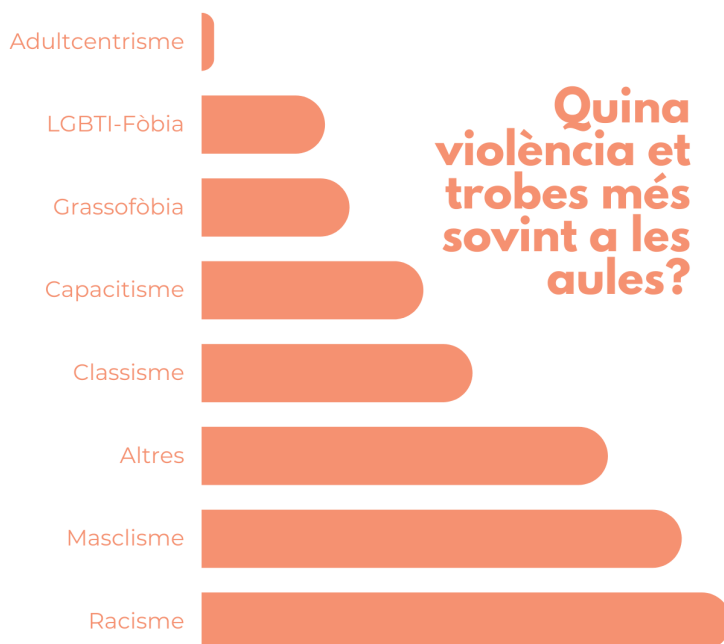
A la teva classe hi ha violència per...

Adolescents

L'alumnat adolescent assenyalava l'orientació i la identitat sexual com un dels principals motius de violència al centre.

Els docents assenyalen el racisme (41%) a les aules com el principal motiu de violència i després el masclisme. A diferència dels adolescents, tan sols el 9% detecta LGBTI-Fòbia.

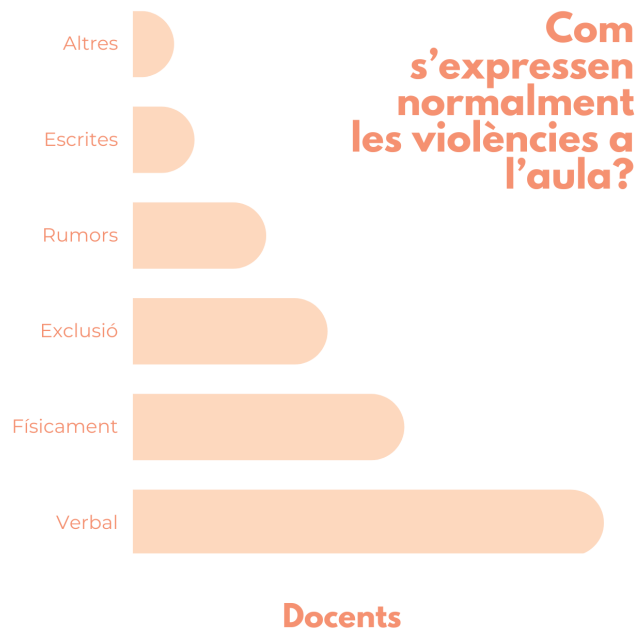

Quina violència et trobes més sovint a les aules?

Docents

Identificar com s'expressen principalment les violències a les aules, permet ser més conscient i no passar per alt aquelles formes més subtils.

Els docents consideren que les violències es manifesten principalment de manera verbal (insults, crits, etc.). Els rumors o l'exclusió del grup com a forma de violència serien formes més subtils i més difícils d'identificar.

Anàlisi de debilitats, fortaleses, amenaces i oportunitats

Anàlisi de debilitats, fortalezes, amenaces i oportunitats

A continuació presentam l'anàlisi de **debilitats, amenaces, fortalezes i oportunitats** (DAFO)¹⁵ sobre el diagnòstic d'infància i adolescència de la Mancomunitat del Pla de Mallorca.

Aquesta anàlisi ens ha permès recollir tots els aspectes rellevants que han aparegut durant la realització de la diagnosi.

La informació que presentam és fruit de:

1. Elaboració del DAFO preliminar a partir dels resultats obtinguts de l'anàlisi de dades quantitatives dels municipis, la realització d'enquestes a infants, adolescents, famílies, equips docents (d'escoletes, CEIP i IES Sineu i tècnics de joventut; casals de joves i biblioteques).
2. Realització de sessions participatives amb l'equip de serveis socials de la Mancomunitat,
3. Entrevistes a agents clau de la Mancomunitat, professionals que treballen en diferents serveis; orientació laboral o coeducació.
4. Elaboració definitiva del DAFO, que es presenta en tres taules que fan referència als eixos sobre els quals hem elaborat el diagnòstic: **emancipació, benestar i transformació.**

¹⁵ Les debilitats fan referència a allò que és feble intern a la institució, en aquest cas Mancomunitat i municipis. Les fortalezes, a aquelles bones pràctiques o elements forts interns a la institució de la Mancomunitat i municipis. En canvi, les oportunitats i amenaces fan referència a factors externs a l'administració de la Mancomunitat.

EDUCACIÓ I FORMACIÓ

DEBILITATS

- No tots els municipis tenen escoleta de 0-3 anys gratuïta.
- Només hi ha dos IES en la mancomunitat i l'IES Porreres no té oferta de batxillerat.
- Els centres de secundària tenen excés de demanda de places i estan fent servir aules prefabricades i altres espais dels centres per acollir l'alumnat. Els centres estan vivint una situació de sobresaturació d'alumnat des de fa anys.

AMENACES

- Continuen augmentant les famílies que van a viure al Pla i, per tant, encara augmentaran les demandes de places d'adolescents en centres de secundària i batxillerat.
- No tots els infants i adolescents coneixen bé els seus drets.

FORTALESES

- Hi ha un Servei de Promoció Econòmica mancomunat i tècnics ADOL en alguns municipis.
- Equips de Serveis Socials amb molts bons vincles amb els centres educatius del Pla.

OPORTUNITATS

- Sembla que el Govern dona prioritat al projecte d'ampliació de l'IES Sineu.
- La Mancomunitat està valorant la creació d'un nou institut possiblement a Algaida.
- Els adolescents reclamen més orientació laboral a l'institut.
- La gran majoria dels infants, adolescents i famílies fan una molt bona valoració dels seus centres educatius pel que fa a satisfacció, benestar i seguretat.

ESPAIS PÚBLICS I MOBILITAT

DEBILITATS

- No hi ha parcs infantils inclusius, per a infants amb necessitats educatives especials.
- Desigualtat entre pobles pel que fa a la mobilitat. El transport públic entre pobles del Pla està molt centralitzat a Sineu.
- No tots els pobles tenen camins escolars i els que en tenen no es coneixen molt i costa de mantenir-los.

AMENACES

- La neteja és de les coses pitjor valorades dels pobles del Pla.
- Els parcs infantils són de les coses pitjor valorades per a infants i famílies.
- Quasi la meitat dels infants va a escola en cotxe tot i viure al mateix poble.
- Cultura del cotxe massa arrelada en la ciutadania de la Mancomunitat.
- Les rutes escolars s'han de mantenir.
- La manca de connexió i transport públic gratuït entre alguns pobles com Montuïri, Vilafranca i Porreres fa que per estudiar batxillerat molts adolescents se'n vagin a Palma o Manacor.
- El sistema de transport públic de la mancomunitat del Pla varia en funció de l'època de l'any.

FORTALESES

- El tren facilita la connexió entre alguns pobles.
- Els espais públics són espais de socialització importants per a infants i adolescents.
- Hi ha municipis del Pla amb camins escolars.

OPORTUNITATS

- Els alumnes de batxillerat de l'IES Sineu que hi acudeixen amb autobús tendran el transport gratuït.
- La gran majoria d'infants considera que podria fer sol el camí de casa a l'escola.
- La gran majoria d'infants van a escola al mateix poble on viuen.
- La gran majoria de les famílies voldria camins escolars segurs al seu poble.
- Els infants passen força temps als espais públics.
- Alta percepció de seguretat als espais públics dels pobles.
- La Conselleria d'Educació i Universitats assumirà el 80% del cost del transport i els vuit ajuntaments pagaran el 20% restant.

Benestar

SALUT I ESPORT

DEBILITATS

- Lloret, Sant Joan i Montuïri no tenen servei de pediatria d'urgència.
- Els recursos municipals o mancomunats per atendre la salut mental d'infants i adolescents son limitats.
- La consulta jove de l'IES Sineu no s'utiliza.

AMENACES

- Xerrar de salut sexual i salut mental no està normalitzat en els centres educatius. És tema tabú pels adolescents.
- Els adolescents no coneixen els recursos de l'IES per acompanyar la salut mental i sexual. (Consulta jove)
- Augmenten les demandes d'atenció psicològica d'infants i adolescents.
- Les xarxes d'amistat de persones no nascudes als pobles on viuen son més febles que les d'infants i adolescents autòctons.
- Docents de primària ja assenyalen la necessitat d'atendre el consum de tòxics en l'alumnat. Els equips de pediatria detecten consum en edats cada vegada més primerenques (addicció al tabac en casos de 9 anys).
- A causa de la Covid augmenta l'addicció a les pantalles amb efectes nocius en diferents etapes educatives.
- Els docents no han rebut cap formació sobre suïcidi juvenil.
- Augmenten les consultes sobre assetjament escolar.
- Fan molta més activitat esportiva els nins i allots que les nines i allotes, és a dir que l'esport podria ser una activitat encara masculinitzada.

FORTALESES

- Alta satisfacció dels infants i adolescents dels pobles on viuen. Valoren molt bé el poble per les amistats que tenen.
- Els drets més coberts als pobles son els de la protecció i provisió.
- Hi ha gestores de casos.
- Hi ha un servei de consulta jove a l'institut.
- A tots els municipis hi ha instal·lacions esportives amb piscina municipal.
- Equip de Serveis Socials molt cohesionat i coordinat i amb molta perspectiva global de les necessitats d'infants i adolescents del Pla.

OPORTUNITATS

- Els adolescents i els docents expressen molt interès a rebre més formació en salut mental i sexual.
- La gran majoria de docents de qualsevol etapa és conscient de la necessitat d'educació en pantalles.
- Les gestores de casos detecten que s'ha d'impulsar més la feina comunitària per millorar la prevenció en salut.
- L'esport és l'activitat que més fan els infants i adolescents com activitats extraescolars.

Benestar

OCI I LLEURE

DEBILITATS

- Els recursos de lleure son molt escassos. Només dos grups d'esplai i cap agrupament escolta.
- No tots els pobles tenen casal de joves.
- Municipis petits amb poc volum d'infants i adolescents amb poca oferta.
- Manquen espais on els i les joves puguin desenvolupar les seves aficions.
- L'oferta d'oci específica per a adolescents de 12 a 16 és pràcticament nulla.
- Manquen recursos humans per fomentar l'oci d'infants i adolescents.
- Manca d'oferta d'activitats culturals, esportives o d'oci gratuïta, gran part de l'oferta és privada.
- No hi ha claredat en la manera en què els ajuntaments destinen recursos econòmics a l'oci. Desigualtat entre pobles.
- Només una regidoria d'infància a tot el Pla i cap d'adolescència.
- Discontinuitat en els professionals que treballen en l'oci d'infants i adolescents. Llocs de feina inestables que afebleix el vincle entre professionals i joves.

AMENACES

- A mesura que augmenta l'edat els adolescents fan menys activitats extraescolars.
- Manca d'accés de famílies nouvingudes a activitats extraescolars. Hi ha més percentatge d'infants i adolescents amb famílies estrangeres que no fan cap activitat a la setmana que d'altres que han nascut a l'estat espanyol.
- Els adolescents passen gran part del seu temps lliure jugant amb el mòbil.

FORTALESES

- Des dels casals de joves i esplais s'impulsen moltes activitats d'oci saludable i lleure per a infants i joves.
- Hi ha quatre casals de joves en funcionament que podrien servir de model per engegar d'altres arreu del Pla.
- Hi ha dos esplais al Pla que poden servir de model per crear d'altres.

OPORTUNITATS

- Les tres activitats que més fan els infants en el seu temps lliure son; fer deures, jugar fora de casa amb les seves amistats i activitats en família.
- Els adolescents tenen més necessitat de ser escoltats/des en qüestions que afecten el seu oci.

PARTICIPACIÓ I CULTURA

DEBILITATS

- Els drets d'infants i adolescents menys coberts als pobles és el de participació.
- Només dos Consells de participació infantil. Cap consell d'adolescents.
- Manquen mecanismes formals de participació de la infància i l'adolescència en els pobles.
- Només 6 associacions juvenils a tot el Pla.
- La meitat dels adolescents no se sent escoltat/da per l'ajuntament.
- Falten professionals tècnics que donin suport a iniciatives de participació ciutadana joves.
- Poques iniciatives de participació en la comunitat de programes d'ApS.
- No tots els pobles de la mancomunitat tenen els mateixos recursos municipals de promoció cultural; teatre o auditori, escola de música, centre cultural o biblioteca.

AMENACES

- Els adolescents que han nascut a altres països participen menys a les festes i els quintos del poble.
- Manca relleu generacional per sostenir projectes participatius dels joves.
- Insatisfacció de les famílies amb l'oferta d'activitats culturals per franges d'edat
- Molt pes en el voluntariat de projectes de joves, precaritza els projectes.
- Manca diversitat en els espais associatius, col·lectius de gent d'orígens o creences diverses.
- El que més reclamen els equips docents per implicar l'alumnat en decisions del centre és temps.
- Poc lideratge de l'alumnat en els espais de participació i representació infantil als centres educatius.
- Allò que menys consumeixen els infants i adolescents en el seu temps lliure té a veure amb la cultura física: teatre, cinema, concerts.

PARTICIPACIÓ I CULTURA

FORTALESES

- Hi ha interès per part d'infants i adolescents de participar en el seu poble, ser escoltat i millorar escenaris.
- Nou dels tretze pobles que tenien regidoria de participació ciutadana.
- La gran majoria de joves participa en els quintos i festes populars.
- Hi ha onze pobles de la mancomunitat que sí tenen museu o centre cultural.

OPORTUNITATS

- Els infants troben important donar la seva opinió sobre el seu entorn.
- Hi ha interès dels adolescents en participar en qüestions que els hi afecten del poble relacionat amb l'oci i la cultura popular.
- Les famílies i infants se senten molt escoltats en els centres educatius.
- La figura del delegat a centres educatius té molt de pes.
- El que millor funciona per difondre l'oferta cultural a les famílies del Pla son les xarxes socials.
- A un municipi hi va haver l'experiència d'una assemblea jove, podria servir de referència per noves iniciatives. .

Transfornaciò

IGUALTAT

DEBILITATS

- La feina de coeducador/a queda reduïda a dates específiques com el 25N, 8M, 17M.
- Falten recursos econòmics i humans i dotar hores a la figura d'agent de coeducació.
- Manca de pressupost per la Unitat d'Igualtat de gènere.
- No hi ha cap associació del Pla que treballi pels drets LGBTI

AMENACES

- Les temàtiques que menys interessin als adolescents són adultcentrisme, feminisme i antiracisme.
- Falten recursos econòmics i humans i dotar hores a la figura d'agent de coeducació al centre educatiu i queden limitades les accions que es fan.
- Els adolescents tenen vergonya d'accedir a recursos d'atenció a la seva sexualitat.
- S'estan identificant fortes reaccions contràries al feminisme en alguns sectors de l'alumnat.
- Es donen diferències entre l'equip docent i l'alumnat pel que fa a la possibilitat d'expressar-se amb llibertat a les aules. Els docents són més optimistes que l'alumnat.
- L'alumnat adolescent assenyala l'orientació i la identitat sexual com un dels principals motius de violència al centre.
- Força diferències entre municipis pel que fa a la igualtat de gènere i sensibilitat per equiparar els drets de les persones LGBTI.

FORTALESES

- Unitat d'Igualtat de Gènere i Abordatge de Violències Masclistes.
- Hi ha figura d'agent de coeducació a l'IES Sineu.
- Equip de Serveis Socials fan molta feina en xarxa amb la Unitat d'Igualtat de gènere i Abordatge de violències Masclistes.
- En general tant adolescents com docents consideren que es produeixen poques situacions de violència al centre.

OPORTUNITATS

- La Unitat d'igualtat de gènere pot ser una figura clau en el suport en la coeducació i atenció a les violències masclistes en els centres educatius.
- Es farà el Consell d'Igualtat. Treball en xarxa entre polítics, tècnics i el teixit associatiu

**Propostes de
millora per
l'emancipació,
el benestar, i la
transformació
de la infància i
l'adolescència**

Propostes de millora per l'emancipació, el benestar, i la transformació de la infància i l'adolescència

Propostes de millora per l'emancipació, el benestar, i la transformació de la infància i l'adolescència

Emancipació

PROPOSTES DE MILLORES ESPAIS PÚBLICS I MOBILITAT EDUCACIÓ I FORMACIÓ

INFANTS I ADOLESCENTS

- Ser escoltats/des a l'hora de millorar les zones de parcs infantils.
- Per millorar la seguretat cal millorar: il·luminació, voreres i augmentar policia.
- Millorar la neteja dels espais públics.

FAMÍLIES

- Augment de lavabos públics a prop de les zones de joc
- Cobrir algunes zones de joc perquè els infants també puguin jugar els dies de pluja.
- Per millorar la seguretat cal reduir vehicles.
- Augmentar camins escolars segurs als pobles.
- Millorar la neteja dels espais públics.
- Impulsar camins escolars als pobles.

DOCENTS

- Augmentar les infraestructures de l'IES Sineu i Porreres
- Construir un centre educatiu de secundària i batxillerat al Pla de Mallorca.

PROPOSTES DE MILLORES SALUT

ADOLESCENTS

- Fer accions per normalitzar la salut mental en els adolescents a les aules i fora de l'institut.
- Cuidar que els i les professionals que acompanyin en salut mental i sexual siguin propers, joves, sempre els mateixos i que es pugui establir bon vincle.
- Difondre millor la consulta jove a l'institut.
- Promoure espais obligatoris a l'institut
- Ampliar serveis d'atenció a la salut mental i sexual fora de l'institut.

ALTRES PROFESSIONALS

- Potenciar la feina en xarxa i donar veu als diferents professionals que intervenen en la salut d'infants i adolescents i també a les famílies.
- Donar a conèixer millor els circuits del sistema d'atenció a la salut i les competències que tenen les gestores de casos a la comunitat.

Propostes de millora per l'emancipació, el benestar, i la transformació de la infància i l'adolescència

Benestar

PROPOSTES DE MILLORES OCI I LLEURE

INFANTS I ADOLESCENTS

- Impulsar la creació de casals de joves als pobles on no n'hi ha.
- Fomentar més espais autogestionats per joves.
- Promoure una oferta cultural i d'oci diversa.
- Augmentar la voluntat política dels ajuntaments en la inversió de recursos en donar suport a iniciatives juvenils d'oci i lleure.

FAMÍLIES

- Millorar l'oferta d'activitats subvencionades per l'oci i el lleure.
- Escoles d'estiu iguals per tots els pobles i millor subvencionades perquè abastin tots els períodes de vacances.
- Ampliar l'oferta cultural i d'oci específica per a adolescents de 12 a 16 anys.

PROFESSIONALS / ENTITATS

- Promoure la diversitat i barreja de diferents ètnies, cultures i edats.
- Augmentar les activitats juvenils grupals.
- Més sortides del poble.
- Millor difusió de l'oferta d'oci.
- Treballar per incloure especialment a les famílies nouvingudes en l'oferta d'oci i lleure.
- Potenciar el vincle de: institució, comunitats i entitats de lleure o d'oci per la inclusió de tothom.
- Impulsar figures tècniques que donin suport a l'impuls d'iniciatives juvenils en els pobles.
- Crear un servei o figura tècnica de referència de la mancomunitat per donar suport a les entitats o col·lectius juvenils (suport en subvencions, material, difusió, etc.).

Transformació

PROPOSTES DE MILLORES PARTICIPACIÓ, CULTURA I IGUALTAT

INFANTS I ADOLESCENTS

- Ser escoltats/des a l'hora de millorar el seu poble.

PROFESSIONALS / ENTITATS

- Crear un servei o figura tècnica de referència de la mancomunitat per donar suport a les entitats o col·lectius juvenils (suport en subvencions, material, difusió, etc.).
- Ampliar la formació dels professionals en participació infantil i adolescent.
- Augmentar els recursos humans en els casals de joves.

Conclusions

Conclusions

El conjunt d'informació que recull aquest estudi és una aproximació a la realitat del benestar social i necessitats dels infants i adolescents de la Mancomunitat del Pla de Mallorca.

S'ha fet un esforç per recollir les experiències de la quotidianitat dels nins i nines, al·lots i al·lotes en el seu entorn més proper i alhora combinar amb la perspectiva de professionals que treballen a l'escala de mancomunitat per aportar visions més globals.

Aquest estudi obre línies rellevants per tenir en compte en el moment d'elaborar el Pla d'Infància i l'Adolescència de la Mancomunitat del Pla de Mallorca.

A continuació presentam les **conclusions** obtingudes.

EMANCIPACIÓ

De l'anàlisi **DAFO** i tenint en compte les **propostes de millora** expressades en l'eix d'**emancipació**, es presenten les següents **conclusions** relacionades amb l'**educació i la formació** dels infants i adolescent, expressades en clau de possibles línies d'acció:

- 1. Destinar recursos per assolir una oferta pública d'escoles de 0 a 3 anys igualitària en tots els municipis de la Mancomunitat, especialment als pobles on no n'hi ha.**
- 2. Treballar per minvar la problemàtica de la saturació dels centres educatius de secundària, millorant les infraestructures dels equipaments existents, i diversificant l'oferta de centres de secundària a altres municipis del Pla.**
- 3. Vincular més el Servei de Promoció Econòmica de la Mancomunitat i els tècnics ADOL territorials amb els centres educatius de secundària.**
- 4. Promoure estratègies perquè es difonguin més els drets de la infància i l'adolescència de manera comunitària, i especialment perquè els coneguin més els infants i adolescents.**

EMANCIPACIÓ

També de l'eix d'emancipació, es presenten les següents conclusions relacionades amb la **mobilitat i els espais públics**, expressades en clau de possibles línies d'acció:

- 1. Tenir en compte les dificultats de mobilitat a l'hora de dissenyar polítiques d'infància i adolescència.**
- 2. Potenciar els projectes de rutes escolars segures en els municipis del Pla, aprofitant el coneixement, experiència i bones pràctiques dels municipis que ja en tenen.**
- 3. Impulsar campanyes de conscienciació a la ciutadania del dret de la infància i l'adolescència a viure a entorns nets i segurs, tot involucrant la infància i l'adolescència com agents actius de difusió.**

BENESTAR

De l'anàlisi **DAFO** i tenint en compte les **propostes de millora** expressades en l'eix de **benestar**, es presenten les següents **conclusions** relacionades amb la **salut** i l'**esport** dels infants i adolescent, expressades en clau de possibles línies d'acció:

1. Donar respostes eficients i de qualitat a les necessitats formatives sobre salut sexual tant de l'alumnat com dels equips docents. Involucrant els infants i adolescents en el disseny d'aquestes respostes.

2. Millorar les estratègies comunitàries per donar resposta a les problemàtiques de salut mental d'infants i adolescents. Involucrant tota la comunitat, especialment als infants, adolescents i famílies en el disseny d'aquestes estratègies.

Fer èmfasi en la formació a professionals dels centres educatius en prevenció i abordatge del suïcidi juvenil.

3. Aprofitar la força que té l'esport en infants i joves del Pla per treballar aspectes relacionats amb la salut i també per treballar la igualtat de gènere.

BENESTAR

De l'anàlisi **DAFO** i tenint en compte les **propostes de millora** expressades en l'eix de **benestar**, es presenten les següents **conclusions** relacionades amb **l'oci i el lleure** dels infants i adolescent, expressades en clau de possibles línies d'acció:

- 1. Destinar recursos per ampliar els drets culturals dels infants i adolescents: millorar l'oferta cultural i d'oci gratuïta per a infants i adolescents, especialment la franja de 12 a 16 anys i potenciar el seu protagonisme i implicació en el disseny de recursos.**
- 2. Impulsar estratègies eficients i de qualitat d'oci saludable com a eina per reduir l'ús de pantalles i el consum de tòxics, potenciar la socialització d'infants i joves i la participació.**
- 3. Dissenyar estratègies de coordinació comunitària per rendibilitzar l'oferta cultural i d'oci entre municipis, especialment entre aquells amb menys recursos.**
- 4. Reconèixer la figura tècnica de joventut com un element vertebrador clau en el desenvolupament socioeducatiu dels i les adolescents.**
- 5. Impulsar la creació d'espais d'oci col·lectiu per a adolescents com casals de joves (o d'altres formats) aprofitant l'experiència dels espais ja existents a alguns pobles del Pla.**
- 6. Invertir recursos per augmentar especialment els espais o agrupaments escoltes (lleure) com a eina d'inclusió, de participació juvenil i producció cultural juvenil i de responsabilitat ciutadana.**

TRANSFORMACIÓ

De l'anàlisi **DAFO** i tenint en compte les **propostes de millora** expressades en l'eix de **transformació**, es presenten les següents **conclusions** relacionades amb la **participació, la cultura i la igualtat** dels infants i adolescent, expressades en clau de possibles línies d'acció:

- 1. Transformar la cultura participativa dins l'administració i en la comunitat educativa per tal de reconèixer més i de manera més efectiva el dret a la participació dels infants i adolescents en els seus entorns.**
- 2. Augmentar els recursos per promoure la participació ciutadana dels infants i adolescents com consells de la infància i l'adolescència, assemblea jove, entitats juvenils, projectes d'Aprenentatge Servei a la comunitat o d'altres iniciatives juvenils.**
- 3. Aprofitar els espais on ja participa l'adolescència com els quintos, les festes populars o la figura de delegat/a de classe, per potenciar les possibilitats de la participació infantil i adolescents.**
- 4. Cercar estratègies mancomunades per donar suport tècnic a l'associacionisme juvenil, integrant les entitats i iniciatives juvenils existents en el disseny de les estratègies.**
- 5. Potenciar la relació entre la Unitat d'igualtat de gènere i abordatge de violències masclistes i les agents de coeducació dels instituts.**
- 6. Treballar per normalitzar l'educació afectivosexual en els adolescents i ampliar els referents LGBTI comunitàriament en els pobles, és necessari per trencar els tabús sobre la sexualitat.**

Diagnòstic de la situació de la infància i l'adolescència de la Mancomunitat del Pla de Mallorca

Impulsat per:

Serveis Socials Comunitaris
de la Mancomunitat del Pla de Mallorca

MANCOMUNITAT
PLA DE MALLORCA

Elaboració de:

Circula Cultura, SCCL

Amb el suport de Carme Reynés, Catalina Nebot i Marc Colomar
Edició: Circula Cultura, SCCL
Octubre 2023